Republica Moldova

PARLAMENTUL

COD Nr. CP985/2002
din 18.04.2002

CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA*

Publicat : 14.04.2009 în MONITORUL OFICIAL Nr. 72-74 art. 195 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26

∗Republicat în temeiul articolului III lit. c) al Legii nr. 277-XVI din 18 decembrie 2008, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 41- 44, art.120.

Parlamentul adoptă prezentul cod.

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I

CODUL PENAL

ŞI PRINCIPIILE APLICĂRII LUI

Articolul 1. Legea penală a Republicii Moldova

(1) Prezentul cod este unica lege penală a Republicii Moldova.

(2) Codul penal este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile şi dispoziţiile generale şi speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracţiuni şi prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.

(3) Prezentul cod se aplică în conformitate cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale actelor internaţionale la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe cu actele internaţionale privind drepturile fundamentale ale omului, au prioritate şi se aplică direct reglementările internaţionale.

Articolul 2. Scopul legii penale

(1) Legea penală apără, împotriva infracţiunilor, persoana, drepturile şi libertăţile

acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituţională, suveranitatea, independenţa şi integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea şi securitatea omenirii, precum şi întreaga ordine de drept.

(2) Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni.

Articolul 3. Principiul legalităţii

(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracţiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanţei de judecată şi în strictă conformitate cu legea penală.

(2) Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.

Articolul 4. Principiul umanismului

(1) Întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societăţii, drepturile şi libertăţile acesteia.

(2) Legea penală nu urmăreşte scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Articolul 5. Principiul democratismului

(1) Persoanele care au săvârșit infracţiuni sunt egale în faţa legii şi sunt supuse răspunderii penale fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine naţională sau socială, apartenență la o minoritate naţională, avere, naştere sau orice altă situaţie.

(2) Apărarea drepturilor şi intereselor unei persoane nu poate fi realizată prin încălcarea drepturilor şi intereselor altei persoane sau a unei colectivități.

Articolul 6. Principiul caracterului personal

al răspunderii penale

(1) Persoana este supusă răspunderii penale şi pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăţie.

(2) Răspunderii penale şi pedepsei penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 7. Principiul individualizării răspunderii

penale şi pedepsei penale

(1) La aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al

infracţiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

(2) Nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale şi pedepsei penale pentru una şi aceeaşi faptă.

Articolul 8. Acţiunea legii penale în timp

Caracterul infracțional al faptei şi pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Articolul 9. Timpul săvârșirii faptei

Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acţiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 10. Efectul retroactiv al legii penale

(1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

(2) Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârșirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv.

Articolul 10[1]. Aplicarea legii penale mai favorabile

în cazul pedepselor definitive

(1) Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancţiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depăşeşte maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.

(2) Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracţiune.

(3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu munca neremunerată în folosul comunităţii, dacă nu sunt interdicţii pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăşi maximul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amendă, fără a se depăşi maximul prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunităţii sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte.

(4) Pedepsele complementare, măsurile de siguranţă neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege.

(5) Dacă o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin.(l)–(4).

(6) Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracţiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenţie, sancţiunea contravenţională nu se mai aplică, indiferent de categoria şi mărimea sancţiunii prevăzute.

(7) În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluționând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menţine pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu

(1) Toate persoanele care au săvârșit infracţiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.

(2) Cetăţenii Republicii Moldova şi apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracţiuni în afara teritoriului ţării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.

(3) Cetățenii străini şi apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod şi sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor şi libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii şi securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte şi dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini şi apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.

(4) Sub incidenţa legii penale nu cad infracţiunile săvârșite de reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a Republicii Moldova.

(5) Infracţiunile comise în apele teritoriale şi în spaţiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o

infracţiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova şi aflată în afara spaţiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.

(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale şi persoanele care au săvârșit infracţiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.

(7) Pedepsele şi antecedentele penale pentru infracţiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracţiune săvârșită de aceeaşi persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum şi la soluţionarea chestiunilor privind amnistia în condiţii de reciprocitate în temeiul hotărârii instanţei de judecată.

Articolul 12. Locul săvârșirii faptei

(1) Locul săvârșirii faptei se consideră locul unde a fost săvârșită acţiunea (inacţiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

(2) Locul săvârșirii infracţiunii transnaţionale se consideră atare dacă:

a) infracţiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova şi pe teritoriul a încă, cel puţin, unui alt stat;

b) infracţiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar o parte substanţială a organizării şi controlului acesteia a avut loc într-un alt stat, şi invers;

c) infracţiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea unui grup criminal organizat sau a unei organizaţii (asociaţii) criminale care desfăşoară activitate infracţională în mai mult de un stat, şi invers;

d) infracţiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar are consecinţe grave într-un alt stat, şi invers.

Articolul 13. Extrădarea

(1) Cetăţenii Republicii Moldova şi persoanele cărora li s-a acordat azil politic în Republica Moldova, în caz de săvârșire a unei infracţiuni în străinătate, nu pot fi extrădaţi şi sunt supuși răspunderii penale conform prezentului cod.

(2) Cetăţenii străini şi apatrizii care au săvârșit infracţiuni în afara teritoriului Republicii Moldova, dar se află pe teritoriul ţării pot fi extrădaţi numai în baza unui tratat internaţional la care Republica Moldova este parte sau în condiţii de reciprocitate în temeiul hotărârii instanţei de judecată, doar dacă nu există motive serioase de a crede că aceştia riscă să fie supuși pedepsei cu moartea, torturii sau altor tratamente inumane sau degradante.

Capitolul II

INFRACŢIUNEA

Articolul 14. Noţiunea de infracţiune

(1) Infracţiunea este o faptă (acţiune sau inacţiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

(2) Nu constituie infracţiune acţiunea sau inacţiunea care, deşi, formal, conţine semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanţă, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracţiuni.

Articolul 15. Gradul prejudiciabil al infracţiunii

Gradul prejudiciabil al infracţiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracţiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul şi latura subiectivă.

Articolul 16. Clasificarea infracţiunilor

(1) În funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, infracţiunile prevăzute de prezentul cod sunt clasificate în următoarele categorii: uşoare, mai puţin grave, grave, deosebit de grave şi excepţional de grave.

(2) Infracţiuni uşoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

(3) Infracţiuni mai puţin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

(4) Infracţiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

(5) Infracţiuni deosebit de grave se consideră infracţiunile săvârșite cu intenţie pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depăşeşte 12 ani.

(6) Infracţiuni excepţional de grave se consideră infracţiunile săvârșite cu intenţie pentru care legea penală prevede detenţiune pe viaţă.

Articolul 17. Infracţiunea săvârșită cu intenţie

Se consideră că infracţiunea a fost săvârșită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conştient, survenirea acestor urmări.

Articolul 18. Infracţiunea săvârșită din imprudenţă

Se consideră că infracţiunea a fost săvârșită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate

ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Articolul 19. Infracţiunea săvârșită cu două

forme de vinovăţie

Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenţie a infracţiunii, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale şi care nu erau cuprinse de intenţia făptuitorului, răspunderea penală pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deşi trebuia şi putea să le prevadă. În consecinţă, infracţiunea se consideră intenţionată.

Articolul 20. Fapta săvârșită fără vinovăţie

(cazul fortuit)

Fapta se consideră săvârșită fără vinovăţie dacă persoana care a comis-o nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile şi, conform circumstanţelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă.

Articolul 21. Subiectul infracţiunii

(1) Sunt pasibile de răspundere penală persoanele fizice responsabile care, în momentul săvârșirii infracţiunii, au împlinit vârsta de 16 ani.

(2) Persoanele fizice care au vârsta între 14 şi 16 ani sunt pasibile de răspundere penală numai pentru săvârșirea infracţiunilor prevăzute la art.145, 147, 151, 152 alin.(2), art.164, 166 alin.(2) şi (3), art.171, 172, 186-188, 189 alin. (2)–(6), art. 190 alin. (2)–(5), art. 192 alin. (2)–(4), art. 192^{1} alin. (2) şi (3), 196 alin.(4), art.197 alin.(2), art.212 alin.(3), art.217 alin.(4) lit.b), art.217^{1} alin.(3) şi alin.(4) lit. b) şi d), art.217^{3} alin.(3) lit.a) şi b), art.217^{4}, art.217^{6} alin.(2), art.260, 268, 270, 271, art.275, 280, 281, 283-286, 287 alin.(2) şi (3), art.288 alin.(2), art.290 alin.(2), art.292 alin.(2), art. 317 alin.(2), art.342.

(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:

a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;

b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;

c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.

(3^1) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:

a) de reprezentare a persoanei juridice;

b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;

c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.

(4) Persoanele juridice, cu excepţia autorităţilor publice, răspund penal pentru infracţiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancţiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.

(5) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracţiunea săvârșită.

Articolul 22. Responsabilitatea

Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înţelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum şi capacitatea de a-şi manifesta voinţa şi a-şi dirija acţiunile.

Articolul 23. Iresponsabilitatea

(1) Nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-şi dea seama de acţiunile ori inacţiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Faţă de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanţei de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod.

(2) Nu este pasibilă de pedeapsă persoana care, deşi a săvârșit infracţiunea în stare de responsabilitate, înainte de pronunţarea sentinţei de către instanţa de judecată s-a îmbolnăvit de o boală psihică care a lipsit-o de posibilitatea de a-şi da seama de acţiunile ori inacţiunile sale sau de a le dirija. Faţă de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanţei de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, iar după însănătoşire – ea poate fi supusă pedepsei.

Articolul 23^1. Responsabilitatea redusă

(1) Persoana care a săvârșit o infracţiune ca urmare a unei tulburări psihice, constatată prin expertiza medicală efectuată în modul stabilit, din cauza căreia nu-şi putea da seama pe deplin de caracterul şi legalitatea faptelor sale sau nu le putea dirija pe deplin este pasibilă de responsabilitate penală redusă.

(2) Instanţa de judecată, la stabilirea pedepsei sau a măsurilor de siguranţă, ţine cont de tulburarea psihică existentă, care însă nu exclude răspunderea penală.

Articolul 24. - *abrogat.*

Articolul 25. Etapele activităţii infracţionale

(1) Infracţiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întruneşte toate semnele constitutive ale componenţei de infracţiune.

(2) Se consideră infracţiune neconsumată pregătirea de infracţiune şi tentativa de infracţiune.

(3) Răspunderea pentru pregătirea de infracţiune şi pentru tentativă de infracţiune se stabileşte, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca şi pentru infracţiunea consumată, cu trimitere la art.26 şi 27, respectându-se prevederile art.81.

Articolul 26. Pregătirea de infracţiune

(1) Se consideră pregătire de infracţiune înţelegerea prealabilă de a săvârși o infracţiune, procurarea, fabricarea sau adaptarea mijloacelor ori instrumentelor, sau crearea intenţionată, pe altă cale, de condiţii pentru săvârșirea ei dacă, din cauze independente de voinţa făptuitorului, infracţiunea nu şi-a produs efectul.

(2) Răspunderii penale şi pedepsei penale sunt supuse numai persoanele care au săvârșit pregătirea unei infracţiuni mai puţin grave, grave, deosebit de grave sau excepţional de grave.

Articolul 27. Tentativa de infracţiune

Se consideră tentativă de infracţiune acţiunea sau inacţiunea intenţionată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracţiuni dacă, din cauze independente de voinţa făptuitorului, aceasta nu şi-a produs efectul.

Articolul 28. Infracţiunea unică

Infracţiunea unică reprezintă o acţiune (inacţiune) sau un sistem de acţiuni (inacţiuni) care se califică conform dispoziţiei unei singure norme a legii penale.

Articolul 29. Infracţiunea continua

(1) Se consideră infracţiune continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activităţii infracţionale. În cazul infracţiunii continue nu există pluralitate de infracţiuni.

(2) Infracţiunea continuă se consumă din momentul încetării activităţii infracţionale sau datorită survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Articolul 30. Infracţiunea prelungită

(1) Se consideră infracţiune prelungită fapta săvârșită cu intenţie unică, caracterizată prin două sau mai multe acţiuni infracţionale identice, comise cu un singur scop, alcătuind

în ansamblu o infracţiune.

(2) Infracţiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acţiuni sau inacţiuni infracţionale.

Articolul 31. - *abrogat.*

Articolul 32. Pluralitatea de infracţiuni

Pluralitatea de infracţiuni constituie, după caz, concurs de infracţiuni sau recidivă.

Articolul 33. Concursul de infracţiuni

(1) Se consideră concurs de infracţiuni săvârșirea de către o persoană a două sau mai multor infracţiuni dacă persoana nu a fost condamnată definitiv pentru vreuna din ele şi dacă nu a expirat termenul de prescripţie de tragere la răspundere penală.

(2) Concursul de infracţiuni poate fi real şi ideal.

(3) Concursul real există atunci când persoana, prin două sau mai multe acţiuni (inacţiuni), săvârșește două sau mai multe infracţiuni.

(4) Concursul ideal există atunci când persoana săvârșește o acţiune (inacţiune) care întruneşte elemente a mai multor infracţiuni.

Articolul 34. Recidiva

(1) Se consideră recidivă comiterea cu intenţie a uneia sau mai multor infracţiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracţiune săvârșită cu intenţie.

(2) Recidiva se consideră periculoasă:

a) - *abrogată;*

b) dacă persoana anterior condamnată pentru o infracţiune intenţionată gravă sau deosebit de gravă a săvârșit din nou cu intenţie o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă.

(3) Recidiva se consideră deosebit de periculoasă:

a) - *abrogată;*

b) dacă persoana anterior condamnată pentru o infracţiune excepţional de gravă a săvârșit din nou o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă.

(4) La stabilirea stării de recidivă în cazurile prevăzute la alin.(1)-(3) se ţine cont şi de hotărârile definitive de condamnare pronunţate în străinătate, recunoscute de instanţa de judecată a Republicii Moldova.

(5) La stabilirea stării de recidivă nu se ţine cont de antecedentele penale:

a) pentru infracţiunile săvârșite în timpul minoratului;

b) pentru infracţiunile săvârșite din imprudenţă;

b[1]) pentru infracţiunile pentru care condamnarea a fost cu amânarea executării pedepsei şi dacă aceasta nu a fost anulată şi persoana nu a fost trimisă să execute pedeapsa în închisoare;

c) pentru faptele care nu constituie infracţiuni conform prezentului cod;

d) stinse sau în caz de reabilitare, în conformitate cu prevederile art.111 şi 112;

e) dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei.

Capitolul III

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL

PENAL AL FAPTEI

Articolul 35. Cauzele care înlătură caracterul

penal al faptei

Se consideră cauze care înlătură caracterul penal al faptei:

a) legitima apărare;

b) reţinerea infractorului;

c) starea de extremă necesitate;

d) constrângerea fizică sau psihică;

e) riscul întemeiat;

f) executarea ordinului sau dispoziţiei superiorului.

Articolul 36. Legitima apărare

(1) Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de legitimă apărare.

(2) Este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material şi real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public şi care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

(3) Este în legitimă apărare şi persoana care săvârșește fapta, prevăzută la alin.(2), pentru a împiedica pătrunderea, însoţită de violenţă periculoasă pentru viaţa sau sănătatea

persoanei ori de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe, într-un spaţiu de locuit sau într-o altă încăpere.

Articolul 37. Reţinerea infractorului

Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în scopul reţinerii persoanei care a comis o infracţiune şi al predării ei organelor de drept.

Articolul 38. Starea de extremă necesitate

(1) Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită în stare de extremă necesitate.

(2) Este în stare de extremă necesitate persoana care săvârșește fapta pentru a salva viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altei persoane ori un interes public de la un pericol iminent care nu poate fi înlăturat altfel.

(3) Nu este în stare de extremă necesitate persoana care, în momentul săvârșirii faptei, îşi dă seama că provoacă urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.

Articolul 39. Constrângerea fizică sau psihică

(1) Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, care a cauzat daune intereselor ocrotite de lege ca rezultat al constrângerii fizice sau psihice, dacă în urma acestei constrângeri persoana nu putea să-şi dirijeze acţiunile.

(2) Răspunderea penală pentru cauzarea de daune intereselor ocrotite de legea penală prin constrângere psihică sau fizică, în urma căreia persoana menţine posibilitatea de a-şi dirija acţiunile, se stabileşte în condiţiile art.38.

Articolul 40. Riscul întemeiat

(1) Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, care a cauzat daune intereselor ocrotite de lege în cazul riscului întemeiat pentru realizarea scopurilor socialmente utile.

(2) Riscul se consideră întemeiat dacă scopul socialmente util urmărit nu a putut fi realizat fără un anumit risc şi dacă persoana care l-a admis a luat măsurile necesare pentru a preveni cauzarea de daune intereselor ocrotite de lege.

(3) Riscul nu poate fi considerat întemeiat dacă era cu bună-știință îmbinat cu pericolul pentru viaţa persoanei sau cu pericolul provocării unui dezastru ecologic ori social.

Articolul 40[1]. Executarea ordinului sau dispoziţiei

superiorului

(1) Nu constituie infracţiune fapta, prevăzută de legea penală, săvârșită de o persoană în vederea executării unui ordin sau dispoziţii a superiorului, care sunt obligatorii

pentru aceasta, dacă ordinul sau dispoziţia nu sunt vădit ilegale şi dacă persoana care le-a executat nu a știut că ordinul sau dispoziţia sunt ilegale. Răspunderii penale pentru fapta săvârșită este supusă persoana care a emis ordinul sau dispoziţia ilegală.

(2) Persoana care a comis intenţionat infracţiune în vederea executării ordinului sau dispoziţiei vădit ilegale ale superiorului răspunde penal în temeiuri generale. Neexecutarea ordinului sau dispoziţiei vădit ilegale exclude răspunderea penală.

(3) În scopurile prezentului articol, ordinul sau dispoziţia superiorului de a comite genocid sau o infracţiune împotriva umanităţii sunt vădit ilegale.

Capitolul IV

PARTICIPAŢIA

Articolul 41. Participaţia

Se consideră participaţie cooperarea cu intenţie a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracţiuni intenţionate.

Articolul 42. Participanţii

(1) Participanţii sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracţiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

(2) Se consideră autor persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum şi persoana care a săvârșit infracţiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilităţii sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod.

(3) Se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracţiuni sau a dirijat realizarea ei, precum şi persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizaţie criminală ori a dirijat activitatea acestora.

(4) Se consideră instigator persoana care, prin orice metode, determină o altă persoană să săvârșească o infracţiune.

(5) Se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracţiunii prin sfaturi, indicaţii, prestare de informaţii, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum şi persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracţiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

(6) Participanţii trebuie să întrunească semnele subiectului infracţiunii.

Articolul 43. Formele participaţiei

În funcţie de gradul de coordonare a acţiunilor participanţilor se deosebesc următoarele forme de participaţie:

a) participaţie simplă;

b) participaţie complexă;

c) grup criminal organizat;

d) organizaţie (asociaţie) criminală.

Articolul 44. Participaţia simplă

Infracţiunea se consideră săvârșită cu participaţie simplă dacă la săvârșirea ei au participat în comun, în calitate de coautori, două sau mai multe persoane, fiecare realizând latura obiectivă a infracţiunii.

Articolul 45. Participaţia complex

(1) Infracţiunea se consideră săvârșită cu participaţie complexă dacă la săvârșirea ei participanţii au contribuit în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

(2) Latura obiectivă a infracţiunii cu participaţie complexă poate fi realizată:

a) de un singur autor;

b) de doi sau mai mulţi autori.

Articolul 46. Grupul criminal organizat

Grupul criminal organizat este o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracţiuni.

Articolul 47. Organizaţia (asociaţia) criminal

(1) Se consideră organizaţie (asociaţie) criminală o reuniune de grupuri criminale organizate într-o comunitate stabilă, a cărei activitate se întemeiază pe diviziune, între membrii organizaţiei şi structurile ei, a funcţiilor de administrare, asigurare şi executare a intenţiilor criminale ale organizaţiei în scopul de a influenţa activitatea economică şi de altă natură a persoanelor fizice şi juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obţinerii de avantaje şi realizării de interese economice, financiare sau politice.

(2) Infracţiunea se consideră săvârșită de o organizaţie criminală dacă a fost comisă de un membru al acesteia în interesul ei sau de o persoană care nu este membru al organizaţiei respective, la însărcinarea acesteia.

(3) Organizator sau conducător al organizaţiei criminale se consideră persoana care a creat organizaţia criminală sau o dirijează.

(4) Organizatorul şi conducătorul organizaţiei criminale poartă răspundere pentru toate infracţiunile săvârșite de această organizaţie.

(5) Membrul organizaţiei criminale poartă răspundere penală numai pentru infracţiunile la a căror pregătire sau săvârșire a participat.

(6) Membrul organizaţiei criminale poate fi liberat de răspundere penală în cazul în care a declarat benevol despre existenţa organizaţiei criminale şi a ajutat la descoperirea infracţiunilor săvârșite de ea ori a contribuit la demascarea organizatorilor, a conducătorilor sau a membrilor organizaţiei respective.

Articolul 48. Exces de autor

Se consideră exces de autor săvârșirea de către autor a unor acţiuni infracţionale care nu au fost cuprinse de intenţia celorlalţi participanţi. Pentru excesul de autor, ceilalţi participanţi nu sunt pasibili de răspundere penală.

Articolul 49. Favorizarea

Favorizarea infractorului, precum şi tăinuirea mijloacelor sau instrumentelor de săvârșire a infracţiunii, a urmelor acesteia sau a obiectelor dobândite pe cale criminală atrag răspunderea penală, în condiţiile art.323, numai în cazul în care nu au fost promise din timp.

Capitolul V

RĂSPUNDEREA PENALĂ

Articolul 50. Răspunderea penală

Se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Articolul 51. Temeiul răspunderii penale

(1) Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

(2) Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracţiunii prevăzute de legea penală.

Articolul 52. Componenţa infracţiunii

(1) Se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă.

(2) Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Capitolul VI

LIBERAREA DE RĂSPUNDERE PENALĂ

Articolul 53. Liberarea de răspundere penală

Persoana care a săvârșit o faptă ce conţine semnele componenţei de infracţiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăriri penale şi de către instanţa de judecată la judecarea cauzei în cazurile:

a) minorilor;

b) tragerii la răspundere contravenţională;

c) renunţării de bună voie la săvârșirea infracţiunii;

d) căinţei active;

e) schimbării situaţiei;

f) liberării condiţionate;

g) prescripţiei de tragere la răspundere penală.

Articolul 54. Liberarea de răspundere penală

a minorilor

(1) Persoana în vârstă de până la 18 ani care a săvârșit pentru prima oară o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă poate fi liberată de răspundere penală în conformitate cu prevederile procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

(2) Persoanelor liberate de răspundere penală, în conformitate cu alin.(1), li se aplică măsurile de constrângere cu caracter educativ, prevăzute la art.104.

(3) Copilul victimă a infracțiunilor prevăzute la art. 208^1, 208^4 și 208^5 este liberat de răspundere penală pentru infracțiunile săvârșite de el în legătură cu această calitate.

Articolul 55. Liberarea de răspundere penală

cu tragerea la răspundere contravenţională

(1) Persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, cu excepţia infracțiunilor prevăzute la art. 256, art.264 alin.(2), art.264^1, 303, 314, art. 324 alin. (1), art. 326 alin. (1^1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) şi (2), art. 335 alin. (1) și art. 335^1 alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală şi trasă la răspundere contravenţională în cazurile în care şi-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracţiune şi s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

(2) Persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu alin.(1) li se aplică următoarele sancţiuni contravenţionale:

a) amendă în mărime de până la 150 de unităţi convenţionale;

b) privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an;

c) privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii pe un termen de la 3 luni la un an;

d) privarea de dreptul special de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani;

e) privarea de dreptul special de a deţine armă şi de portarmă pe un termen de la 3 luni la un an;

f) muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o durată de la 10 la 60 de ore;

g) arest contravenţional de până la 30 de zile.

(3) Privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii, privarea de dreptul special pot fi aplicate şi ca sancţiuni complementare.

Articolul 56. Liberarea de răspundere penală

în legătură cu renunţarea de bună

voie la săvârșirea infracţiunii

(1) Se consideră renunţare de bună voie la săvârșirea infracţiunii încetarea de către persoană a pregătirii infracţiunii sau încetarea acţiunilor (inacţiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea infracţiunii, dacă persoana era conştientă de posibilitatea consumării infracţiunii.

(2) Persoana nu poate fi supusă răspunderii penale pentru infracţiune dacă ea, benevol şi definitiv, a renunţat la ducerea până la capăt a acesteia.

(3) Persoana care a renunţat de bună voie la ducerea infracţiunii până la capăt este supusă răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conţine o altă infracţiune consumată.

(4) Organizatorul şi instigatorul infracţiunii nu se supun răspunderii penale dacă aceste persoane, printr-o înştiinţare la timp a organelor de drept sau prin alte măsuri întreprinse, au preîntâmpinat ducerea de către autor a infracţiunii până la capăt. Complicele infracţiunii nu se supune răspunderii penale dacă a întreprins toate măsurile ce depindeau de el pentru a preîntâmpina comiterea infracţiunii.

Articolul 57. Liberarea de răspundere penală

în legătură cu căinţa activă

(1) Persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracţiunii, s-a autodenunţat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat

valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracţiune.

(2) Persoana care, în condiţiile alin.(1), a săvârșit o infracţiune de altă categorie poate fi liberată de răspundere penală numai în cazurile prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod.

Articolul 58. Liberarea de răspundere penală

în legătură cu schimbarea situaţiei

Persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă, datorită schimbării situaţiei, se va stabili că persoana sau fapta săvârșită nu mai prezintă pericol social.

Articolul 59. Liberarea condiţionată de răspundere

penală a persoanei fizice

În privinţa persoanei puse sub învinuire pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave, care îşi recunoaşte vinovăţia şi nu prezintă pericol social, urmărirea penală poate fi suspendată condiţionat, cu liberarea ulterioară de răspundere penală în conformitate cu procedura penală, dacă corectarea acestei persoane este posibilă fără aplicarea unei pedepse penale.

Articolul 59[1]. Liberarea condiționată de răspundere

penală a persoanei juridice

În privința persoanei juridice cu care a fost încheiat un acord judiciar de interes public, confirmat de instanța de judecată, urmărirea penală poate fi suspendată condiționat, cu liberarea ulterioară de răspundere penală în conformitate cu procedura penală, dacă condițiile acordului au fost îndeplinite de către persoana juridică și termenul de monitorizare fixat în acord a expirat.

Articolul 60. Prescripţia tragerii la răspundere penală

(1) Persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracţiunii au expirat următoarele termene:

a) 3 ani de la săvârșirea unei infracţiuni uşoare;

b) 5 ani de la săvârșirea unei infracţiuni mai puţin grave;

c) 15 ani de la săvârșirea unei infracţiuni grave;

d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracţiuni deosebit de grave;

e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracţiuni excepţional de grave.

(1^1) În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 159, 160, 167, 171, 172, 206, 208^1

săvârșite asupra minorilor, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care minorul a împlinit vârsta de 18 ani. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, termenul de prescripție începe să curgă de la data decesului.

(2) În cazul infracțiunii continue, termenul de prescripție curge de la data încetării activității infracționale sau de la data survenirii unui eveniment care împiedică această activitate. În cazul infracțiunii prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.

(3) În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracţiuni, prescripţia se calculează pentru fiecare infracţiune separat.

(4) Prescripția se întrerupe în cazul în care, până la expirarea termenelor prevăzute la alin. (1), cauza penală parvine în instanța de judecată pentru examinare în fond. Din momentul înregistrării cauzei penale în instanța de judecată începe să curgă un nou termen de prescripție.

(5) Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală. Curgerea prescripției se suspendă și în cazul în care se solicită eliberarea acordului privind pornirea urmăririi penale sau ridicarea imunității acordate prin lege. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei, din momentul autodenunțării, din momentul eliberării acordului privind pornirea urmăririi penale sau din momentul ridicării imunității.

(5^1) Termenul prescripției se suspendă pe perioada suspendării urmăririi penale.

(5^2) Un nou termen de prescripție începe să curgă în cazul admiterii, conform art. 465^6 din Codul de procedură penală nr. 122/2003, a cererii de reluare a examinării cauzei penale judecate în lipsa persoanei condamnate.

(6) Aplicarea prescripţiei faţă de persoana care a săvârșit o infracţiune excepţional de gravă se decide de către instanţa de judecată. Dacă instanţa nu va găsi posibilă aplicarea prescripţiei şi liberarea de răspundere penală, detenţiunea pe viaţă se va înlocui cu închisoare pe 30 de ani.

(7) Termenele prescripţiei de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracţiunii erau minori.

(8) Prescripţia nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracţiuni contra păcii şi securităţii omenirii, infracţiuni de război, infracţiuni de tortură, tratament inuman sau degradant sau alte infracţiuni prevăzute de tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, indiferent de data la care au fost săvârșite.

Capitolul VII

PEDEAPSA PENALĂ

Articolul 61. Noţiunea şi scopul pedepsei penale

(1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor.

(2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Articolul 62. Categoriile pedepselor aplicate

persoanelor fizice

(1) Persoanelor fizice care au săvârșit infracţiuni li se pot aplica următoarele pedepse:

a) amendă;

b) privare de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate;

b[1]) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept;

c) retragere a gradului militar sau special, a unui titlu special, a gradului de calificare (clasificare) şi a distincţiilor de stat;

d) munca neremunerată în folosul comunităţii;

e) - *abrogată;*

f) închisoare;

g) detenţiune pe viaţă.

(2) Închisoarea şi detenţiunea pe viaţă se aplică numai în calitate de pedepse principale.

(3) Muncă neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată ca pedeapsă principală sau în cazul condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei - în calitate de obligaţie pentru perioada de probaţiune sau, după caz, pentru termenul de probă.

(4) Amenda, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate se aplică atât ca pedepse principale, cât şi ca pedepse complementare.

(5) Retragerea gradului militar sau special, a unui titlu special, a gradului de calificare (clasificare) şi a distincţiilor de stat se aplică numai în calitate de pedeapsă complementară.

(6) Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept poate fi aplicată numai în calitate de pedeapsă complementară.

Articolul 63. Categoriile pedepselor aplicate

persoanelor juridice

(1) Persoanelor juridice li se pot aplica următoarele pedepse:

a) amendă;

b) privare de dreptul de a exercita o anumită activitate;

c) lichidare.

(2) Amenda se aplică în calitate de pedeapsă principală.

(3) Privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate şi lichidarea acesteia se aplică atât ca pedepse principale, cât şi ca pedepse complementare.

Articolul 64. Amenda

(1) Amenda este o sancţiune pecuniară ce se aplică de instanţa de judecată în cazurile şi în limitele prevăzute de prezentul cod.

(2) Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. Unitatea convenţională de amendă este egală cu 50 de lei.

(3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabileşte în limitele la 500 la 3000 unităţi convenţionale, iar pentru infracţiunile săvârșite din interes material – până la 20000 unităţi convenţionale, luându-se ca bază mărimea unităţii convenţionale la momentul săvârșirii infracţiunii. Mărimea amenzii se stabileşte în funcţie de gravitatea infracţiunii săvârșite şi de situaţia materială a celui vinovat şi a familiei sale. Luând în considerare circumstanţele cauzei, instanţa de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de până la 5 ani.

(3^1) În cazul infracţiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

(4) În cazurile prevăzute la art.21 alin. (3), mărimea amenzii pentru persoanele juridice se stabileşte în limitele de la 1500 la 60000 unităţi convenţionale, în funcţie de caracterul şi gravitatea infracţiunii săvârșite, de mărimea daunei cauzate, luându-se în considerare situaţia economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voinţă a persoanei juridice de la achitarea amenzii fixate, instanţa de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului.

(5) În caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanţa de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maximale, prevăzute de articolul respectiv al Părţii speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unităţi convenţionale.

(6) Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracţiunea corespunzătoare.

(7) În cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanţa de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, calculându-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii pentru 100 unităţi convenţionale de amendă.

Articolul 65. Privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcţii sau de a exercita

o anumită activitate

(1) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcţie sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracţiunii.

(2) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate poate fi stabilită de instanţa de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani, iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod – pe un termen de la un an la 15 ani.

(3) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară şi în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracţiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracţiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligaţiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activităţi, instanţa de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate.

(4) La aplicarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în calitate de pedeapsă complementară la amendă, muncă neremunerată în folosul comunității, condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau amânare a executării pedepsei pentru femei gravide și persoane care au copii în vârstă de până la 8 ani, termenul ei se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii, iar la aplicarea acesteia în calitate de pedeapsă complementară la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, termenul ei se calculează din momentul executării efective în penitenciar a termenului stabilit de instanță, în condițiile art. 91 și 92.

(5) În cazul condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, termenul pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în calitate de pedeapsă complementară se calculează din momentul executării primei părți a pedepsei în penitenciar, iar la aplicarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, termenul ei se calculează din momentul executării pedepsei principale.

Articolul 65[1]. Privarea de dreptul de a conduce mijloace

de transport sau anularea acestui drept

(1) Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept constă în interzicerea conducerii oricărui tip de mijloc de transport pe drumurile publice.

(2) Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport poate fi aplicată de instanţa de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani.

(3) Anularea dreptului de a conduce mijloace de transport poate fi aplicată de instanţa de judecată, cu redobândirea ulterioară a permisului de conducere, în modul stabilit de lege.

(4) La aplicarea pedepsei privative de dreptul de a conduce mijloace de transport sau la anularea acestui drept în calitate de pedeapsă complementară la amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, termenul ei se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii, iar la aplicarea ei în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, termenul ei se calculează din momentul executării pedepsei principale.

Articolul 66. Retragerea gradului militar sau special,

a unui titlu special, a gradului de calificare

(clasificare) şi a distincţiilor de stat

În caz de condamnare pentru o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă, instanţa de judecată, ținând cont de circumstanţele săvârșirii infracţiunii, poate retrage condamnatului gradul militar sau special, titlul special, gradul de calificare (clasificare) şi distincţiile de stat.

Articolul 67. Munca neremunerată în folosul

comunităţii

(1) Munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autorităţile administraţiei publice locale.

(1[1]) În cazul militarilor în termen şi militarilor cu termen redus, munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea condamnaţilor în timpul liber de şedinţe, stabilite în conformitate cu cerinţele regulamentelor militare, la muncă, determinată de comandantul unităţii militare.

(2) Munca neremunerată în folosul comunităţii se stabileşte pe un termen de la 60 la 240 de ore şi este executată de la 2 la 4 ore pe zi, iar în cazul condamnatului care nu este antrenat în activităţi de bază sau de studii, la solicitarea sau la acordul acestuia – până la 8 ore pe zi.

(2[1]) După pronunţarea hotărîrii judecătoreşti, preşedintele şedinţei de judecată

explică esenţa pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, fapt care se consemnează în procesul -verbal al şedinţei de judecată.

(2^2) Persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii semnează în instanţa de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau, după caz, la comandantul unităţii militare.

(3) În caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunităţii, ea se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

(4) Munca neremunerată în folosul comunităţii nu poate fi aplicată militarilor prin contract și persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani.

(5) Munca neremunerată în folosul comunităţii va fi prestată timp de cel mult 18 luni, timp care se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti.

(6) Militarii în termen şi militarii cu termen redus condamnaţi la muncă neremunerată în folosul comunităţii execută această pedeapsă în unitatea militară.

Articolul 68. - *abrogat.*

Articolul 69. - *abrogat.*

Articolul 70. Închisoarea

(1) Închisoarea constă în privarea de libertate a persoanei vinovate de săvârșirea unei infracţiuni prin izolarea impusă a acesteia de mediul normal de viaţă şi plasarea ei, în baza hotărârii instanţei de judecată, pe un anumit termen, într-un penitenciar.

(2) Închisoarea se stabileşte pe un termen de la 3 luni la 20 de ani.

(3) La stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracţiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabileşte din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvârșită, reduse la jumătate.

(3^1) La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracţiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, iar în cazul pedepsei detenţiunii pe viață, aceasta se comută în închisoare pe un termen de 30 de ani. În cazul în care instanţa, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată.

(4) - *abrogat.*

(5) În cazul înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu o pedeapsă mai blândă, cu titlu

de graţiere, se aplică închisoarea pe un termen de 25 de ani.

Articolul 71. Detenţiunea pe viaţă

(1) Detenţiunea pe viaţă constă în privarea de libertate a condamnatului pentru tot restul vieţii.

(2) Detenţiunea pe viaţă se stabileşte numai pentru infracţiunile excepţional de grave.

(3) Detenţiunea pe viaţă nu poate fi aplicată minorilor.

Articolul 72. Categoriile penitenciarelor în care

se execută pedeapsa cu închisoare

(1) Pedeapsa cu închisoare se execută în următoarele penitenciare:

a) de tip deschis;

b) de tip semiînchis;

c) de tip închis.

(2) În penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate pentru prima dată la închisoare pentru infracţiuni săvârșite din imprudenţă și pentru infracțiuni ușoare săvârșite cu intenție.

(3) În penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență sau pentru infracțiuni ușoare săvârșite cu intenție, care nu cad sub incidența alin. (2), precum și pentru infracţiuni mai puţin grave şi grave, săvârșite cu intenţie.

(4) În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracţiuni deosebit de grave şi excepţional de grave.

(5) Minorii execută pedeapsa cu închisoare în centrele de detenţie pentru minori şi tineri, ţinându-se cont de personalitatea condamnatului, antecedentele penale şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârșite.

(6) Femeile condamnate execută pedeapsa închisorii în penitenciare pentru femei.

(7) Schimbarea categoriei penitenciarului se efectuează de către instanţa de judecată în corespundere cu legislaţia.

Articolul 73. Privarea unei persoane juridice

de dreptul de a exercita o anumită

activitate

(1) Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate

constă în stabilirea interdicţiei de a încheia anumite tranzacţii, de a emite acţiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenţii, înlesniri şi alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activităţi.

(2) Privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului şi se stabileşte pe un termen de până la 5 ani sau pe un termen nelimitat.

Articolul 74. Lichidarea persoanei juridice

(1) Lichidarea persoanei juridice constă în dizolvarea acesteia, cu survenirea consecinţelor prevăzute de legislaţia civilă.

(2) Lichidarea persoanei juridice se stabileşte în cazul în care instanţa de judecată constată că gravitatea infracţiunii săvârșite face imposibilă păstrarea unei atare persoane juridice şi prelungirea activităţii ei.

Capitolul VIII

INDIVIDUALIZAREA PEDEPSELOR

Articolul 75. Criteriile generale de individualizare

a pedepsei

(1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepţional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată.

(3) Pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului.

Articolul 76. Circumstanţele atenuante

(1) La stabilirea pedepsei se consideră circumstanţe atenuante:

a) săvârșirea pentru prima dată a unei infracţiuni ușoare sau mai puţin grave;

b) săvârșirea infracţiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani;

c) săvârșirea infracţiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial;

d) săvârșirea faptei de o persoană cu responsabilitate redusă;

e) prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracţiunii săvârșite, repararea benevolă a pagubei pricinuite sau înlăturarea daunei cauzate;

f) autodenunţarea, contribuirea activă la descoperirea infracţiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoaşterea vinovăţiei;

g) ilegalitatea sau imoralitatea acţiunilor victimei, dacă ele au provocat infracţiunea;

h) săvârșirea infracţiunii ca rezultat al constrângerii fizice sau psihice, ce nu înlătură caracterul penal al faptei, sau dată fiind dependenţa materială, de serviciu sau de altă natură;

i) săvârșirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea involuntară sau forţată a alcoolului, a drogurilor, a precursorilor, a etnobotanicelor sau a analogilor acestora sau de consumarea de aceste substanţe fără a fi conştientă de efectul lor;

j) săvârșirea infracţiunii cu depăşirea limitelor legale ale legitimei apărări, reţinerii infractorului, stării de extremă necesitate, riscului întemeiat sau ca rezultat al executării ordinului sau dispoziţiei superiorului;

k) afectarea gravă, prin infracţiunea săvârșită, a făptuitorului acesteia sau greutatea poverii pedepsei, aplicată pentru el, din cauza vârstei înaintate a acestuia, stării sănătăţii lui sau altor circumstanţe;

l) expirarea, de la momentul comiterii infracţiunii, a cel puţin 2/3 din termenul de prescripţie pentru tragerea la răspundere penală, prevăzut pentru această infracţiune, sau depăşirea termenului rezonabil pentru examinarea cazului, ținându-se cont de natura faptei, dacă tergiversarea nu a fost provocată de făptuitor.

(2) Instanţa de judecată poate considera drept circumstanţe atenuante şi alte circumstanţe, neprevăzute la alin.(1).

(3) La stabilirea pedepsei, instanţa de judecată nu consideră drept atenuantă circumstanţa care este prevăzută de lege ca element constitutiv al infracţiunii.

Articolul 77. Circumstanţele agravante

(1) La stabilirea pedepsei se consideră circumstanţe agravante:

a) săvârșirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracţiune similară sau pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză;

b) - *abrogată;*

c) săvârșirea infracţiunii prin orice formă de participaţie;

d) săvârșirea infracţiunii din motive de prejudecată;

d[1]) săvârșirea infracțiunii asupra unei femei din motive de prejudecată bazate pe gen;

e) săvârșirea infracţiunii cu bună știință împotriva unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

f) săvârșirea infracţiunii asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligaţiilor de serviciu sau obşteşti;

g) săvârșirea infracţiunii prin intermediul sau în prezenţa minorilor, persoanelor aflate în dificultate, persoanelor retardate mintal sau dependente de făptuitor;

h) săvârșirea infracţiunii prin acte de o deosebită cruzime sau prin batjocorirea victimei;

i) săvârșirea infracţiunii prin mijloace care prezintă un pericol social sporit;

j) săvârșirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea alcoolului, a drogurilor, a precursorilor, a etnobotanicelor sau a analogilor acestora. Instanţa de judecată este în drept, în funcţie de caracterul infracţiunii, să nu considere aceasta ca o circumstanţă agravantă;

k) săvârșirea infracţiunii cu folosirea armei, a muniţiilor, a materialelor explozive ori a dispozitivelor ce le imită, a mijloacelor tehnice special pregătite, a substanţelor nocive şi radioactive, a preparatelor medicamentoase şi a altor preparate chimico-farmacologice, precum şi cu aplicarea constrângerii fizice sau psihice;

l) - *abrogată;*

m) săvârșirea infracţiunii profitând de starea excepţională, de calamităţile naturale, precum şi de dezordini de masă;

n) săvârșirea infracţiunii cu folosirea încrederii acordate.

(2) Dacă circumstanţele menţionate la alin.(1) sunt prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod în calitate de semne ale acestor componenţe de infracţiuni, ele nu pot fi concomitent considerate drept circumstanţe agravante.

Articolul 78. Efectele circumstanţelor atenuante

şi agravante

(1) În cazul în care instanţa de judecată constată circumstanţe atenuante la săvârșirea infracţiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează:

a) dacă minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă până la acest minim;

b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî până la limita de jos;

c) - *abrogată.*

(2) În cazul în care instanţa de judecată constată circumstanţe atenuante la săvârșirea infracţiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

(3) În cazul în care există circumstanţe agravante se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

(4) În caz de concurs al circumstanţelor agravante şi celor atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie.

(5) Dacă există circumstanţe atenuante excepţionale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79.

Articolul 79. Aplicarea pedepsei mai blânde

decât cea prevăzută de lege

(1) Ținând cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracţiunea se consideră circumstanţă excepţională. Săvârșirea infracţiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională.

(1^1) Poate fi considerată excepţională atât o circumstanţă atenuantă, cât şi un cumul de asemenea circumstanţe legate de situaţiile menţionate la alin.(1).

(2) - *abrogat.*

(3) În cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracţiunilor deosebit de grave, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de

legea penală, dar constituind cel puţin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracţiunea săvârșită.

(4) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detenţiunii pe viaţă , în cazul recidivei de infracţiuni sau al săvârșirii de infracţiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)–(4).

Articolul 80. Aplicarea pedepsei în cazul încheierii

acordului de recunoaștere a vinovăției

și a acordului de cooperare

(1) În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod se reduc cu o treime.

(2) În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de cooperare, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute de norma părții speciale a prezentului cod se reduc cu două cincimi. La stabilirea pedepsei cu închisoare se aplică suspendarea condiționată a executării pedepsei sau suspendarea parțială a executării pedepsei, în modul prevăzut de lege.

(3) Prin derogare de la alin. (1), în cazul în care persoana pusă sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 264 alin. (2), (4), (6) și art. 264^1 încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, reducerea menționată la alin. (1) se aplică doar limitei maxime de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod.

Articolul 80^1. Aplicarea pedepsei în cazul judecății

pe baza probelor administrate în faza

de urmărire penală

(1) În cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

(2) În cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu pentru infracțiunile prevăzute la art. 181^1–182, 239–240, 242^1, 242^2, 256, art. 264 alin. (2), (4), (6), art. 264^1, 324–335^1, 370 și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime doar a limitei maxime de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu închisoare.

Articolul 81. Aplicarea pedepsei pentru infracţiunea

neconsumată

(1) La aplicarea pedepsei pentru infracţiunea neconsumată se ţine cont de circumstanţele în virtutea cărora infracţiunea nu a fost dusă până la capăt.

(2) Mărimea pedepsei pentru pregătirea de infracţiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăşi jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracţiunea consumată.

(3) Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracţiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăşi trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracţiunea consumată.

(4) Pentru pregătirea de infracţiune şi tentativa de infracţiune detenţiunea pe viaţă nu se aplică.

Articolul 82. Aplicarea pedepsei pentru recidivă

de infracţiuni

(1) La aplicarea pedepsei pentru recidivă de infracţiuni se ţine cont de numărul, caracterul, gravitatea şi urmările infracţiunilor săvârșite anterior, de circumstanţele în virtutea cărora pedeapsa anterioară a fost insuficientă pentru corectarea vinovatului, precum şi de caracterul, gravitatea şi urmările infracţiunii noi.

(2) Mărimea pedepsei pentru recidiva periculoasă şi deosebit de periculoasă nu poate fi mai mică de două treimi din maximul pedepsei prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod. În cazul în care sunt stabilite numai circumstanţe atenuante, instanţa poate stabili pedeapsa în limitele prevăzute pentru infracţiune în Partea specială a prezentului cod.

Articolul 83. Aplicarea pedepsei pentru participaţie

Organizatorul, instigatorul şi complicele la o infracţiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenţie se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ţine cont de contribuţia fiecăruia la săvârșirea infracţiunii, precum şi de prevederile art.75.

Articolul 84. Aplicarea pedepsei în cazul unui

concurs de infracţiuni

(1) Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani – pe un termen nu mai mare de 20 de ani și în privința minorilor – pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare

și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

(1^1) Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna dintre ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa, alta decât închisoarea, pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă urmând să se încadreze în maximele pedepselor prevăzute în Partea generală a prezentului cod.

(2) La pedeapsa principală aplicată în cazul unui concurs de infracţiuni poate fi adăugată oricare din pedepsele complementare prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod, care stabilesc răspunderea pentru infracţiunile de a căror săvârșire persoana a fost declarată vinovată. Pedeapsa complementară definitivă stabilită prin cumul, total sau parţial, al pedepselor complementare aplicate nu poate depăşi termenul sau mărimea maximă prevăzută de Partea generală a prezentului cod pentru această categorie de pedepse.

(3) Dacă pentru infracţiunile care intră în concurs sunt stabilite pedepse principale de diferite categorii, a căror cumulare nu este prevăzută de art.87, şi instanţa de judecată nu va găsi temeiuri pentru absorbirea unei pedepse de către alta, ele se execută de sine stătător.

(4) Conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabileşte pedeapsa şi în cazul în care, după pronunţarea sentinţei, se constată că persoana condamnată este vinovată şi de comiterea unei alte infracţiuni săvârșite înainte de pronunţarea sentinţei în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parţial, în baza primei sentinţe.

(5) În cazul unui concurs de infracţiuni, când s-a stabilit o pedeapsă cu detenţiune pe viaţă şi una sau mai multe pedepse cu închisoare ori alte categorii de pedepse, se aplică ca pedeapsă definitivă detenţiunea pe viaţă.

Articolul 85. Aplicarea pedepsei în cazul unui

cumul de sentinţe

(1) Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă nu poate depăși termenul de 30 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani – termenul de 20 de ani și în privința minorilor – termenul de 15 ani.

(1^1) Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. În acest caz, pedeapsa definitivă, alta decât închisoarea, nu poate depăși 40000 de unități convenționale, 480 de ore muncă neremunerată în folosul

comunității, 20 de ani în cazul privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, 10 ani în cazul privării de dreptul de a conduce mijloace de transport și pe un termen nelimitat în cazul privării unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Cumularea pedepselor complementare în cazul unui cumul de sentinţe se efectuează în condiţiile art.84 alin.(2).

(3) Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentinţe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracţiuni şi decât partea neexecutată a pedepsei pronunţate prin sentinţa anterioară a instanţei de judecată.

(4) La cumularea pedepselor, dacă prin una din sentinţe este stabilită pedeapsa detenţiunii pe viaţă, pedeapsa definitivă va fi detenţiunea pe viaţă.

Articolul 86. Aplicarea pedepsei în cazul executării

hotărârii unui stat strain

(1) La executarea hotărârii unui stat străin, instanţa de judecată înlocuieşte sancţiunea privativă de libertate pronunţată în statul străin cu o sancţiune prevăzută de propria lege penală pentru aceeaşi faptă, fără a agrava situaţia penală a condamnatului stabilită prin hotărârea statului străin. Dacă legea statului străin prevede o sancţiune mai mică decât minimul prevăzut în legea internă, instanţa de judecată nu va fi legată de acest minim şi va aplica o sancţiune corespunzătoare sancţiunii pronunţate în statul străin.

(2) Orice parte a sancţiunii pronunţate în statul străin şi orice perioadă de detenţie provizorie executate de condamnat se deduc integral prin hotărârea instanţei de judecată privind recunoaşterea hotărârii statului străin.

(3) La executarea hotărârii statului străin privind aplicarea amenzii sau confiscarea unei sume de bani, instanţa de judecată va stabili cuantumul acesteia în monedă naţională, aplicând cursul oficial al leului moldovenesc valabil la momentul pronunţării hotărârii privind recunoaşterea hotărârii statului străin, fără a depăşi maximul sancţiunii fixat de către statul străin pentru o astfel de faptă.

(4) Amenzile şi confiscările de bunuri rezultate din executarea hotărârilor unui stat străin revin Republicii Moldova, fără a fi prejudiciate drepturile statelor terţe.

Articolul 87. Modul determinării termenului pedepsei

definitive în cazul cumulării diferitelor

pedepse

(1) La cumularea diferitelor pedepse principale aplicate în cazul unui concurs de infracţiuni sau al unui cumul de sentinţe, unei zile de închisoare îi corespund 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

(2) Celelalte pedepse cumulate cu închisoarea se execută de sine stătător.

Articolul 88. Calcularea termenelor pedepsei

şi computarea arestului preventive

(1) Termenele de privare de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate şi de închisoare se calculează în zile, luni și ani, iar cele de muncă neremunerată în folosul comunităţii - în ore.

(2) La computarea sau cumularea pedepselor menţionate la alin.(1), cu excepţia muncii neremunerate în folosul comunităţii, precum şi la înlocuirea pedepsei, se admite calcularea acestora în zile.

(3) Timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei se include în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi, iar în termenul muncii neremunerate în folosul comunităţii – calculându-se o zi de arest preventiv pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

(4) Durata arestului preventiv şi cea a executării pedepsei cu închisoare, aplicate prin hotărâre a instanţei de judecată, pentru infracţiunea săvârșită în străinătate se includ în termenul pedepsei, în cazul extrădării persoanei în condiţiile legii, calculându-se o zi pentru o zi.

(5) Condamnatului care s-a aflat sub arest preventiv până la numirea cauzei spre judecare, la stabilirea în calitate de pedeapsă principală a amenzii, a privării de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate, instanţa de judecată, ținând cont de termenul aflării sub arest preventiv, îi atenuează pedeapsa stabilită sau îl liberează complet de executarea acesteia.

(6) Timpul în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, urmează un tratament spitalicesc se include în durata executării pedepsei, cu excepţia cazului în care şi-a provocat singur boala, fapt ce s-a constatat în cursul executării pedepsei. În durata executării pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunităţii nu se include timpul în care condamnatul lipseşte de la locul de muncă.

Capitolul IX

LIBERAREA DE PEDEAPSA PENALĂ

Articolul 89. Noţiunea şi categoriile liberării

de pedeapsa penală

(1) Prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracţiune de la executarea reală, parţială sau totală, a pedepsei penale pronunţate prin hotărâre a instanţei de judecată.

(2) Liberarea de pedeapsa penală se efectuează prin:

a) condamnarea cu suspendare condiţionată a executării pedepsei;

b) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen;

b[1]) liberarea de pedeapsă în cazul săvârșirii infracţiunii pentru prima oară şi al reparării prejudiciului;

c) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă;

d) liberarea de pedeapsă a minorilor;

e) liberarea de pedeapsă datorită schimbării situaţiei;

f) liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave;

g) amânarea executării pedepsei pentru femei gravide şi persoane care au copii în vârstă de până la 8 ani.

(3) Persoanelor liberate de pedeapsa penală li se aplică probaţiunea, iar militarilor – termenul de probă.

Articolul 90. Condamnarea cu suspendarea

condiţionată a executării pedepsei

(1) Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracţiunile săvârșite cu intenţie şi de cel mult 7 ani pentru infracţiunile săvârșite din imprudență, instanţa de judecată, ținând cont de circumstanţele cauzei şi de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiţionată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiţionată a executării pedepsei şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanţa de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârşi o nouă infracţiune şi, prin respectarea condiţiilor probaţiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăţi încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

(2) Perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă se stabileşte de instanţa de judecată în limitele de la 1 an la 3 ani.

(2[1]) Prin derogare de la alin. (2), dacă a fost încheiat un acord de cooperare, perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă nu poate fi mai mic decât jumătate din pedeapsa stabilită de instanța de judecată și mai mare de 6 ani.

(3) - *abrogat.*

(4) Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, persoanelor care au săvârșit infracțiunile prevăzute la art. 165 alin. (1) și (2), art. 166[1] alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2), art. 172 alin. (2), art. 174 alin. (1[1]), art. 175 alin. (2), art. 175[1] alin. (2), art. 201[1] alin. (3), art. 206 alin. (1), art. 264 alin. (4) și (6), precum și în

cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

[Art.90 al.(4) modificat prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

(4[1]) Prin derogare de la alin. (1) și (4), dacă a fost încheiat un acord de cooperare, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se aplică și persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave.

(5) În caz de condamnare cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, pot fi stabilite pedepse complementare.

(6) Aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele:

a) să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta;

b) să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile;

c) să nu frecventeze anumite locuri, stabilite de instanță, fiind supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni;

d) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie, virus HIV sau de boală venerică;

e) să repare daunele cauzate victimei și/sau familiei victimei în cuantumul și în termenele stabilite de instanță;

f) să finalizeze învățământul obligatoriu, să urmeze un curs de instruire sau de calificare profesională;

g) să participe la programe probaționale;

h) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, dar numai cu acordul acestuia.

(6[1]) În cazul condamnării minorului cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, participarea la programul probațional este obligatorie.

(7) În decursul perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, instanţa de judecată, la demersul organului care exercită controlul asupra comportării celui condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, poate anula, în întregime sau parţial, obligaţiile stabilite anterior condamnatului ori adăuga altele noi.

(8) - *abrogat.*

(8[1]) - *abrogat.*

(9) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, în decursul perioadei de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, încalcă în mod sistematic obligaţiile stabilite sau, până la expirarea termenului de probă, nu a executat cu rea-voinţă obligaţia de a repara dauna cauzată instanţa de judecată, la propunerea organului care exercită controlul asupra comportării celor condamnaţi cu suspendarea executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei şi la trimiterea condamnatului pentru a executa, deplin sau parțial, dar nu mai puțin de 1/3 din pedeapsa stabilită prin hotărârea instanţei de judecată.

(10) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracţiune intenţionată, instanţa de judecată îi stabileşte o pedeapsă în condiţiile art.85, dacă, după caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (11) din prezentul articol.

(11) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă o infracţiune din imprudenţă sau o infracţiune intenţionată mai puţin gravă, problema anulării sau menţinerii condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei se soluţionează de către instanţa de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnaţi cu suspendarea executării pedepsei.

(12) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare nu a executat obligația de cooperare asumată în baza acordului de cooperare, instanța de judecată, la demersul procurorului, pronunță o încheiere cu privire la anularea condamnării în baza acordului de cooperare și trimiterea condamnatului pentru a executa pedeapsa stabilită prin hotărârea instanței de judecată.

Articolul 90[1]. Condamnarea cu suspendarea parţială

a executării pedepsei cu închisoare

(1) În cazul în care instanţa de judecată, ținând cont de circumstanţele cauzei şi de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este raţional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parţială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare şi perioada de probaţiune sau, după caz, termenul de probă, precum şi motivele condamnării cu suspendarea parţială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

(2) În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar poate fi coborâtă până la minimul prevăzut de prezentul cod.

(3) În cazul infracţiunilor grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar nu trebuie să fie mai mică decât jumătate din pedeapsa stabilită de instanţa de judecată. În cazul acordului de cooperare, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar poate fi redusă până la un an.

(4) Prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al infracțiunilor prevăzute la art. 165 alin. (1) și (2), art. 166^1 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2), art. 172 alin. (2), art. 174 alin. (1^1), art. 175 alin. (2), art. 201^1 alin. (3), art. 206 alin. (1), art. 264 alin. (4) și (6).

[Art.90^1 al.(4) modificat prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

(5) La liberarea persoanei pentru executarea părţii de pedeapsă suspendată condiţionat pot fi aplicate obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6).

(6) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvârșește în perioada de probaţiune sau, după caz, în termenul de probă o nouă infracţiune intenţionată sau încalcă în mod sistematic obligaţiile stabilite, instanţa de judecată îi stabileşte o pedeapsă în condiţiile art. 85 dacă, după caz, nu sunt aplicabile prevederile alin. (7) din prezentul articol.

(7) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvârșește în perioada de probaţiune sau, după caz, în termenul de probă o infracţiune din imprudenţă sau o infracţiune intenţionată uşoară sau mai puţin gravă, problema anulării sau menţinerii condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare se soluţionează de către instanţa de judecată, la demersul organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnaţi cu suspendarea executării pedepsei.

(8) În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare nu a executat obligația de cooperare asumată în baza acordului de cooperare, instanța de judecată, la demersul procurorului, pronunță o încheiere cu privire la anularea condamnării în baza acordului de cooperare și trimiterea condamnatului pentru a executa deplin pedeapsa stabilită prin hotărârea instanței de judecată.

Articolul 91. Liberarea condiţionată de pedeapsă

înainte de termen

(1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară.

(2) Aplicând liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6) în termenul de pedeapsă rămas neexecutat. În cazul muncii neremunerate în folosul comunității, acordul condamnatului nu este necesar.

(3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de

către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art. 266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite.

(4) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvârșirii infracţiunii a atins vârsta de 21 ani, a executat efectiv:

a) cel puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave;

b) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8).

(5) Persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată consideră că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei în baza unei evaluări care ia în considerare realizarea programului individual de executare a pedepsei, manifestarea unui comportament corespunzător pe durata detenției, implicarea activă în activități remunerate sau neremunerate, cu excepția situațiilor în care acest lucru nu depinde de voința persoanei, repararea integrală a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazurilor în care dovedește imposibilitatea de a le repara, precum și un risc scăzut de recidivă, care să justifice liberarea înainte de executarea completă a pedepsei. Persoana trebuie să fi executat cel puțin 30 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă și alte instrumente de reducere a pedepsei.

(5^1) Aplicând liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condițiile alin. (5) din prezentul articol, instanța de judecată dispune aplicarea unei perioade de probațiune sau, după caz, a unui termen de probă și îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6). De la data liberării condiționate, condamnatul este supus de către organul de probațiune unui termen de supraveghere de 10 ani.

(6) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată minorilor, persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani şi persoanelor care au împlinit vârsta de 60 de ani, dacă aceştia au executat efectiv:

a) cel puţin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave;

b) cel puţin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracţiuni grave;

c) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei

infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave.

(6[1]) - *abrogat.*

(6[2]) - *abrogat.*

(6[3]) Prevederile alin. (1), (3), (4) și (6) nu se aplică persoanei condamnate la detenţiune pe viaţă a cărei pedeapsă a fost comutată în închisoare potrivit actului de amnistie sau grațiere.

(7) Controlul asupra comportării celor liberaţi condiţionat de pedeapsă înainte de termen îl exercită organele de probaţiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

(8) Dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat:

a) condamnatul se eschivează cu intenţie de la îndeplinirea obligaţiilor stabilite de instanţa de judecată la aplicarea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată, la propunerea organului indicat la alin.(7), poate pronunţa o încheiere cu privire la anularea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen şi la trimiterea condamnatului pentru a executa termenul de pedeapsă neexecutat;

b) condamnatul săvârșește din imprudenţă o nouă infracţiune, anularea sau menţinerea liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen se decide de instanţa de judecată;

c) condamnatul săvârșește cu intenţie o nouă infracţiune, instanţa de judecată îi stabileşte pedeapsa în condiţiile art.85. În acelaşi mod se aplică pedeapsa şi în cazul săvârșirii unei noi infracţiuni din imprudenţă dacă instanţa de judecată anulează liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen.

Articolul 91[1]. Liberarea de pedeapsă penală în cazul

săvârșirii infracţiunii pentru prima oară

şi al reparării prejudiciului

(1) Persoana este liberată de pedeapsă penală în cazul săvârșirii unei infracţiuni prevăzute la art.241, 242, 244, 244[1], 246, 246[1], 250, 257, 258 şi 262 din Partea specială a prezentului cod dacă întruneşte cumulativ următoarele condiţii:

a) nu a fost liberată anterior de pedeapsă penală pentru comiterea aceleiaşi fapte;

b) a înlăturat încălcările şi a reparat prejudiciul cauzat prin infracţiune;

c) a achitat la bugetul de stat o sumă egală cu valoarea prejudiciului material cauzat, dar nu mai mică decât dublul limitei maxime a amenzii prevăzute de sancţiunea articolului corespunzător din Partea specială a codului.

(2) Persoana este liberată de pedeapsă penală în condiţiile alin.(1) doar dacă fapta nu

a fost săvârșită prin aplicarea constrângerii fizice sau psihice, nu s-a soldat cu cauzarea de prejudicii vieţii şi sănătăţii persoanei sau nu a fost săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală.

Articolul 92. Înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă

cu o pedeapsă mai blândă

(1) În privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanţa de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, cu condiția reparării integrale a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le repare. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară.

(2) Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

(3) La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse.

(3^1) În privința persoanelor care execută pedeapsa detențiunii pe viață, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi dispusă numai după ce condamnatul a executat cel puțin 30 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă și alte instrumente de reducere a pedepsei, iar instanța de judecată, în baza unei evaluări care ia în considerare realizarea programului individual de executare a pedepsei, manifestarea unui comportament corespunzător pe durata detenției, implicarea activă în activități remunerate sau neremunerate, cu excepția situațiilor în care acest lucru nu depinde de voința persoanei, repararea integrală a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care persoana a fost condamnată, cu excepția cazurilor în care dovedește imposibilitatea de a le repara, precum și un risc scăzut de recidivă, constată că menținerea pedepsei inițiale nu mai este necesară și că există premisele reale pentru reintegrarea socială a persoanei condamnate.

(3^2) La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă neprivativă de libertate în condițiile alin. (3^1) din prezentul articol, instanța de judecată, în funcție de categoria pedepsei mai blânde aplicate, dispune aplicarea unei perioade de probațiune sau, după caz, a unui termen de probă și îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligațiile prevăzute la art. 90 alin. (6). De la data înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă neprivativă de libertate, condamnatul este supus de către organul de probațiune unui termen de supraveghere de 10 ani.

(4) La înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanţa

de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

Articolul 93. Liberarea de pedeapsă a minorilor

Minorii condamnaţi pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare, mai puţin grave sau grave sunt liberaţi de pedeapsă de către instanţa de judecată dacă se constată că scopurile pedepsei pot fi atinse prin aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ prevăzute la art. 104.

Articolul 94. Liberarea de pedeapsă datorită

schimbării situaţiei

Persoana care a săvârșit o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă poate fi liberată de pedeapsă dacă se va constata că, la data judecării cauzei, datorită schimbării situaţiei, fapta săvârșită şi-a pierdut caracterul prejudiciabil şi, în virtutea comportării ireproşabile după săvârșirea infracţiunii, persoana respectivă poate fi corectată fără executarea pedepsei.

Articolul 95. Liberarea de la executarea pedepsei

a persoanelor grav bolnave

(1) Persoana care, în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, ce o lipseşte de posibilitatea de a-şi da seama de acţiunile sale sau de a le dirija, este liberată de executarea pedepsei. Acestei persoane instanţa de judecată îi poate aplica măsuri de constrângere cu caracter medical.

(2) Persoana care, până la pronunţarea sentinţei sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală gravă, alta decât cea specificată la alin.(1), ce împiedică executarea pedepsei, poate fi liberată de executarea pedepsei de către instanţa de judecată.

(3) - *abrogat.*

(4) Persoanele menţionate la alin.(1) şi (2), în cazul însănătoşirii lor, pot fi supuse pedepsei dacă nu au expirat termenele prescripţiei prevăzute la art.60 şi 97. Schimbarea liberării condiţionate a persoanelor menţionate la alin.(1) şi (2) cu executarea pedepsei în penitenciar se efectuează la demersul reprezentantului organului care pune în executare sentinţa, în baza unui control efectuat cel puţin o dată la 12 luni.

Articolul 96. Amânarea executării pedepsei pentru

femei gravide şi persoane care au copii

în vârstă de până la 8 ani

(1) Femeilor condamnate gravide şi persoanelor care au copii în vârstă de până la 8 ani, cu excepţia celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracţiuni grave, deosebit de grave şi excepţional de grave, infracţiuni prevăzute la cap. I, II, III, VII, VIII, XIII şi XVII, instanţa de judecată le poate amâna executarea pedepsei până

la atingerea de către copil a vârstei de 8 ani.

(1[1]) La amânarea executării pedepsei în condiţiile alin. (1) din prezentul articol, instanţa de judecată poate obliga persoana condamnată să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art. 90 alin. (6).

(2) În cazul în care vreuna din persoanele condamnate, menţionate la alin.(1), refuză să-şi exercite drepturile şi obligaţiile părinteşti sau încalcă condiţiile probaţiunii după avertismentul făcut de organul care exercită controlul asupra comportamentului persoanei condamnate faţă de care executarea pedepsei a fost amânată, instanţa de judecată, la propunerea organului nominalizat, poate să anuleze amânarea executării pedepsei şi să trimită persoana condamnată pentru executarea pedepsei la locul stabilit în hotărârea judecătorească.

(3) La atingerea de către copil a vârstei de 8 ani, instanţa de judecată, la demersul organului de probaţiune:

a) liberează persoana condamnată de executarea părţii neexecutate a pedepsei;

b) înlocuieşte partea neexecutată a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă;

c) trimite persoana condamnată în instituţia corespunzătoare pentru executarea părţii neexecutate a pedepsei.

(4) Dacă în perioada amânării executării pedepsei persoana condamnată săvârșește o nouă infracţiune, instanţa de judecată îi stabileşte o pedeapsă în condiţiile art.85.

Articolul 96[1]. Dispunerea internării forţate într-o

instituţie ftiziopneumologică

Dacă persoana în privinţa căreia se examinează chestiunea privind liberarea de pedeapsă conform art.91-96 este bolnavă de tuberculoză, instanţa de judecată poate dispune, în baza demersului administraţiei instituţiei penitenciare, internarea ei forţată într-o instituţie ftiziopneumologică.

Articolul 97. Prescripţia executării sentinţei

de condamnare

(1) Sentinţa de condamnare nu se pune în executare dacă acest lucru nu a fost făcut în următoarele termene, calculate din ziua în care aceasta a rămas definitivă:

a) 2 ani, în caz de condamnare pentru o infracţiune uşoară;

b) 6 ani, în caz de condamnare pentru o infracţiune mai puţin gravă;

c) 10 ani, în caz de condamnare pentru o infracţiune gravă;

d) 15 ani, în caz de condamnare pentru o infracţiune deosebit de gravă;

e) 20 de ani, în caz de condamnare pentru o infracţiune excepţional de gravă.

(2) Termenele de prescripţie a executării pedepsei se reduc pe jumătate pentru persoanele care, la data săvârșirii infracţiunii, erau minori.

(3) Curgerea prescripţiei se întrerupe dacă persoana se sustrage de la executarea pedepsei sau dacă, până la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1) şi (2), săvârșește cu intenţie o nouă infracţiune. În cazul eschivării de la executarea pedepsei, curgerea termenului de prescripţie începe din momentul prezentării persoanei pentru executarea pedepsei sau din momentul reţinerii acesteia, iar în caz de comitere a unei noi infracţiuni – din momentul săvârșirii ei.

(4) Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale stabilite pentru infracţiunile contra păcii şi securităţii omenirii sau pentru infracţiunile de război, prevăzute la art.135-137, 139 şi 143.

Capitolul X

MĂSURILE DE SIGURANŢĂ

Articolul 98. Scopul şi tipurile măsurilor de siguranţă

(1) Măsurile de siguranţă au drept scop înlăturarea unui pericol şi preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

(2) Măsuri de siguranţă sunt:

a) măsurile de constrângere cu caracter medical;

b) măsurile de constrângere cu caracter educativ;

c) expulzarea;

d) confiscarea specială;

e) confiscarea extinsă.

Articolul 99. Aplicarea măsurilor de constrângere

cu caracter medical

Persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală în stare de iresponsabilitate sau care au săvârșit asemenea fapte în stare de responsabilitate, de responsabilitate redusă, dar, până la pronunţarea sentinţei sau în timpul executării pedepsei, s-au îmbolnăvit de o boală psihică, din care cauză ele sunt incapabile să-şi dea seama de acţiunile lor sau să le dirijeze, instanţa de judecată poate să le aplice următoarele măsuri de constrângere cu caracter medical, care se înfăptuiesc de către instituţiile curative ale organelor de ocrotire a sănătăţii:

a) internarea într-o instituţie psihiatrică cu supraveghere obişnuită;

b) internarea într-o instituţie psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Articolul 100. Internarea într-o instituţie psihiatrică

(1) Internarea într-o instituţie psihiatrică cu supraveghere obişnuită poate fi aplicată de către instanţa de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, are nevoie de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiţii de supraveghere obişnuită.

(2) Internarea într-o instituţie psihiatrică cu supraveghere riguroasă poate fi aplicată de către instanţa de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, prezintă un pericol deosebit pentru societate şi are nevoie de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiţii de supraveghere riguroasă.

(3) Persoanele internate în instituţii psihiatrice cu supraveghere riguroasă sunt deţinute în condiţii ce exclud posibilitatea săvârșirii de către ele a unei noi fapte prejudiciabile.

Articolul 101. Stabilirea, schimbarea, prelungirea

şi încetarea aplicării măsurilor de

constrângere cu caracter medical

alienaţilor

(1) Instanţa de judecată, considerând că este necesar de a aplica o măsură de constrângere cu caracter medical, alege forma acesteia în funcţie de boala mintală a persoanei, de caracterul şi gradul prejudiciabil al faptei săvârșite. Persoana supusă tratamentului forţat sau reprezentantul acesteia are dreptul de a cere unei instituţii medicale independente avizul asupra stării de sănătate a persoanei căreia i se aplică măsuri de constrângere cu caracter medical.

(2) Instanţa de judecată, în temeiul avizului instituţiei medicale, dispune încetarea aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical în cazul însănătoşirii persoanei sau al unei astfel de schimbări a caracterului bolii care exclude necesitatea aplicării acestor măsuri.

(3) Schimbarea măsurii de constrângere cu caracter medical sau prelungirea termenului de aplicare a ei se face, de asemenea, de instanţa de judecată, atât din oficiu, cât şi la cererea persoanei respective sau a reprezentantului acesteia, în baza unui control, efectuat cel puţin o dată la 6 luni, privind necesitatea aplicării acestei măsuri.

(4) Dacă instanţa de judecată nu va găsi necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical unui alienat, precum şi în cazul încetării aplicării unor astfel de măsuri, ea îl poate încredinţa spre îngrijire rudelor sau tutorilor, dar sub o supraveghere medicală obligatorie.

Articolul 102. Deducerea duratei de aplicare a măsurilor

de constrângere cu caracter medical

(1) Persoanei care, după săvârșirea infracţiunii sau în timpul executării pedepsei, s-a îmbolnăvit de o boală psihică, din care cauză ea este incapabilă să-şi dea seama de acţiunile sale sau să le dirijeze, instanţa de judecată îi poate aplica pedeapsa după însănătoşire dacă nu a expirat termenul de prescripţie sau dacă nu există alte motive pentru liberarea ei de răspundere penală şi de pedeapsă.

(2) În caz de aplicare a pedepsei după însănătoşire, durata de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical se deduce din termenul pedepsei.

Articolul 103. Aplicarea măsurilor de constrângere

cu caracter medical persoanelor care

suferă de alcool sau de dependență

de droguri și instituirea unei măsuri

de ocrotire judiciară

(1) În caz de săvârșire a infracţiunii de către o persoană care suferă de dependență de alcool sau de dependență de droguri, dacă există avizul medical corespunzător, instanţa de judecată, din oficiu ori la cererea procurorului sau a organului de ocrotire a sănătăţii, concomitent cu pedeapsa pentru infracţiunea săvârșită, poate să aplice acestei persoane tratamentul medical forţat.

(2) Persoanele menţionate la alin.(1), condamnate la pedepse neprivative de libertate, vor fi supuse unui tratament forţat în instituţiile medicale cu regim special.

(3) Dacă persoanele menţionate la alin.(1) au fost condamnate la pedeapsa cu închisoare, în timpul executării pedepsei ele vor fi supuse unui tratament medical forţat, iar după eliberare din locurile de deţinere, dacă este necesară continuarea unui astfel de tratament, ele vor fi tratate în instituţii medicale cu regim special.

(4) Încetarea tratamentului medical forţat este dispusă de către instanţa de judecată, la propunerea instituţiei medicale în care se tratează persoana respectivă.

(5) Dacă infracţiunea a fost săvârșită de o persoană care abuzează de alcool şi prin aceasta îşi pune familia într-o situaţie materială grea, instanţa de judecată, concomitent cu aplicarea pedepsei neprivative de libertate pentru infracţiunea săvârșită, este în drept, la cererea procurorului sau a rudelor apropiate ale persoanei în cauză, să instituie o măsură de ocrotire judiciară.

Articolul 104. Aplicarea măsurilor de constrângere

cu caracter educative

(1) Persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu art. 54 sau de pedeapsă penală în conformitate cu art. 93 li se aplică următoarele măsuri de constrângere

cu caracter educativ:

a) avertismentul;

b) încredinţarea minorului pentru supraveghere părinţilor, persoanelor care îi înlocuiesc sau organelor specializate de stat;

c) obligarea minorului să repare daunele cauzate. La aplicarea acestei măsuri se ia în considerare starea materială a minorului;

d) obligarea minorului de a urma un curs de reabilitare psihologică;

e) obligarea minorului de a urma cursul de învățământ obligatoriu;

f) obligarea minorului de a participa la un program probaţional;

g) obligarea minorului de a urma un curs de calificare profesională.

(2) Enumerarea de la alin.(1) are un caracter exhaustiv.

(3) Minorului îi pot fi aplicate concomitent câteva măsuri de constrângere cu caracter educativ.

(4) În cazul eschivării sistematice a minorului de la măsurile de constrângere cu caracter educativ, la propunerea organului de stat specializat, procurorul anulează măsurile aplicate și trimite cauza în instanța de judecată, iar în cazul în care măsurile respective au fost stabilite de către instanţa de judecată, aceasta le anulează şi dispune trimiterea cauzei penale la procuror sau, după caz, stabileşte o pedeapsă prevăzută de lege pentru fapta săvârșită.

(5) Măsurile de constrângere cu caracter educativ se aplică minorilor până la atingerea majoratului, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil al faptei săvârșite.

Articolul 105. Expulzarea

(1) Cetăţenilor străini şi apatrizilor care au fost condamnaţi pentru săvârșirea unor infracţiuni li se poate interzice rămânerea pe teritoriul ţării.

(2) În cazul în care expulzarea însoţeşte pedeapsa cu închisoare, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea pedepsei.

(3) La luarea deciziei privind expulzarea persoanelor prevăzute la alin.(1) se va ţine cont de dreptul la respectarea vieţii private a acestora.

Articolul 106. Confiscarea specială

(1) Confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin. (2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite, nu pot fi recuperate sau confiscarea acestora este imposibilă din orice alt motiv, se confiscă prioritar un alt bun cu valoare echivalentă, iar în lipsa acestuia, contravaloarea acestora.

(2) Sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare):

a) utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni;

b) rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri sau foloase ce derivă din astfel de bunuri;

c) date pentru a determina săvârșirea unei infracțiuni sau pentru a-l răsplăti pe infractor;

d) deținute contrar dispozițiilor legale;

e) convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunurile rezultate din infracțiuni și din veniturile sau foloasele obținute din aceste bunuri;

f) care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(3) Dacă bunurile indicate la alin. (2) au fost comasate cu bunuri dobândite legal, se confiscă acea partea din bunuri sau contravaloarea acestora care corespunde valorii bunurilor rezultate din infracțiuni și a veniturilor sau foloaselor obținute din aceste bunuri.

(4) Confiscarea specială se aplică chiar dacă bănuitul, învinuitul, inculpatul sau condamnatul este liberat de răspundere penală sau de pedeapsă penală ori dacă a fost aplicată amnistia sau a survenit decesul acestuia. Confiscarea specială nu se aplică în cazul liberării persoanei de răspundere penală ca urmare a expirării termenului de prescripție, cu excepția infracțiunilor ușoare, mai puțin grave sau grave, și dacă termenul a expirat după pornirea procesului penal.

(5) Confiscarea specială nu se aplică în cazul infracțiunilor săvârșite prin intermediul unui organ de presă sau al oricărui alt mijloc de informare în masă.

Articolul 106[1]. Confiscarea extinsă

(1) Sunt supuse confiscării extinse și alte bunuri decât cele indicate la art. 106, în cazul în care persoana este bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 140[1]–142, 144, 158, art. 164 alin. (2) lit. f), art. 165–168, art. 171 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a), art. 172 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a), art. 173 alin. (2), art. 174–175[1], 181[1]–181[3], 186–191, 206, 208–208[5], 214[1], 217–217[4], 218–220[1], 223–233, 236–246[1], art. 247 alin. (2), art. 248–253, 257, 259–260[6], 260[8], 275, 278–280, 282–286, 289–290, 292, 295–295[2], 302, 324–329, 330[2], 332–335[1], 342, 343, 361 și 362[1], dacă fapta este de natură să genereze un beneficiu economic.

(2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea bunurilor dobândite de persoana bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată în ultimii 5 ani înainte și, dacă este cazul, după momentul săvârșirii infracțiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanței, depășește cu mai mult de 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărâre de Guvern, veniturile

dobândite licit de aceasta. Dacă este comisă o infracțiune continuă, este luată în considerare și perioada până la sfârșitul activității infracționale;

b) instanța de judecată își formează convingerea că bunurile respective pot proveni din activități infracționale. Convingerea instanței se poate baza inclusiv pe diferența dintre veniturile dobândite licit și valoarea bunurilor dobândite în aceeași perioadă, pe faptul că nu există o sursă licită plauzibilă a bunurilor sau că persoana bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată are legături cu criminalitatea organizată;

c) au fost săvârșite infracțiunile indicate la alin. (1), pentru care legea prevede, în calitate de pedeapsă maximă, pedeapsa închisorii pe un termen de cel puțin 4 ani.

(3) La aplicarea prevederilor alin. (2) se va lua în considerare valoarea bunurilor deținute atât de persoana bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată, cât și de persoanele terțe fizice sau juridice menționate la art. 106^2.

(4) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobândite se va ține cont de valoarea bunurilor la data dobândirii acestora şi de cheltuielile suportate de persoana bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată și de membrii familiei acesteia, inclusiv de persoanele terțe fizice sau juridice menționate la art. 106^2.

(5) Dacă, la adoptarea hotărârii de către instanță, bunurile supuse confiscării extinse nu mai există, nu se găsesc sau au fost comasate cu bunurile dobândite licit și care nu pot fi separate de acestea ori dacă confiscarea lor este imposibilă din orice alt motiv, în locul lor se confiscă bani și alte bunuri care acoperă valoarea acestora.

(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, inclusiv bunurile în care au fost transformate sau convertite bunurile provenite din activități infracționale, precum și veniturile sau foloasele obținute din aceste bunuri.

(7) Dacă persoana bănuită, învinuită, inculpată sau condamnată deține bani, aceștia vor fi confiscați în mod prioritar. Dacă banii deținuți nu sunt suficienți, se confiscă celelalte bunuri.

(8) Confiscarea nu poate depăși valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. (2) lit. a), care excedează nivelul veniturilor licite ale persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate.

(9) Confiscarea extinsă se aplică și în cazul în care persoana nu poate fi trasă la răspundere penală din cauza decesului sau dacă este liberată de răspundere penală ori de pedeapsă pentru motivele prevăzute de prezentul cod, sau dacă a fost aplicată amnistia. Confiscarea extinsă nu se aplică în cazul liberării persoanei de răspundere penală ca urmare a expirării termenului de prescripție, cu excepția infracțiunilor mai puțin grave sau grave, și în cazul în care termenul a expirat după pornirea procesului penal.

Articolul 106^2. Confiscarea aplicată terților

(1) Bunurile care fac obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ce au fost

transferate de către bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat unor persoane terțe fizice sau juridice ori care au fost dobândite de către aceste persoane de la bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat se confiscă în condițiile alin. (2) și (3).

(2) Confiscarea bunurilor menționate la alin. (1) este posibilă în una dintre următoarele situații:

1) persoanele terțe fizice sau juridice știau sau ar fi trebuit să știe că:

a) bunurile transferate sau dobândite întrunesc condițiile prevăzute la art. 106 alin. (2) și art. 106^1 alin. (2); sau

b) scopul transferului sau al dobândirii bunurilor era evitarea confiscării, inclusiv atunci când transferul sau achiziția s-a făcut în mod gratuit sau în schimbul unei sume de bani care este în mod clar disproporționată în raport cu valoarea de piață a bunurilor;

2) bunurile au fost dobândite de către persoane terțe, fizice sau juridice ori au fost transferate unor persoane terțe fizice sau juridice în timp ce rămâneau în proprietatea efectivă a bănuitului, învinuitului, inculpatului sau condamnatului.

(3) Confiscarea specială și confiscarea extinsă nu pot fi aplicate bunurilor deținute de persoanele terțe fizice sau juridice, de bună-credință. Persoanele terțe fizice sau juridice care au dobândit bunuri sau cărora le-au fost transferate bunuri în cel puțin una dintre situațiile prevăzute la alin. (2) nu pot fi considerate proprietari de bună-credință.

Capitolul XI

CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ RĂSPUNDEREA PENALĂ

SAU CONSECINŢELE CONDAMNĂRII

Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

(3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracţiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art. 171-175^1, 201, 206 și 208 - 208^5.

Articolul 108. Grațierea

(1) Graţierea este actul prin care persoana condamnată este liberată, în tot sau în parte, de pedeapsa stabilită ori pedeapsa stabilită este comutată.

(2) Graţierea se acordă de către Preşedintele Republicii Moldova în mod individual.

(3) Graţierea nu are efecte asupra pedepselor complementare, cu excepţia cazului în care se dispune altfel prin actul de graţiere.

(4) Graţierea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.

(5) Graţierea nu se aplică persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art. 171-175[1], 201, 206 și 208 - 208[5].

Articolul 109. Împăcarea

(1) Împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracţiuni uşoare sau mai puţin grave, prevăzute la capitolele II–III, V–VI și la art.264 alin.(1) din Partea specială, precum şi în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracţiuni similare comise cu intenţie sau dacă în privinţa ei nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca urmare a împăcării, pentru infracţiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani. În cazul minorilor, împăcarea părților poate fi aplicată și pentru infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, prevăzute la capitolul IV din Partea specială, precum și pentru infracțiuni grave, prevăzute la capitolele II–III și V–VI din Partea specială.

(2) Împăcarea este personală şi produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale şi până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face de reprezentanţii lor legali. Cei cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege.

(4) Împăcarea nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracţiunile prevăzute la art. 171–175[1], cu excepția infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, dacă acestea au fost săvârșite de către minori, sau în cazul infracțiunilor săvârșite asupra minorilor prevăzute la art. 201, 206 și 208 - 208[5].

Articolul 110. Noţiunea de antecedente penale

Antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinţei de condamnare, generând consecinţe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

Articolul 111. Stingerea antecedentelor penale

(1) Se consideră ca neavând antecedente penale persoanele:

a) liberate de pedeapsă penală;

b) liberate, potrivit actului de amnistie, de răspunderea penală;

c) liberate, potrivit actului de amnistie sau graţiere, de executarea pedepsei pronunţate prin sentinţa de condamnare;

d) condamnate cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei dacă, în termenul de probă, condamnarea cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei nu a fost anulată;

e) condamnate la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea – după executarea pedepsei;

f) - *abrogată;*

g) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave – dacă au expirat 2 ani după executarea pedepsei;

h) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracţiuni grave – dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei;

i) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracţiuni deosebit de grave – dacă au expirat 8 ani după executarea pedepsei;

j) condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracţiuni excepţional de grave – dacă au expirat 10 ani după executarea pedepsei.

(2) Dacă condamnatul, în modul stabilit de lege, a fost liberat înainte de termen de executarea pedepsei sau partea neexecutată a pedepsei i-a fost înlocuită cu o pedeapsă mai blândă, termenul stingerii antecedentelor penale se calculează pornindu-se de la termenul real al pedepsei executate, din momentul liberării de executarea pedepsei principale şi complementare.

(3) Stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacităţile şi decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

Articolul 112. Reabilitarea judecătorească

(1) Dacă persoana care a executat pedeapsa penală a dat dovadă de o comportare ireproşabilă, la cererea sa, instanţa de judecată poate anula antecedentele penale până la expirarea termenelor de stingere a acestora. Drept condiţii pentru primirea cererii de reabilitare judecătorească pot fi:

a) condamnatul nu a comis o nouă infracţiune;

b) a expirat cel puţin jumătate din termenul prevăzut la art.111 alin.(1) şi (2);

c) condamnatul a avut o comportare ireproşabilă;

d) condamnatul a achitat integral despăgubirile civile, la plata cărora a fost obligat prin hotărâre judecătorească, precum şi cheltuielile de judecată;

e) condamnatul îşi are asigurată existenţa prin muncă sau prin alte mijloace oneste, a atins vârstă de pensionare sau este incapabil de muncă.

(2) Reabilitarea anulează toate incapacităţile şi decăderile din drepturi legate de

antecedentele penale.

(3) În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate face o nouă cerere decât după un an.

(4) Anularea reabilitării judecătoreşti se efectuează în cazul în care, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat a mai avut o condamnare care, dacă ar fi fost cunoscută, conducea la respingerea cererii de reabilitare.

Capitolul XII

CALIFICAREA INFRACŢIUNII

Articolul 113. Noţiunea de calificare a infracţiunii

(1) Se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală.

(2) Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Articolul 114. Calificarea infracţiunilor în cazul

unui concurs de infracţiuni

Calificarea infracţiunilor în cazul unui concurs de infracţiuni, determinat la art.33, se efectuează cu invocarea tuturor articolelor sau alineatelor unui singur articol din legea penală care prevăd faptele prejudiciabile săvârșite.

Articolul 115. Calificarea infracţiunilor în cazul

concurenţei normelor penale

(1) Concurenţa normelor penale presupune săvârșirea de către o persoană sau de către un grup de persoane a unei fapte prejudiciabile, cuprinse în întregime de dispoziţiile a două sau mai multor norme penale şi constituind o singură infracţiune.

(2) Alegerea uneia din normele concurente care reflectă cel mai exact natura juridică a faptei prejudiciabile comise se efectuează în condiţiile art.116-118.

Articolul 116. Calificarea infracţiunilor în cazul concurenţei

dintre normele generale şi cele special

(1) Normă generală se consideră norma penală care prevede două sau mai multe fapte prejudiciabile, iar normă specială – norma penală care prevede numai cazurile particulare ale acestor fapte.

(2) În cazul concurenţei dintre norma generală şi cea specială, se aplică numai norma specială.

Articolul 117. Calificarea infracţiunilor în cazul

concurenţei dintre două norme

special

Concurenţa dintre două norme speciale are următoarele varietăţi:

a) dintre componenţa de infracţiune cu circumstanţe atenuante şi alta cu circumstanţe agravante – infracţiunea se califică în baza celei cu circumstanţe atenuante;

b) dintre două componenţe de infracţiuni cu circumstanţe atenuante – infracţiunea se califică în baza normei penale care prevede pedeapsa mai blândă;

c) dintre două componenţe de infracţiuni cu circumstanţe agravante – infracţiunea se califică în baza normei penale care prevede o pedeapsă mai aspră.

Articolul 118. Calificarea infracţiunilor în cazul

concurenţei dintre o parte şi un

întreg

(1) Concurenţa dintre o parte şi un întreg reprezintă existenţa a două sau mai multor norme penale, una din ele cuprinzând fapta prejudiciabilă în întregime, iar celelalte – numai unele părţi ale ei.

(2) Calificarea infracţiunilor în cazul concurenţei dintre o parte şi un întreg se efectuează în baza normei care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Capitolul XIII

ÎNŢELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII

ÎN PREZENTUL COD

Articolul 119. Dispoziţii generale

Ori de câte ori legea penală foloseşte un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înţelesul lor este cel prevăzut la articolele ce urmează.

Articolul 120. Teritoriul

Prin teritoriul Republicii Moldova şi teritoriul ţării se înţelege întinderea de pământ şi apele cuprinse între frontierele Republicii Moldova, cu subsolul şi spaţiul ei aerian.

Articolul 121. Secretul de stat

Prin secret de stat se înţeleg informaţiile definite astfel prin Legea nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 cu privire la secretul de stat.

Articolul 122. Persoana care se bucură de protecţie

internaţională

Prin persoană care se bucură de protecţie internaţională se înţelege:

a) şeful statului străin, inclusiv fiecare membru al organului colegial care exercită funcţiile şefului de stat conform constituţiei statului respectiv, fie şeful guvernului, fie ministrul de externe al statului străin, precum şi membrii familiilor lor care îi însoţesc;

b) oricare reprezentant ori persoană cu funcţie de răspundere a statului străin sau oricare persoană cu funcţie de răspundere ori alt agent al organizaţiei internaţionale interguvernamentale care, conform dreptului internaţional, are dreptul la protecţie specială contra oricărui atac asupra persoanei, libertăţii şi demnităţii sale, precum şi membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei.

Articolul 123. Persoana cu funcţie de răspundere,

persoana publică şi persoana cu

funcţie de demnitate publică

(1) Prin persoană cu funcţie de răspundere se înţelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituţie, organizaţie de stat sau a administraţiei publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice sau a acţiunilor administrative de dispoziţie ori organizatorico-economice.

(2) Prin persoană publică se înţelege: funcţionarul public, inclusiv funcţionarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securităţii naţionale şi ordinii publice, altă persoană care deţine grade speciale sau militare); angajatul autorităţilor publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcţii de demnitate publică; persoana autorizată sau învestită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activităţi de interes public.

(3) Prin persoană cu funcţie de demnitate publică se înţelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituţia Republicii Moldova sau care este învestită în funcţie, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Preşedintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcţie de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcţie de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.

Articolul 123[1]. Persoana publică străină şi

funcţionarul international

(1) Prin persoană publică străină se înţelege: orice persoană, numită sau aleasă, care deţine un mandat legislativ, executiv, administrativ sau judiciar al unui stat străin; persoana

care exercită o funcţie publică pentru un stat străin, inclusiv pentru un organ public sau o întreprindere publică străină; persoana care exercită funcţia de jurat în cadrul sistemului judiciar al unui stat străin.

(2) Prin funcţionar internaţional se înţelege: funcţionarul unei organizaţii publice internaţionale ori supranaţionale sau orice persoană autorizată de o astfel de organizaţie să acţioneze în numele ei; membrul unei adunări parlamentare a unei organizaţii internaţionale ori supranaţionale; orice persoană care exercită funcţii judiciare în cadrul unei curţi internaţionale, inclusiv persoana cu atribuţii de grefă.

Articolul 124. Persoana care gestionează o organizaţie

comercială, obştească sau altă organizaţie

nestatală

Prin persoană care gestionează o organizaţie comercială, obştească sau altă organizaţie nestatală se înţelege persoana căreia, în organizaţia indicată sau într-o subdiviziune a acesteia, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor sau acţiunilor administrative de dispoziţie ori organizatorico-economice.

Articolul 125. - *abrogat.*

Articolul 126. Proporţii deosebit de mari, proporţii mari,

daune considerabile şi daune esenţiale

(1) Se consideră proporţii mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(1^1) Se consideră proporţii deosebit de mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(2) Se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Articolul 126^1. Mijloace din fonduri externe

(1) Prin mijloace din fonduri externe se înţeleg resursele financiare şi materiale alocate în calitate de granturi, subvenţii, credite, donaţii, împrumuturi, ajutor umanitar de

către alte state, de către Uniunea Europeană sau instituţii, organizaţii şi asociaţii internaţionale, persoane fizice sau juridice străine, garantate sau contractate de către stat, precum şi cele nerambursabile.

(2) Prin mijloace alocate de Uniunea Europeană se înțeleg mijloacele alocate din:

a) bugetul Uniunii Europene;

b) bugetele instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii Europene, înființate în temeiul tratatelor, sau bugetele gestionate sau monitorizate direct sau indirect de acestea.

Articolul 126[2]. Depășire substanțială

Prin depășire substanțială, în sensul art. 330[2], se înțelege diferența care depășește 40 de salarii medii pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, dintre averea deținută la momentul accederii în funcție și veniturile obținute în perioada exercitării funcției, inclusiv veniturile membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte.

Articolul 127. Timpul de război

Prin timp de război se înţelege intervalul de la data declarării mobilizării sau a începerii operaţiilor de război până la data trecerii armatei la starea de pace.

Articolul 127[1]. Persoana protejată de dreptul

internaţional umanitar

Prin persoană protejată de dreptul internaţional umanitar se înţelege:

a) într-un conflict armat cu caracter internaţional: orice persoană protejată în sensul Convenţiilor de la Geneva din 12 august 1949 privind protecția victimelor de război şi al Protocolului adiţional I din 8 iunie 1977 privind protecția victimelor conflictelor armate internaționale, în special bolnavii, răniții, naufragiații, prizonierii de război şi persoanele civile;

b) într-un conflict armat fără caracter internaţional: orice persoană protejată în sensul art. 3 comun al Convențiilor de la Geneva din 12 august 1949 și în sensul Protocolului adițional II din 8 iunie 1977 privind protecția victimelor conflictelor armate fără caracter internațional (bolnavii, răniții, naufragiații, persoanele care nu participă direct la operaţiunile militare şi care se găsesc sub puterea părţii inamice);

c) întru-un conflict armat cu sau fără caracter internaţional: membrii forţelor armate şi combatanţii părţii inamice care au depus armele sau care, din orice altă cauză, nu se mai pot apăra şi care nu se află sub puterea părţii inamice.

Articolul 128. Infracţiuni militare

(1) Prin infracţiuni militare se înţeleg infracţiunile, prevăzute de prezentul cod, contra modului stabilit de îndeplinire a serviciului militar, săvârșite de persoanele care îndeplinesc serviciul militar prin contract, în termen, cu termen redus sau ca rezerviști concentraţi ori mobilizaţi.

(2) Militarii care au săvârșit infracţiuni sunt trași la răspundere penală în conformitate cu prevederile părţilor generală şi specială ale prezentului cod.

Articolul 129. Armele

(1) Prin arme se înțeleg instrumentele, piesele sau dispozitivele astfel declarate prin dispoziţii legale.

(2) Sunt asimilate armelor orice alte obiecte ce ar putea fi folosite ca arme sau care au fost întrebuințate pentru atac.

Articolul 130. Mercenar

Prin mercenar se înţelege persoana special recrutată, în ţară sau în străinătate, pentru a lupta într-un conflict armat, care ia parte la operaţiunile militare în vederea obţinerii unui avantaj personal sau a unei remunerări promise de către o parte la conflict sau în numele acesteia, care nu este nici cetăţean al părţii la conflict, nici rezident pe teritoriul controlat de o parte la conflict, nu este membru al forţelor armate ale unei părţi la conflict şi nu a fost trimisă de către un stat, altul decât partea la conflict, în misiune oficială ca membru al forţelor armate ale statului respectiv.

Articolul 131. Fapta săvârșită în public

Prin faptă săvârșită în public se înţelege fapta comisă:

a) într-un loc care, prin natura sau destinaţia lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul îşi dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului;

b) în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de faţă două sau mai multe persoane;

c) într-un loc inaccesibil publicului, cu intenţia însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs faţă de două sau mai multe persoane;

d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepţia reuniunilor care pot fi considerate cu caracter familial, datorită naturii relaţiilor dintre persoanele participante;

e) prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul îşi dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului.

Articolul 132. Mijloacele de transport

Prin mijloace de transport se înţeleg toate tipurile de automobile, tractoare şi alte

tipuri de maşini autopropulsate, tramvaiele şi troleibuzele, precum şi motocicletele şi alte mijloace de transport mecanice.

Articolul 132[1]. Bunuri

Prin bunuri, în sensul art. 106, 106[1], 243 și 279, se înțeleg mijloace financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum şi acte sau alte instrumente juridice sub orice formă, inclusiv în format electronic ori digital, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active).

Articolul 132[2]. Acte sexuale sau acțiuni cu caracter

sexual neconsimțite

(1) Prin act sexual se înțelege acțiunea de penetrare vaginală, anală sau orală de natură sexuală cu orice parte corporală sau obiect.

(2) Prin acțiuni cu caracter sexual se înțelege orice alte modalități de obținere a unei satisfacții sexuale decât cele indicate la alin. (1), precum și alte acțiuni decât cele care intră sub incidența art. 173 și 287 din prezentul cod sau a art. 354 din Codul contravențional.

(3) Se consideră neconsimțit actul sexual sau acțiunea cu caracter sexual care este însoțită de o constrângere fizică sau psihică, aplicată victimei ori altei persoane, sau în care se profită de imposibilitatea persoanei de a se apăra sau de a-și exprima voința.

Articolul 132[3]. Mijloace de plată fără numerar

(1) Prin mijloc de plată fără numerar se înțelege un instrument de plată fără numerar, un instrument de plată electronică, o monedă electronică sau o monedă virtuală.

(2) Prin instrument de plată fără numerar se înțelege un dispozitiv, un obiect sau o înregistrare, care este protejat/protejată, nematerial/nematerială sau material/materială ori o combinație a acestora, altul/alta decât monedele legale, și care, singur/singură sau împreună cu o procedură ori un set de proceduri, permite deținătorului sau utilizatorului să transfere bani sau valoare monetară, inclusiv prin monedă electronică sau monedă virtuală.

(3) Prin instrument de plată electronică se înțelege un instrument care permite efectuarea de retrageri de numerar, de încărcare și descărcare a monedei electronice, precum și transferuri de fonduri, altele decât cele executate de către instituțiile financiare.

(4) Prin monedă electronică se înțelege o valoare monetară stocată electronic, inclusiv magnetic, reprezentând o creanță asupra emitentului, care este emisă la primirea fondurilor (altele decât moneda electronică), în scop de efectuare a unor operațiuni de plată, și care este acceptată de o persoană, alta decât emitentul de monedă electronică.

(5) Prin monedă virtuală se înțelege o reprezentare digitală a valorii care nu este emisă sau garantată de o bancă centrală ori de o autoritate publică, nu este în mod obligatoriu legată de o monedă instituită legal și nu deține statutul legal de monedă sau de

bani, dar este acceptată de către persoane fizice sau juridice ca mijloc de schimb și poate fi transferată, stocată și tranzacționată electronic.

Articolul 132[4]. Material privind abuzul sexual

asupra unui copil

Prin material privind abuzul sexual asupra unui copil se înțelege:

a) orice material ce prezintă vizual un copil, care este implicat într-un comportament sexual explicit, real sau simulat, sau orice reprezentare a organelor sexuale ale unui copil, în principal cu scop sexual;

b) orice imagini realiste ale unui copil implicat într-un comportament sexual explicit sau orice imagini realiste ale organelor sexuale ale unui copil, în principal în scop sexual.

Articolul 132[5]. Spectacol pornografic

Prin spectacol pornografic se înțelege expunerea în direct, adresată unui anumit public, inclusiv prin intermediul tehnologiei informațiilor și al comunicațiilor electronice, a unui copil implicat într-un comportament sexual explicit, real sau simulat, ori a organelor sexuale ale unui copil, în principal cu scop sexual.

Articolul 133. Valori culturale

Prin valori culturale cu caracter religios sau laic se înţeleg valorile indicate în Convenţia Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură din 14 noiembrie 1970 privind măsurile îndreptate spre interzicerea şi prevenirea introducerii, scoaterii şi transmiterii ilicite a dreptului de proprietate asupra valorilor culturale.

Articolul 133[1]. Membru de familie

Prin membru de familie se înţelege:

a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii;

b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

Articolul 134. Rudenia

(1) Prin rudenie se înţelege legătura bazată pe descendenţa unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală.

(2) Gradul de rudenie se stabileşte prin numărul de naşteri.

(3) Rudele unuia dintre soţi sunt afinii celuilalt soţ. Linia şi gradul de afinitate sunt asimilate liniei şi gradului de rudenie.

(4) Rude apropiate sunt părinţii, copiii, înfietorii, copiii înfiaţi, fraţii şi surorile, bunicii şi nepoţii lor.

Articolul 134[1]. Droguri, substanțe stupefiante, substanțe

psihotrope, precursori, produse etnobotanice

și analogi ai substanțelor stupefiante

sau psihotrope

(1) Prin droguri se înțeleg substanțele reglementate de Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961 sau de Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971, precum și oricare dintre substanțele și plantele aflate sub control național prevăzute în actele normative aprobate de către Guvern.

(2) Prin substanțe stupefiante se înțeleg substanțele de origine naturală sau sintetică înscrise în anexele la Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961 și prevăzute în actele normative aprobate de Guvern.

(3) Prin substanțe psihotrope se înțeleg substanțele de origine naturală sau sintetică înscrise în anexele la Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971 și prevăzute în actele normative aprobate de Guvern.

(4) Prin precursor se înțelege substanța de origine naturală sau sintetică utilizată sau destinată utilizării la producerea sau fabricarea ilicită a drogurilor, substanțelor stupefiante sau psihotrope, prevăzută în actele normative aprobate de către Guvern.

(5) Prin produse etnobotanice (etnobotanice) se înțeleg amestecuri de substanțe în orice stare fizică și/sau plante ori amestecuri de ierburi și părți de plante tratate cu substanțe chimice supuse controlului, care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mintale, halucinogene și/sau efecte psihoactive.

(6) Prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope se înțelege orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă ori părți ale acestora, care are capacitatea de a produce efecte psihoactive și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, este ori poate fi folosită în locul unei substanțe sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub control național și/sau internațional.

(7) Tabelele și listele substanțelor stupefiante, psihotrope și ale precursorilor acestora supuse controlului se aprobă, se modifică și se completează de către Guvern.

(8) În cazul sustragerii, al însușirii, al extorcării sau al altor acțiuni ilegale cu droguri,

precursori, etnobotanice sau analogi ai acestora, proporțiile acestora, mici, mari sau deosebit de mari, se determină conform cantităților mici, mari sau deosebit de mari, stabilite de Guvern.

(9) Prin circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi, a etnobotanicelor și a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope se înțeleg toate activitățile care includ cercetare științifică și experimentare, elaborare, fabricare, preparare, transformare, extragere și prelucrare, cultivare, recoltare și distrugere a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, distrugere a acestor substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi, a produselor etnobotanice și a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, de asemenea import și export, transport, livrare, expediere, distribuție și comerț, eliberare și utilizare, procurare, deținere, păstrare și depozitare a acestora, precum și activitățile intermediare cu precursorii, în sensul Legii nr. 201/2025 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri.

Articolul 134[2]. Aeronavă aflată în zbor şi aeronavă

aflată în exploatare

(1) O aeronavă se consideră a fi în zbor din momentul în care, fiind terminată îmbarcarea, toate uşile exterioare ale acelei nave au fost închise şi până în momentul în care una dintre aceste uşi este deschisă în vederea debarcării. În caz de aterizare forţată, se consideră că zborul continuă până în momentul când autorităţile competente iau în primire aeronava, precum şi persoanele şi bunurile de la bord.

(2) O aeronavă se consideră a fi în exploatare din momentul în care personalul de la sol sau echipajul începe să o pregătească în vederea efectuării unui anumit zbor şi până la expirarea unui termen de 24 de ore după orice aterizare. Perioada de exploatare cuprinde, în orice caz, întreaga durată de aflare a aeronavei în zbor.

Articolul 134[3]. Platformă fixă

Prin platformă fixă se înţelege o insulă artificială, o instalaţie sau o lucrare ataşată permanent de fundul mării în vederea explorării şi exploatării resurselor sau pentru alte scopuri economice.

Articolul 134[4]. Dispozitiv exploziv sau alt dispozitiv

cu efect letal

Prin dispozitiv exploziv sau alt dispozitiv cu efect letal se înţelege:

a) arma sau dispozitivul exploziv sau incendiar destinat sau capabil să cauzeze moartea, vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori daune materiale esenţiale;

b) arma sau dispozitivul destinat sau capabil să cauzeze moartea, vătămarea gravă a

integrităţii corporale sau a sănătăţii ori daune materiale esenţiale prin eliberarea, diseminarea sau acţiunea substanţelor chimice toxice, a agenţilor biologici ori a toxinelor sau a altor substanţe analoage, a radiaţiei sau a substanţelor radioactive.

Articolul 134[5]. Obiect de stat sau guvernamental

Prin obiect de stat sau guvernamental se înţelege obiectul permanent ori temporar sau mijlocul de transport care este utilizat sau ocupat de reprezentanţii statului, membrii Guvernului, ai organului legislativ sau judiciar, fie de persoane cu funcţie de răspundere ori funcţionari ai unei autorităţi publice sau ai oricărui alt organ ori instituţii publice, fie de funcţionari sau persoane cu funcţie de răspundere ale unei organizaţii interguvernamentale, în legătură cu îndeplinirea atribuţiilor de serviciu.

Articolul 134[6]. Obiect de infrastructură

Prin obiect de infrastructură se înţelege orice obiect aflat în proprietate publică sau privată care oferă sau distribuie servicii populaţiei, cum ar fi: canalizare, asigurarea cu apă, cu energie, cu combustibil sau comunicații electronice.

Articolul 134[7]. Loc de utilizare publică

Prin loc de utilizare publică se înţeleg părţile clădirii, ale terenului, ale străzii, ale canalului navigabil ori ale unui alt loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional şi care includ orice loc comercial, de afaceri, cultural, istoric, educaţional, religios, de stat, de divertisment, de recreaţie sau oricare alt loc similar accesibil sau deschis publicului.

Articolul 134[8]. Material nuclear

(1) Prin material nuclear se înţelege: plutoniu, cu excepţia plutoniului a cărui concentraţie izotopică în plutoniu 238 depăşeşte 80%; uraniu 233; uraniul îmbogăţit în uraniu 235 sau 233; uraniul care conţine amestecul de izotopi care se găsesc în natură altfel decât sub formă de minereu sau de reziduu de minereu; orice material conținând unu sau mai multe din elementele menţionate la prezentul alineat.

(2) Prin uraniu îmbogăţit în uraniu 235 sau uraniu 233 se înţelege uraniul care conţine fie uraniu 235, fie uraniu 233, fie aceşti doi izotopi într-o astfel de cantitate încât raportul dintre suma acestor doi izotopi şi izotopul 238 să fie superior raportului dintre izotopul 235 şi izotopul 238 din uraniul natural.

Articolul 134[9]. Instalaţie nucleară

Prin instalaţie nucleară se înţelege:

a) instalaţia, incluzînd clădirile şi echipamentul aferente, în care se produce, se prelucrează, se utilizează, se manipulează, se stochează intermediar sau se depozitează definitiv material nuclear şi care, dacă este avariată ori dacă se produc intervenţii asupra acesteia, poate duce la eliberarea unor cantităţi semnificative de radiaţii sau material radioactiv;

b) orice reactor nuclear, inclusiv reactoarele instalate pe mijloace de transport aerian, maritim, auto sau feroviar ori pe obiecte spaţiale pentru a fi utilizate ca sursă de energie în scopul propulsiei unor astfel de mijloace de transport ori obiecte spaţiale sau pentru orice alte scopuri;

c) orice edificiu sau orice tip de transport utilizat pentru producerea, stocarea, prelucrarea sau transportarea materialului radioactiv.

Articolul 134[10]. Dispozitiv radioactive

Prin dispozitiv radioactiv se înţelege:

a) orice dispozitiv exploziv nuclear;

b) orice dispozitiv de dispersie a materialului radioactiv sau de emitere a radiaţiei care, datorită proprietăţilor radiologice, poate cauza moartea, vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori daune esenţiale proprietăţii sau mediului.

Articolul 134[11]. Infracţiune cu caracter terorist

Prin infracţiune cu caracter terorist se înţelege una din infracţiunile prevăzute la art. 140[1], 142, 275, 278, 278[1], 279[1], 279[2], 279[3], 280, 284 alin. (2), art. 289[1], 292 alin. (1[1]) şi alin. (2) în partea ce vizează faptele prevăzute la alin. (1[1]), art. 295, 295[1], 295[2], 342 şi 343.

Articolul 134[12]. Stare de ebrietate

Prin stare de ebrietate se înțelege starea de dereglare psiho-funcțională a organismului survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau de alte substanțe cu efecte similare.

Articolul 134[13]. Administrator al băncii

Prin administrator al băncii, în sensul art. 191 alin. (2[1]), art. 197 alin. (3), art. 239[1] alin.(2) şi art. 239[2], se înţelege persoana definită astfel prin Legea instituţiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.

Articolul 134[14]. Medic

Prin medic, în sensul art. 159, 160, 161, 212, 213 și 287 din prezentul cod, se înțelege persoana care întrunește condițiile stabilite la art. 4 din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiunii de medic, inclusiv medicul rezident, în condițiile art. 41 din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiunii de medic.

Articolul 134[15]. Lucrător medical

Prin lucrător medical, în sensul art. 159, art. 212 alin. (4), art. 213 și 287 din prezentul cod, se înțelege orice altă persoană, cu excepția medicului, care are studii medicale și calitatea de angajat al unei instituții medico-sanitare publice sau private și care prestează populației servicii de sănătate, astfel cum sunt definite prin Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului.

Articolul 134[16]. Substanțe toxice

Prin substanțe toxice se înțeleg substanțele cu acțiune drastică, care se află sub control național și internațional, în corespundere cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și care sunt înscrise în listele aprobate de către Guvern.

Articolul 134[17]. Mărfuri strategice

Prin mărfuri strategice se înțelege:

a) produse, tehnologii şi servicii care au utilizare dublă (civilă și militară);

b) armament, muniții, echipamente militare, tehnologii şi servicii aferente;

c) produse, tehnologii şi servicii care sunt utilizate la fabricarea şi folosirea de arme nucleare, chimice, biologice şi de rachete care pot fi purtătoare de astfel de arme;

d) alte produse, tehnologii şi servicii care necesită un control special în interesul securității naționale sau al politicii externe, în conformitate cu acordurile şi aranjamentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 134[18]. Organizaţie şi simboluri cu caracter

fascist, rasist sau xenofob

(1) Prin organizaţie cu caracter fascist, rasist sau xenofob se înţelege orice grup format din trei sau mai multe persoane care îşi desfăşoară activitatea, temporar sau permanent, în scopul promovării ideilor, a concepţiilor sau a doctrinelor fasciste, rasiste sau xenofobe, precum ura şi violenţa pe motive etnice, rasiale sau religioase, superioritatea unor rase şi inferioritatea altora, antisemitismul, incitarea la xenofobie. În această categorie pot fi incluse organizaţiile cu sau fără personalitate juridică, partidele şi mişcările politice, asociaţiile şi fundaţiile, societăţile comerciale, precum şi orice alte persoane juridice care întrunesc condiţiile prezentului alineat.

(2) Prin simboluri fasciste, rasiste şi xenofobe se înţelege drapelele, emblemele, insignele, uniformele, sloganurile, formulele de salut, precum şi orice alte asemenea însemne care promovează ideile, concepţiile sau doctrinele prevăzute la alin. (1).

Articolul 134[19]. Holocaust

Prin Holocaust se înţelege persecuţia sistematică sprijinită de stat, anihilarea şi exterminarea unui număr mare de membri ai comunităţii evreieşti de către Germania nazistă, precum şi de aliaţii şi colaboratorii săi, în perioada 1933–1945.

Articolul 134[20]. Neglijența în serviciu

în domeniul bancar

În domeniul bancar, prin neîndeplinire sau îndeplinire necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, în sensul art. 329, se înțelege neîndeplinirea sau îndeplinirea

necorespunzătoare de către membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale a Moldovei sau de către personalul acesteia a obligațiilor prevăzute de lege, care a condus la:

a) insolvabilitatea băncii;

b) aplicarea instrumentelor de rezoluție bancară;

c) aplicarea instrumentelor publice de stabilizare financiară;

d) acordarea sprijinului financiar public extraordinar băncii.

Articolul 134[21]. Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată se înțeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia ori asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a conclude că s-a comis o infracțiune motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că infracțiunea s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.

Articolul 134[22]. Persoană cu dizabilități

Prin persoană cu dizabilități se înțelege persoana definită astfel în Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Articolul 134[23]. Entitate anticonstituțională

Prin entitate anticonstituțională se înțelege o pretinsă autoritate creată pe teritoriul unui stat, în afara reglementărilor constituționale ale statului respectiv și care nu este recunoscută în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale.

Articolul 134[24]. Structură informativă ilegală

Prin structură informativă ilegală se înțelege organizația creată în afara reglementărilor constituționale și legale ale statului, în scopul culegerii, prelucrării informațiilor care conțin secret de stat, altor informații ce pot fi folosite pentru comiterea unor acțiuni în dauna suveranității, independenței, inviolabilității teritoriale, securității de stat sau capacității de apărare a Republicii Moldova ori în scopul recrutării persoanelor în vederea acordării suportului în astfel de acțiuni.

Articolul 134[25]. Sistem informatic

Prin sistem informatic se înțelege orice dispozitiv izolat sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în legătură care asigură ori dintre care unul sau mai multe elemente asigură, prin executarea unui program, prelucrarea automată a datelor.

Articolul 134[26]. Organizația extremistă și

materialele cu caracter extremist

Prin organizație extremistă sau materiale cu caracter extremist se înțelege organizația respectivă sau materialele respective astfel cum sunt definite acestea în Legea nr. 54/2003 privind contracararea activității extremiste.

Articolul 134[27]. Femicidul

Prin femicid se înțelege acțiunea ce atentează la viața și/sau sănătatea unei femei sau a unei fete, săvârșită din motive de prejudecată bazate pe gen, care a provocat decesul victimei, indiferent dacă fapta este comisă de un membru al familiei sau de o altă persoană.

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul I

INFRACŢIUNI CONTRA PĂCII ŞI SECURITĂŢII OMENIRII, INFRACŢIUNI DE RĂZBOI

Articolul 135. Genocidul

Săvârșirea, cu intenţia de a distruge, în întregime sau în parte, un grup naţional, etnic, rasial sau religios, a uneia dintre următoarele fapte:

a) omorul membrilor grupului;

b) vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii membrilor grupului;

c) supunerea grupului la condiţii de existenţă de natură să ducă la distrugerea fizică, totală sau parţială, a acestuia;

d) impunerea de măsuri vizând împiedicarea naşterilor în cadrul grupului;

e) transferul forţat de copii aparținând unui grup în alt grup,

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viață.

Articolul 135[1]. Infracţiuni împotriva umanităţii

(1) Săvârșirea, în cadrul unui atac generalizat sau sistematic lansat împotriva unei populaţii civile şi în cunoştinţă de acest atac, a uneia dintre următoarele fapte:

a) supunerea sclaviei, traficului de persoane adulte sau traficului de copii;

b) deportarea sau transferarea forţată, cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional, a unor persoane aflate în mod legal pe teritoriul unde a fost lansat atacul;

c) arestarea sau altă formă de privare de libertate fizică cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional;

d) torturarea unei persoane aflate sub paza făptuitorului sau asupra căreia acesta exercită controlul în orice alt mod, cauzându-i vătămări grave integrităţii corporale sau sănătăţii, dureri sau suferinţe psihice, ce depăşesc consecinţele sancţiunilor admise de dreptul internaţional;

e) violul, exploatarea sexuală, constrîngerea la prostituţie, detenţia ilegală a unei femei rămase gravidă în mod forțat, în scopul modificării compoziţiei etnice a unei populaţii, sterilizarea forţată sau orice altă acțiune violentă cu caracter sexual;

f) persecutarea unui grup sau a unei colectivităţi determinate, prin privare de drepturile fundamentale ale omului sau prin restrângerea exercitării acestor drepturi, pe motive de ordin politic, rasial, naţional, etnic, cultural, religios, sexual ori în funcţie de alte criterii recunoscute ca inadmisibile în dreptul internaţional;

g) provocarea dispariţiei forţate a unei persoane, în scopul de a o sustrage de sub protecţia legii, prin răpire, arestare sau deţinere, la ordinul unui stat sau organizaţii politice ori cu autorizarea, sprijinul sau permisiunea acestora, urmate de refuzul de a admite că această persoană este privată de libertate sau de a furniza informaţii reale privind soarta care îi este rezervată ori locul unde se află, de îndată ce aceste informaţii au fost solicitate;

h) aplicarea practicilor de apartheid;

i) alte fapte inumane cu caracter similar ce cauzează cu intenţie suferinţe fizice sau psihice grave ori vătămări grave integrităţii corporale sau sănătăţii persoanei,se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(2) Săvârșirea, în condiţiile indicate la alin. (1), a uneia dintre următoarele fapte:

a) omorul uneia sau mai multor persoane;

b) supunerea unei populaţii sau părţi a acesteia, în scopul de a o distruge în tot sau în parte, la condiţii de viaţă menite să determine distrugerea fizică a acesteia,

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viață.

Articolul 135[2]. Propaganda genocidului sau a

infracțiunilor împotriva umanității

(1) Propaganda genocidului sau a infracțiunilor împotriva umanității, adică răspândirea publică a informației, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, sau orice alte acțiuni publice orientate spre negarea totală sau parțială, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau a infracțiunilor împotriva umanității, recunoscute printr-o hotărâre a unui tribunal internațional înființat prin instrumente internaționale și a cărui

competență este recunoscută de către Republica Moldova, făcută într-o manieră care poate provoca comiterea unor infracțiuni cu aplicarea violenței,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani aplicată persoanei fizice, persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.

(2) Nu se consideră propagandă a genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității fapta săvârșită în cadrul activității de cercetare științifică obiectivă și prezentarea argumentelor factuale în scopul dezbaterii științifice sau exprimării artistice.

Articolul 136. Ecocidul

Distrugerea intenţionată în masă a florei sau a faunei, intoxicarea atmosferei ori a resurselor acvatice, precum şi săvârșirea altor acţiuni ce pot provoca sau au provocat o catastrofă ecologică, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Articolul 137. Infracţiuni de război împotriva

persoanelor

(1) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internaţional, a uneia dintre următoarele fapte:

a) constrângerea, prin violenţă sau ameninţare, a uneia sau mai multor persoane prevăzute la art. 127^1 lit. a) la înrolare în forţele armate inamice;

b) constrângerea cetăţenilor părţii inamice să ia parte la operaţiunile militare îndreptate împotriva ţării lor, chiar dacă ei erau înrolaţi în forţele armate ale acestei părţi inamice înainte de începerea conflictului armat;

c) menţinerea ilegală în detenţie sau întârzierea nejustificată a repatrierii uneia sau mai multor persoane prevăzute la art. 127^1 lit. a);

d) transferarea, în mod direct sau indirect, de către un agent al părţii ocupante, a unei părţi a populaţiei civile căreia el îi aparţine, în teritoriul ocupat, deportarea sau transferarea de către acesta în interiorul sau în afara teritoriului ocupat a întregii populaţii civile din acest teritoriu sau a unei părţi a acesteia,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Expunerea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a unei persoane protejate de dreptul internaţional umanitar la un pericol de moarte sau de vătămare gravă a sănătăţii prin:

a) efectuarea experienţelor de orice fel, care nu sunt determinate de un tratament medical, terapeutic, spitalicesc, cu privire la care persoana nu a consimţit în mod voluntar, expres şi prealabil şi care nu sunt efectuate în interesul acesteia;

b) prelevarea de ţesuturi sau organe în scopul transplantului, cu excepţia prelevării de sânge sau piele efectuate în scop terapeutic în conformitate cu principiile medicale general recunoscute şi cu consimțământul voluntar, expres şi prealabil al persoanei;

c) supunerea la metode de tratament nerecunoscute medical, fără ca acestea să fie necesare pentru sănătatea persoanei şi fără ca ea să fi consimţit în mod voluntar, expres şi prealabil,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, împotriva uneia sau mai multor persoane protejate de dreptul internaţional umanitar a uneia dintre următoarele fapte:

a) cauzarea cu intenţie de suferinţe fizice sau psihice grave ori vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) aplicarea torturii sau supunerea la tratamente inumane ori degradante, precum şi mutilarea;

c) violul, exploatarea sexuală, constrângerea la prostituţie, detenţia ilegală a unei femei rămase gravidă în mod forțat, în scopul modificării compoziţiei etnice a unei populaţii, sterilizarea forţată sau orice altă acţiune violentă cu caracter sexual;

d) luarea de ostatici;

e) deportarea sau transferarea forţată, cu încălcarea regulilor generale de drept internaţional, a unor persoane aflate în mod legal pe teritoriul unde are loc conflictul armat;

f) recrutarea şi încorporarea copiilor care nu au împlinit vârsta de 18 ani în forţele armate naţionale, precum şi determinarea acestora, prin orice mijloace, să participe activ la operaţiuni militare;

g) privarea de dreptul de a fi judecată de către o instanţă legal constituită şi imparţială, pronunţarea condamnării sau executarea acesteia fără respectarea unei proceduri legale şi imparţiale, care să ofere garanţiile impuse de dreptul internaţional,

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(4) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a omorului uneia sau mai multor persoane protejate de dreptul internaţional umanitar

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 137[1]. Infracţiuni de război împotriva

proprietăţii şi altor drepturi

(1) Săvârșirea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a

uneia dintre următoarele fapte:

a) distrugerea, însuşirea sau confiscarea de bunuri ale părţii inamice, cu încălcarea dreptului internaţional şi fără ca aceasta să fie justificată de necesităţile militare;

b) jefuirea unei localităţi, inclusiv a celei luate cu asalt,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Declararea, în cadrul unui conflict armat cu caracter internaţional, ca fiind stinse, suspendate sau inadmisibile în justiţie drepturile şi acţiunile unuia sau mai multor cetăţeni ai părţii inamice

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(3) Jefuirea pe câmpul de luptă a morților sau a răniţilor săvârșită în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter international

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Articolul 137[2]. Utilizarea de mijloace interzise

de purtare a războiului

Utilizarea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a:

a) otrăvii sau armelor otrăvitoare;

b) gazelor asfixiante, toxice sau asimilate şi a oricăror lichide, materii sau procedee similare;

c) armelor, proiectilelor, materialelor de natură să cauzeze suferinţe fizice inutile;

d) gloanţelor care se dilată sau se aplatizează cu uşurinţă în corpul uman, cum sunt gloanţele al căror înveliş dur nu acoperă în întregime mijlocul sau sunt perforate de tăieturi,

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani.

Articolul 137[3]. Utilizarea de metode interzise

de purtare a războiului

(1) Rănirea unei persoane prevăzute la art. 127[1] lit. c) sau rănirea prin recurgere la perfidie a unui membru al forţelor armate inamice sau a unui combatant al forţelor inamice, săvârșită în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 8 ani.

(2) Declararea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, că nu va fi îndurare pentru învinşi

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 12 ani.

(3) Declanşarea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a unui atac:

a) împotriva populaţiei civile sau a unor civili care nu participă direct la ostilităţi;

b) împotriva bunurilor cu caracter civil protejate de dreptul internaţional umanitar, în special clădiri consacrate cultului religios, învățământului, artei, ştiinţei sau acţiunilor caritabile, împotriva monumentelor istorice, spitalelor şi locurilor unde bolnavii sau răniţii sunt adunaţi, precum şi împotriva localităţilor, locuinţelor sau construcţiilor care nu sunt apărate şi care nu sunt folosite ca obiective militare;

c) împotriva personalului misiunii de ajutor umanitar sau de menţinere a păcii, împotriva instalaţiilor, materialului, unităţilor sau vehiculelor folosite în cadrul acesteia conform Cartei Naţiunilor Unite, cu condiţia ca acestea să aibă dreptul la protecţia pe care dreptul internaţional umanitar o garantează civililor şi bunurilor cu caracter civil;

d) împotriva clădirilor, materialului, unităţilor şi mijloacelor de transport sanitar şi a personalului care utilizează semnele distinctive prevăzute de Convenţiile de la Geneva din 12 august 1949;

e) ştiind că acesta va cauza pierderi de vieţi omeneşti în rîndul populaţiei civile, răniri ale persoanelor civile, pagube bunurilor cu caracter civil sau daune extinse, de durată şi grave, mediului înconjurător, care ar fi vădit disproporţionate în raport cu ansamblul avantajului militar concret şi direct aşteptat,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(4) Utilizarea, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a:

a) unor metode de luptă de natură să cauzeze suferinţe fizice inutile;

b) înfometării intenţionate a civililor prin privarea acestora de bunurile indispensabile supravieţuirii sau a împiedicării intenţionate a acestora de a primi ajutoare, contrar dreptului internaţional umanitar;

c) unei persoane protejate de dreptul internaţional umanitar pentru a evita ca anumite puncte, zone sau forţe militare să devină ţintă a operaţiunilor militare ale părţii inamice,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(5) Omorul uneia sau mai multor persoane prevăzute la art. 127^{1} lit. c), săvârșit prin recurgere la perfidie în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter international

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 137^{4}. Utilizarea fără drept a semnelor

distinctive de drept internaţional

umanitar

Utilizarea fără drept a semnelor distinctive prevăzute de Convenţiile de la Geneva din 12 august 1949, a pavilionului parlamentar, a drapelului, a insignelor militare sau a uniformei inamicului sau ale Organizaţiei Naţiunilor Unite, ca mijloc de protecţie în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, dacă aceasta a provocat:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii uneia sau mai multor persoane;

b) decesul uneia sau mai multor persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani.

Articolul 138. Darea sau executarea unui ordin

vădit ilegal. Neexercitarea sau exercitarea

necorespunzătoare a controlului cuvenit

(1) Executarea unui ordin vădit ilegal orientat spre săvârșirea infracţiunilor prevăzute la art. 135–137[4]

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Darea, de către superiorul ierarhic sau de către persoana care deţine comandamentul forţelor armate, în cadrul unui conflict armat cu sau fără caracter internaţional, a unui ordin vădit ilegal orientat spre săvârșirea infracţiunilor prevăzute la art. 135–137[4]

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(3) Neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a controlului cuvenit de către un şef militar sau de persoana care deţine comandamentul forţelor armate, care a condus la săvârșirea infracţiunilor prevăzute la art. 135–137[4]

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 12 ani.

Articolul 139. Planificarea, pregătirea, declanşarea

sau ducerea războiului

(1) Planificarea, pregătirea sau declanşarea războiului

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(2) Ducerea războiului

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 140. Propaganda războiului

(1) Propaganda războiului, răspândirea de informaţii tendenţioase ori inventate, instigatoare la război sau orice alte acţiuni orientate spre declanşarea unui război, săvârșite verbal, în scris, prin intermediul radioului, televiziunii, cinematografului sau prin alte mijloace,

se pedepsesc cu amendă în mărime de până la 1500 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Săvârșirea acţiunilor prevăzute la alin.(1) de o persoană cu funcţie de demnitate publică

se pedepseşte cu amendă de la 1500 la 2000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 140[1]. Utilizarea, dezvoltarea, producerea,

dobândirea în alt mod, prelucrarea,

deţinerea, stocarea sau conservarea,

transferarea directă sau indirectă,

păstrarea, transportarea armelor

de distrugere în masă

(1) Utilizarea, dezvoltarea, producerea, dobândirea în alt mod, prelucrarea, deţinerea, stocarea sau conservarea, transferarea directă sau indirectă, păstrarea, transportarea armelor chimice, armelor biologice, armelor nucleare, dispozitivelor explozive nucleare ori a altor arme de distrugere în masă cu încălcarea prevederilor legislaţiei naţionale sau ale tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 8 la 12 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea acesteia.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) - *abrogată;*

b) săvârșite de două sau mai multe persoane;

c) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d) soldate cu cauzarea de daune în proporţii deosebit de mari;

e) soldate cu decesul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 16 la 20 de ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unităţi convenţionale cu lichidarea acesteia.

(3) Proiectarea, producerea, dobândirea în alt mod, deţinerea, păstrarea, transferarea sau transportarea echipamentului, a materialului, a softului sau a tehnologiei aferente care contribuie esenţial la proiectarea, producerea sau livrarea armelor de distrugere în masă cunoscând că acest echipament, material, soft sau tehnologie sunt destinate acestui scop

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Proiectarea, producerea, dobândirea în alt mod, deţinerea, păstrarea, transferarea sau transportarea materiei prime, a materialului fisionabil special, a echipamentului sau a materialului proiectat sau preparat pentru prelucrarea, utilizarea sau producerea materialului fisionabil special cunoscând că această materie, acest material sau echipament este destinat pentru a fi utilizat în activitatea de explozii nucleare sau în altă activitate nucleară care contravine tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 141. Activitatea mercenarilor

(1) Participarea mercenarului într-un conflict armat, la acţiuni militare sau la alte acţiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituţionale ori violarea integrităţii teritoriale a statului

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Angajarea, instruirea, finanţarea sau altă asigurare a mercenarilor, precum şi folosirea lor într-un conflict armat, în acţiuni militare sau în alte acţiuni violente orientate spre răsturnarea sau subminarea orânduirii constituţionale ori violarea integrităţii teritoriale a statului,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Articolul 142. Atacul asupra persoanei care beneficiază

de protecţie internaţională

(1) Săvârșirea unui act de violenţă asupra oficiului, locuinţei sau mijlocului de transport al persoanei care beneficiază de protecţie internaţională, dacă acest act poate periclita viaţa, sănătatea sau libertatea persoanei în cauză,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Răpirea sau săvârșirea unui alt atac asupra persoanei care beneficiază de protecţie internaţională sau asupra libertăţii acesteia

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani.

(3) Omorul persoanei care beneficiază de protecţie internaţională

se pedepseşte cu închisoare de la 16 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

(4) Acţiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite în scopul provocării războiului sau conflictului internaţional,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani sau cu detenţiune pe viaţă.

(5) Ameninţarea cu săvârșirea unei acţiuni prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4), dacă a existat pericolul realizării acestei ameninţări,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 143. - *abrogat.*

Articolul 144. Clonarea

Crearea fiinţelor umane prin clonare

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani.

Capitolul II

INFRACŢIUNI CONTRA VIEŢII

ŞI SĂNĂTĂŢII PERSOANEI

Articolul 145. Omorul intenţionat

(1) Omorul unei persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 15 ani.

(2) Omorul săvârșit:

a) cu premeditare;

b) din interes material;

c) - *abrogată;*

d) în legătură cu îndeplinirea de către victimă a obligaţiilor de serviciu sau obşteşti;

e) cu bună ştiinţă asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

e[1]) asupra unui membru de familie;

f) cu răpirea sau luarea persoanei în calitate de ostatic;

g) asupra a două sau mai multor persoane;

h) asupra unui reprezentant al autorităţii publice ori a unui militar, ori a rudelor apropiate ale acestora, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea de către reprezentantul autorităţii publice sau militar a obligaţiilor de serviciu;

i) de două sau mai multe persoane;

j) cu deosebită cruzime, precum şi din motive sadice;

k) cu scopul de a ascunde o altă infracţiune sau de a înlesni săvârșirea ei;

l) din motive de prejudecată;

l[1]) asupra unei femei sau a unei fete, dacă fapta constituie femicid;

m) prin mijloace periculoase pentru viaţa sau sănătatea mai multor persoane;

n) cu scopul de a preleva şi/sau utiliza ori comercializa organele sau ţesuturile victimei;

o) - *abrogată;*

p) la comandă,

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 146. Omorul săvârșit în stare de afect

Omorul săvârșit în stare de afect survenită în mod subit, provocată de acte de violenţă sau de insulte grave ori de alte acte ilegale sau imorale ale victimei,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 147. Pruncuciderea

Omorul copilului nou-născut, săvârșit în timpul naşterii sau imediat după naştere de către mama care se afla într-o stare de tulburare fizică sau psihică, cu diminuarea discernământului, cauzată de naştere,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 148. Lipsirea de viaţă la dorinţa persoanei

(eutanasia)

Lipsirea de viaţă a persoanei în legătură cu o maladie incurabilă sau cu caracterul insuportabil al suferinţelor fizice, dacă a existat dorinţa victimei sau, în cazul minorilor, a rudelor acestora,

se pedepseşte cu închisoare de până la 6 ani.

Articolul 149. Lipsirea de viaţă din imprudenţă

(1) Lipsirea de viaţă din imprudenţă

se pedepseşte cu închisoare de până la 3 ani.

(1^1) Lipsirea de viață din imprudență de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală ori care lucrează pentru o astfel de organizație, aflată în exercițiul funcției,

se pedepsește cu închisoare de până la 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(1^2) Lipsirea de viață din imprudență de către o persoană publică sau de către o persoană cu funcție de demnitate publică aflată în exercițiul funcției

se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), (1^1) sau (1^2), săvârșite asupra a două sau mai multor persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 6 ani.

Articolul 150. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii

(1) Determinarea sau înlesnirea intenţionată a sinuciderii, inclusiv prin intermediul reţelelor de comunicaţii electronice, soldată cu sinuciderea

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) cu bună ştiinţă asupra unui minor;

b) asupra unei persoane care se află într-o dependenţă materială sau altă dependenţă faţă de făptuitor;

c) din motive de prejudecată;

d) asupra unei femei sau a unei fete, dacă fapta constituie femicid,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 9 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite asupra:

a) unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani;

b) două sau mai multor persoane,

se pedepsesc cu închisoare de la 9 la 12 ani.

(4) Dacă acţiunile prevăzute la alin.(1)–(3) s-au soldat cu încercarea de sinucidere, limita minimă a pedepsei se reduce până la jumătate.

Articolul 150[1]. Justificarea publică a sinuciderii

Justificarea publică a sinuciderii, adică distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziţia publicului a unui mesaj privind recunoaşterea sinuciderii ca fiind justă, ca fiind demnă de urmat sau care necesită a fi susţinută,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

Articolul 151. Vătămarea intenţionată gravă a integrităţii

corporale sau a sănătăţii

(1) Vătămarea intenţionată gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, care este periculoasă pentru viaţă ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcţionării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătăţii, însoţită de pierderea stabilă a cel puţin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feţei şi/sau a regiunilor adiacente,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) cu bună ştiinţă asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

c) asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligaţiilor de serviciu sau obşteşti;

d) de două sau mai multe persoane;

e) cu deosebită cruzime, precum şi din motive sadice;

f) prin mijloace periculoase pentru viaţa sau sănătatea mai multor persoane;

g) din interes material;

h) - *abrogată;*

i) din motive de prejudecată;

i[1]) asupra unei femei sau a unei fete, dacă fapta constituie femicid;

j) asupra a două sau a mai multor persoane;

k) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

l) cu scopul de a preleva şi/sau utiliza ori comercializa organele sau ţesuturile victimei;

m) la comandă,

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 12 ani.

(4) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), care au provocat decesul victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 152. Vătămarea intenţionată medie

a integrităţii corporale sau

a sănătăţii

(1) Vătămarea intenţionată medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii, care nu este periculoasă pentru viaţă şi nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătăţii, fie de o pierdere considerabilă şi stabilă a mai puţin de o treime din capacitatea de muncă,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) - *abrogată;*

c[1]) cu bună ştiinţă asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

d) asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligaţiilor de serviciu sau obşteşti;

e) de două sau mai multe persoane;

f) cu deosebită cruzime, precum şi din motive sadice;

g) prin mijloace periculoase pentru viaţa sau sănătatea mai multor persoane;

h) din interes material;

j) din motive de prejudecată;

k) la comandă,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 7 ani.

Articolul 153. - *abrogat.*

Articolul 154. - *abrogat.*

Articolul 155. Ameninţarea cu omor ori cu vătămarea

gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii

(1) Ameninţarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, dacă a existat pericolul realizării acestei ameninţări,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu amendă de la 650 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 4 ani.

Articolul 156. Vătămarea gravă ori medie a integrităţii

corporale sau a sănătăţii în stare de afect

Vătămarea gravă ori medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii în stare de afect survenită în mod subit, provocată de acte de violenţă, de insulte grave ori de alte acte ilegale sau imorale ale victimei,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 157. Vătămarea gravă ori medie a integrităţii

corporale sau a sănătăţii cauzată din

imprudenţă

(1) Vătămarea gravă ori medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii cauzată din imprudenţă

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeași faptă săvârșită de către o persoană publică sau de către o persoană cu funcție de demnitate publică aflată în exercițiul funcției

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1050 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 158. Traficul de organe, țesuturi

și celule umane

(1) Prelevarea ilicită de țesuturi și/sau celule umane prin extragerea acestora din corpul persoanei vii sau decedate de către persoane neautorizate și/sau în instituții neautorizate în acest sens conform legislației sau fără respectarea prevederilor legale ce se referă la consimțământul persoanei la donarea acestora, sau în scopul obținerii unor venituri din aceasta, precum și vinderea, procurarea, sustragerea, utilizarea, păstrarea, deținerea, transmiterea, primirea, importarea, exportarea sau transportarea ilegală a acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite cu organe umane sau părți ale acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) prin constrângere fizică sau psihică;

c) asupra a două sau mai multor persoane;

d) asupra unei femei gravide sau a unui copil;

e) de două sau mai multe persoane;

f) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar international cu folosirea situației de serviciu;

g) din motive de prejudecată,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, cu decesul persoanei sau sinuciderea acesteia,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 159. Provocarea ilegală a avortului

(1) Întreruperea cursului sarcinii, prin orice mijloace, săvârșită:

a) în afara instituţiilor medicale sau cabinetelor medicale autorizate în acest scop;

b) de către o persoană care nu are studii medicale superioare speciale;

c) în cazul sarcinii ce depăşeşte 12 săptămâni, în lipsa indicaţiilor medicale, stabilite de Ministerul Sănătăţii;

d) în cazul contraindicaţiilor medicale pentru efectuarea unei asemenea operaţii;

e) în condiţii antisanitare,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(1^1) Întreruperea cursului sarcinii, de către medic sau de către alt lucrător medical, prin orice mijloace, săvârșită fără consimțământul femeii gravide

se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a

ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) sau (1^1):

a) - *abrogată;*

a^1) săvârșită asupra unei persoane aflate într-o stare de neputință, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

b) care a cauzat din imprudenţă o vătămare gravă ori medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

c) care a provocat din imprudenţă decesul victimei,

se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 6 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 160. Efectuarea ilegală a sterilizării

chirurgicale

(1) Efectuarea ilegală a sterilizării chirurgicale de către medic

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) în unităţi medico-sanitare nespecializate;

b) de către o persoană fără studii medicale superioare special,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 până la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2^1) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de către medic sau de către un alt lucrător medical, fără consimțământul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 6 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (2^1), care:

a) - *abrogată;*

a^1) au fost săvârșite asupra unei persoane aflate într-o stare de neputință, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

b) au cauzat din imprudenţă o dereglare îndelungată a sănătăţii ori o vătămare gravă

a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

c) au provocat din imprudenţă decesul pacientului;

d) au fost săvârșite din motive de prejudecată,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 161. Efectuarea fecundării artificiale

sau a implantării embrionului

fără consimțământul pacientei

Efectuarea de către medic a fecundării artificiale sau a implantării embrionului fără consimțământul scris al pacientei

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 240 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 162. Neacordarea de ajutor unui bolnav

(1) Neacordarea de ajutor, fără motive întemeiate, unui bolnav de către o persoană care, în virtutea legii sau a regulilor speciale, era obligată să îl acorde

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 240 de ore.

(1^1) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 900 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore.

(2) Aceeaşi faptă care a provocat din imprudenţă:

a) o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul bolnavului,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 163. Lăsarea în primejdie

(1) Lăsarea, cu bună-ştiinţă, fără ajutor a unei persoane care se află într-o stare periculoasă pentru viaţă şi este lipsită de posibilitatea de a se salva din cauza vârstei fragede sau înaintate, a bolii sau a neputinţei, dacă cel vinovat ştia despre primejdie şi a avut posibilitatea de a acorda ajutor părţii vătămate fie că el însuşi a pus-o într-o situaţie

periculoasă pentru viaţă,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(1^1) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Aceeaşi faptă care a provocat din imprudenţă:

a) o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul victimei,

se pedepseşte cu închisoare de până la 4 ani.

Capitolul III

INFRACŢIUNI CONTRA LIBERTĂŢII, CINSTEI

ŞI DEMNITĂŢII PERSOANEI

Articolul 164. Răpirea unei persoane

(1) Răpirea unei persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 6 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu bună ştiinţă asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

d) - *abrogată;*

e) de două sau mai multe persoane;

f) din interes material;

g) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;

h) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 10 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), care:

a) au fost săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) au cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori decesul victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 13 ani.

Articolul 164[1]. Răpirea minorului de către rudele apropiate

Răpirea minorului de către rudele apropiate

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 6 luni.

Articolul 165. Traficul de fiinţe umane

(1) Recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane adulte, inclusiv schimbul sau transferul de control asupra persoanei respective, cu sau fără consimțământul acesteia, în scopul exploatării sexuale, al căsătoriei forțate, al exploatării prin muncă sau servicii forțate, al practicării cerșetoriei, al însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale, al folosirii ilegale în testări sau experimente medicale ori științifice, al exploatării în sclavie sau în condiții similare sclaviei, al aservirii, al folosirii în conflicte armate ori în activități criminale, al prelevării organelor, țesuturilor și/sau celulelor umane, precum și al folosirii femeii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere, săvârșită prin:

[Art.165 al.(1), dispoziția în redacția LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

a) aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţa sau sănătatea persoanei ori cu ameninţarea aplicării violenţei;

b) răpire;

c) reținerea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor;

[Art.165 al.(1), lit.c) în redacția LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

d) ţinerea în servitute, în scopul întoarcerii unei datorii;

e) ameninţare cu divulgarea informaţiilor confidenţiale familiei victimei sau altor persoane fizice sau juridice;

f) înşelăciune;

g) abuz de poziţie de vulnerabilitate sau abuz de putere, dare ori primire a unor plăţi sau beneficii pentru a obţine consimțământul unei persoane care deţine controlul asupra altei persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) asupra unei femei gravide;

d) de două sau mai multe persoane;

e) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu;

f) cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa, sănătatea fizică sau psihică a persoanei;

g) cu deosebită cruzime pentru a asigura subordonarea persoanei ori prin folosirea violului, dependenţei fizice, a armei;

h) din motive de prejudecată;

i) cu distribuirea, difuzarea sau facilitarea distribuirii, difuzării, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al rețelelor de comunicații electronice, a imaginilor, a materialelor video ori a materialelor similare, cu caracter sexual, care implică victima traficului de ființe umane,

[Art.165 al.(2), lit.i) introdusă prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

a[1]) însoțite de contaminarea cu o boală venerică sau cu virusul HIV;

b) soldate cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau cu o boală psihică a persoanei, cu decesul ori sinuciderea acesteia,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Victima traficului de fiinţe umane este absolvită de răspundere penală pentru infracţiunile săvârșite de ea în legătură cu această calitate procesuală.

Articolul 165[1]. Utilizarea rezultatelor muncii sau

serviciilor unei persoane care este

victimă a traficului de ființe umane

(1) Utilizarea produselor și/sau serviciilor care constituie rezultatul exploatării în infracțiunea de trafic de ființe umane, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victima acestei infracțiuni, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

[Art.165[1] al.(1) în redacția LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

[Art.165[1] al.(2) abrogat prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

Articolul 166. Privaţiunea ilegală de libertate

(1) Privaţiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acţiunea nu este legată cu răpirea acesteia,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu bună ştiinţă asupra unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea

de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

d) de două sau mai multe persoane;

d[1]) din motive de prejudecată;

e) cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa sau sănătatea persoanei;

f) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), dacă au provocat din imprudenţă vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori decesul victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Articolul 166[1]. Tortura, tratamentul inuman

sau degradant

(1) Cauzarea intenţionată a unei dureri sau a suferinţei fizice ori psihice, care reprezintă tratament inuman ori degradant, de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuţiile unei autorităţi publice, sau de către orice altă persoană care acţionează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(2) Acţiunile prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite cu bună ştiinţă asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

b) săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane;

c) săvârșite de 2 sau de mai multe persoane;

d) săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop;

e) săvârșite de o persoană cu funcţie de răspundere sau de o persoană cu funcţie de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu;

f) care din imprudenţă au cauzat o vătămare gravă sau medie integrităţii corporale sau sănătăţii;

g) care din imprudenţă au cauzat decesul persoanei sau sinuciderea acesteia;

h) săvârșite din motive de prejudecată,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(3) Tortura, adică orice faptă intenţionată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferinţe fizice sau psihice puternice cu scopul de a obţine de la această persoană sau de la o persoană terţă informaţii sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a exercita presiune asupra ei sau asupra unei terţe persoane, sau din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferinţă este provocată de către o persoană publică sau de către o persoană care, de facto, exercită atribuţiile unei autorităţi publice, sau de către orice altă persoană care acţionează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres sau tacit al unei asemenea persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 8 la 12 ani.

(4) Acţiunile prevăzute la alin. (3):

a) săvârșite cu bună ştiinţă asupra unui minor sau asupra unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

b) săvârșite asupra a 2 sau a mai multor persoane;

c) săvârșite de 2 sau de mai multe persoane;

d) săvârșite prin folosirea armei, instrumentelor speciale sau a altor obiecte adaptate acestui scop;

e) săvârșite de o persoană cu funcţie de răspundere sau de o persoană cu funcţie de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu;

f) care din imprudenţă au cauzat o vătămare gravă sau medie integrităţii corporale sau sănătăţii;

g) care din imprudenţă au cauzat decesul persoanei sau sinuciderea acesteia,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 167. Sclavia şi condiţiile similare sclaviei

(1) Punerea sau ţinerea unei persoane în condiţii în care o altă persoană exercită stăpânire asupra acesteia

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 167[1]. Căsătoria forțată

(1) Forțarea persoanei de a se căsători sau de a se implica în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj), precum și de a rămâne în astfel de relații, săvârșită prin aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării acesteia, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane sau ale traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

[Art.167[1] al.(1) dispoziția modificată prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

(2) Aceleași acțiuni săvârșite cu bună știință asupra unui minor

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani.

Articolul 168. Munca forțată

(1) Obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin constrângere sau înșelăciune, dacă această acțiune nu întrunește elementele traficului de ființe umane sau ale traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

a) asupra a două sau mai multor persoane;

b) asupra unui copil cu capacitate de muncă sau a unei femei gravide;

c) de două sau mai multe persoane;

d) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu;

e) din motive de prejudecată,

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 3500 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății ori cu decesul victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2500 la 4000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 169. Internarea ilegală într-o

instituţie psihiatrică

(1) Internarea ilegală într-o instituţie psihiatrică a unei persoane vădit sănătoase din punct de vedere psihic

se pedepseşte cu închisoare de până la 3 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceeași acțiune:

a) care a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății;

b) care a cauzat din imprudență decesul victimei;

c) săvârșită din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Articolul 169[1]. Acte de persecuție

(1) Persecutarea în mod sistematic a unei persoane căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să își modifice conduita de viață, săvârșită prin:

a) urmărirea persoanei, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al rețelelor de comunicații electronice;

b) supravegherea locuinței persoanei, a locului de muncă sau a altor locuri frecventate de către aceasta;

c) contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 600 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 170. - *abrogat.*

Capitolul IV

INFRACŢIUNILE PRIVIND VIAŢA SEXUALĂ

Articolul 171. Violul

(1) Violul, adică actul sexual neconsimțit,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(2) Violul:

a) săvârșit cu bună știință asupra unui minor;

b) săvârșit cu bună știință asupra unei femei gravide;

c) săvârșit asupra unui membru de familie;

d) săvârșit de două sau mai multe persoane;

e) însoțit de contaminarea intenționată cu o boală venerică;

f) săvârșit cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;

g) săvârșit cu o deosebită cruzime, precum și din motive sadice;

h) săvârșit asupra unei persoane aflate într-o stare de neputință, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor,

se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani.

(3) Violul:

a) persoanei care se afla în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

a^{1}) săvârșit prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei;

b) săvârșit cu bună știință asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

c) însoțit de contaminarea intenționată cu virusul HIV;

d) care a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății;

e) care a provocat din imprudență decesul victimei,

se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani sau cu detenție pe viață.

Articolul 172. Acțiuni cu caracter sexual neconsimțite

(1) Acțiunile cu caracter sexual neconsimțite

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni:

a) săvârșite cu bună știință asupra unui minor;

b) săvârșite cu bună știință asupra unei femei gravide;

c) săvârșite asupra unui membru de familie;

d) săvârșite de două sau mai multe persoane;

e) săvârșite cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;

f) săvârșite cu o deosebită cruzime, precum și din motive sadice;

g) săvârșite asupra unei persoane aflate într-o stare de neputință, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), care:

a) au fost săvârșite cu bună știință asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

b) au fost săvârșite asupra unei persoane care se afla în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

b^{1}) au fost săvârșite prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei;

c) au cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății;

d) au provocat din imprudență decesul victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

Articolul 172^{1}. Constrângerea unui copil în scopuri sexuale

(1) Constrângerea unui copil în scopul săvârșirii unui act sexual sau a unor acțiuni cu caracter sexual neconsimțite, în raport cu un terț, dacă aceste fapte nu întrunesc elementele traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceeași faptă săvârșită:

a) asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

b) asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

c) asupra unui membru de familie;

d) prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei,

se pedepsește cu închisoare de la 10 la 20 de ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Articolul 173. Hărțuirea sexuală

(1) Hărțuirea sexuală, adică pretinderea unui act sexual sau a unei alte acțiuni cu caracter sexual prin comportamentul fizic, verbal sau nonverbal, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al comunicațiilor electronice, dacă prin aceasta se creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare, discriminatorie sau insultătoare pentru victimă, săvârșită profitând de starea de dependență a victimei sau prin amenințare, cu condiția că fapta nu întrunește elementele violului, ale acțiunilor cu caracter sexual neconsimțite sau ale constrângerii unui copil în scopuri sexuale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită:

a) cu bună știință asupra unui copil;

b) asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

c) asupra unei persoane aflate într-o stare de neputință, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

d) prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 174. Actul sexual cu o persoană care

nu a împlinit vârsta de 16 ani

(1) Actul sexual consimțit, săvârșit cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(1[1]) Aceeași acțiune:

a) săvârșită asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

a[1]) săvârșită prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei;

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) însoțită de contaminarea intenționată cu virusul HIV,

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani.

(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la nivel apropiat cu victima în ceea ce privește vârsta şi dezvoltarea fizică şi psihică.

Articolul 175. Acțiuni cu caracter sexual săvârșite

cu o persoană care nu a împlinit

vârsta de 16 ani

(1) Acțiunile cu caracter sexual consimțite, săvârșite cu bună știință cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani,

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

a[1]) prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei;

b) de două sau mai multe persoane;

c) asupra unui membru de familie,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 6 ani.

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) nu este pasibilă de răspundere penală dacă este la un nivel apropiat de cel al victimei în ceea ce privește vârsta şi dezvoltarea fizică şi psihică.

Articolul 175[1]. Ademenirea minorului în scopuri

sexuale

(1) Propunerea, convingerea, manipularea, amenințarea, promisiunea de a oferi avantaje sub orice formă, efectuate inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale

sau comunicațiilor electronice, în vederea stabilirii unei întâlniri cu un minor, inclusiv prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu scopul săvârșirii împotriva acestuia a oricărei infracţiuni prevăzute la art. 171–175, 208[1]–208[5], dacă aceste acțiuni au fost urmate de fapte materiale care conduc la o astfel de întâlnire,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) împotriva unui minor aflat într-o situație de neputință, care se datorează unei boli sau dizabilități;

b) de către un membru al familiei minorului, de către o persoană care locuia cu minorul sau de către persoana în a cărei îngrijire, sub a cărei protecție sau la a cărei educare ori tratament se află minorul;

c) - *abrogată;*

d) prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.

Capitolul V

INFRACŢIUNI CONTRA DREPTURILOR POLITICE, DE MUNCĂ ŞI ALTOR DREPTURI CONSTITUŢIONALE ALE CETĂŢENILOR

Articolul 176. Încălcarea egalităţii în drepturi a cetăţenilor

(1) Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă în drepturi şi în libertăţi a persoanei sau a unui grup de persoane, orice susţinere a comportamentului discriminatoriu în sfera politică, economică, socială, culturală şi în alte sfere ale vieţii, bazată pe criteriu de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau pe orice alt criteriu:

a) săvârșită de o persoană cu funcţie de răspundere;

b) care a cauzat daune în proporții mari;

c) săvârșită prin amplasarea de mesaje şi simboluri discriminatorii în locurile publice;

d) săvârșită în baza a două sau mai multe criterii;

e) săvârșită de două sau de mai multe persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 950 unităţi convenţionale sau cu

muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Promovarea ori susţinerea acţiunilor specificate la alin. (1), săvârșită prin intermediul mijloacelor de informare în masă,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 950 la 1200 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 160 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani.

(3) Acţiunile specificate la alin. (1) şi (2) care au provocat din imprudenţă decesul persoanei ori sinuciderea acesteia

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 176[1]. Încălcarea drepturilor cetăţenilor prin

propagarea fascismului, a rasismului

şi a xenofobiei şi prin negarea

Holocaustului

(1) Constituirea, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unei organizaţii cu caracter fascist, rasist sau xenofob

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 10 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Negarea sau contestarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia

se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Confecţionarea, vânzarea, răspândirea, deţinerea în vederea răspândirii de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe, precum şi utilizarea în public a acestora

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 3 luni la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută la alin. (3) dacă este săvârșită în interesul artei sau al ştiinţei, al cercetării sau al educaţiei.

(5) Promovarea ideologiei fasciste, rasiste ori xenofobe sau promovarea cultului persoanelor condamnate definitiv, de către o instanţă naţională sau internaţională, pentru comiterea infracţiunilor contra păcii şi securităţii omenirii sau pentru crime de război şi crime contra umanităţii, prin propagandă, săvârșită prin orice mijloace, în public,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 177. Încălcarea inviolabilităţii vieţii personale

(1) Culegerea ilegală sau răspândirea cu bună-ştiinţă a informaţiilor, ocrotite de lege, despre viaţa personală ce constituie secret personal sau familial al altei persoane fără consimțământul ei

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

(1^1) Culegerea ilegală a informaţiilor menţionate la alin.(1), fără consimțământul persoanei, cu utilizarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore.

(2) Răspândirea informaţiilor menţionate la alin.(1):

a) într-un discurs public, prin mass-media;

b) prin folosirea intenţionată a situaţiei de serviciu;

c) din motive de prejudecată;

d) prin intermediul tehnologiilor informaționale ori al comunicațiilor electronice,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 1 an, sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 3000 unităţi convenţionale.

(3) Răspândirea informației cu caracter sexual, incluzând imagini și înregistrări cu conținut sexual, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale, în scop de răzbunare, ură, înjosire sau lezare a onoarei și demnității persoanei

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 177[1]. Falsul de identitate

Prezentarea ilegală sub o identitate falsă ori atribuirea unei asemenea identități altei persoane prin folosirea documentelor oficiale pe numele altei persoane, prin înregistrarea și/sau utilizarea conturilor de utilizatori pe platformele de socializare, a portalurilor web, a adreselor poștale electronice, a numerelor de telefon, a cardurilor de acces sau a altor servicii ale societății informaționale, cu excepția utilizării unor pseudonime care nu aduc atingere identității sau a pseudonimelor unor alți subiecți de date, pentru a induce sau a menține în eroare cu scopul producerii unei consecințe juridice

se pedepsește cu amenda în mărime de la 500 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 6 luni la 1 an, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 178. Violarea dreptului la secretul

corespondenţei

(1) Violarea dreptului la secretul scrisorilor, telegramelor, coletelor şi altor trimiteri poştale, al convorbirilor telefonice, al înștiințărilor telegrafice sau al altor tipuri de comunicări, cu încălcarea legislaţiei,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 180 de ore.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) cu folosirea situaţiei de serviciu;

b) prin utilizarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obţinerea ascunsă a informaţiei;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizaţii criminale;

d) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu amendă de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 179. Violarea de domiciliu

(1) Pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reşedinţa unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, precum şi percheziţiile şi cercetările ilegale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite cu aplicarea violenţei sau cu ameninţarea aplicării ei

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) cu folosirea situaţiei de serviciu;

b) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 180. Încălcarea intenţionată a legislaţiei

privind accesul la informaţie

Încălcarea intenţionată de către o persoană cu funcţie de răspundere a procedurii legale de asigurare şi de realizare a dreptului de acces la informaţie, încălcare ce a cauzat daune în proporţii considerabile drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanei care a solicitat informaţii referitoare la ocrotirea sănătăţii populaţiei, la securitatea publică, la protecţia mediului,

se pedepseşte cu amendă de la 500 la 650 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 180[1]. Împiedicarea activității mass-mediei

(1) Împiedicarea intenționată a activității mass-mediei sau a jurnalistului, în legătură cu activitatea desfășurată:

a) prin intimidare;

b) cu aplicarea violenţei fizice sau cu amenințarea aplicării acesteia;

c) însoțită de deteriorarea, distrugerea sau deposedarea de materiale sau echipament;

d) prin intermediul unui sistem informatic,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Acţiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu folosirea situației de serviciu;

d) în timpul desfăşurării unei întruniri;

e) în scopul dezvăluirii sursei jurnalistice,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la un an la 5 ani, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la un an la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2):

a) săvârșite prin amenințare cu moartea;

b) care au provocat vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 180[2]. Cenzura

(1) Denaturarea nejustificată a materialului jurnalistic sau interdicţia nejustificată de a răspândi anumite informaţii, impusă de către conducerea mass-media publice,

se pedepseşte cu amendă de la 650 la 850 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Indicaţia funcționarului public sau a persoanei care exercită funcție de demnitate publică cu privire la activitatea editorială dată mass-media sau angajaţilor mass-media, precum și orice altă formă de împiedicare a tirajării sau răspândirii informaţiei

se pedepsesc cu amendă de la 650 la 1350 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 181. Împiedicarea exercitării libere

a dreptului electoral sau a activităţii

organelor electorale

(1) Împiedicarea prin orice mijloace a exercitării libere a dreptului electoral sau împiedicarea activităţii organelor electorale:

a) săvârșită prin blocarea sau atacarea localurilor secţiilor de votare prin orice mijloc şi în orice formă;

b) săvârșită prin sustragerea urnelor de vot sau a documentelor electorale;

c) săvârșită cu periclitarea vieţii persoanei;

d) însoţită de vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

e) care a cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită de concurenți electorali, membri ai grupului de inițiativă, observatori naționali, reprezentanți ai concurenților electorali, persoane de încredere ale concurenților electorali sau funcționari electorali

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Articolul 181[1]. Coruperea electorală

(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri, servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului sau susținătorului să îşi exercite sau să nu îşi exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(1^1) Aceeași acțiune săvârșită de concurenți electorali, membri ai grupului de inițiativă, observatori naționali, reprezentanți ai concurenților electorali, persoane de încredere ale concurenților electorali sau funcționari electorali

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(1^2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (1^1) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu folosirea unor mijloace financiare din fonduri publice,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 12000 la 16000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(1^3) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(1^2) săvârșite:

a) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale;

b) de către o persoană care cunoștea ori trebuia să cunoască că banii, bunurile, serviciile sau alte foloase, promise, oferite sau date, provin de la un grup criminal organizat, o organizație criminală;

c) de către o persoană care cunoștea ori trebuia să cunoască că banii, bunurile, serviciile sau alte foloase, promise, oferite sau date, provin de la un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau de la reprezentanții acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 16000 la 20000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) În categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) sunt incluse și băuturile alcoolice, produsele din tutun și produsele alimentare.

(3) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) materiale și obiecte de agitație electorală, achitate din fondul electoral, ce poartă numele și prenumele candidatului, respectiv denumirea partidului politic, semne sau simboluri ale concurenților electorali, precum: afișe, pliante, cărți poștale, calendare, caiete, ilustrate, pixuri, brichete, cutii de chibrituri, insigne, ecusoane, CD-uri, DVD-uri, suporturi de stocare USB, fanioane, steaguri, cărți, pungi, tricouri, chipiuri, eșarfe, fulare, a căror valoare pentru o unitate nu depășește două unități convenționale.

Articolul 181^2. Încălcarea modului de gestionare

a mijloacelor financiare ale partidelor

politice sau ale fondurilor electorale

(1) Falsificarea rapoartelor privind gestiunea financiară a grupurilor de inițiativă și a partidelor politice și/sau a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale în intenția de a substitui sau a ascunde identitatea donatorilor, volumul mijloacelor acumulate ori destinația sau volumul mijloacelor utilizate, precum și utilizarea unor fonduri nedeclarate, neconforme sau venite din străinătate, săvârșite în proporții mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu

închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Utilizarea de resurse administrative, inclusiv favorizarea sau consimțirea la utilizarea ilegală a resurselor administrative în perioada electorală, dacă au fost cauzate daune în proporții mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 13000 la 15000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Extorcarea sau obținerea prin extorcare a donațiilor pentru partidele politice, pentru fondurile electorale și/sau fondurile destinate grupurilor de inițiativă

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat pentru partidele politice sau a mijloacelor din fondul electoral, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 13000 la 15000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(6) Persoana care pentru prima dată a săvârșit acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (5) în calitate de complice poate fi liberată de răspundere penală la faza de urmărire penală dacă s-a autodenunțat sau a denunțat autorul, organizatorul sau instigatorul infracțiunii și a

contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracțiunii.

Articolul 181[3]. Finanțarea ilegală a partidelor politice,

a grupurilor de inițiativă, a concurenților

electorali sau a participanților la referendum

(1) Finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum din surse interzise de lege săvârșită în proporții mari

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite:

a) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale;

b) de către o persoană care cunoștea ori trebuia să cunoască că banii, bunurile, serviciile sau alte foloase, promise, oferite sau date, provin de la un grup criminal organizat, o organizație criminală;

c) de către o persoană care cunoștea ori trebuia să cunoască că banii, bunurile, serviciile sau alte foloase, promise, oferite sau date, provin de la un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau de la reprezentanții acestora;

d) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 16000 la 20000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 182. Falsificarea rezultatelor votării

(1) Votarea unei persoane: fără a avea acest drept, fie de două sau mai multe ori, fie prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul, fie prin utilizarea unui act de identitate fals sau a unui buletin de vot fals, fie în locul unei alte persoane

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Falsificarea, prin orice mijloace, a rezultatelor votării

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 850 la 1150 de

unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 7 ani.

Articolul 183. Încălcarea regulilor de protecţie

a muncii

(1) Încălcarea de către o persoană cu funcţie de răspundere ori de către o persoană care gestionează o organizaţie comercială, obştească sau altă organizaţie nestatală a tehnicii securităţii, a igienei industriale sau a altor reguli de protecţie a muncii, dacă această încălcare a provocat accidente cu oameni,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune care a provocat din imprudenţă decesul unei persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 184. Violarea dreptului la libertatea întrunirilor

(1) Violarea dreptului la libertatea întrunirilor prin împiedicarea ilegală a desfăşurării mitingului, demonstraţiei, manifestaţiei, procesiunii sau oricărei alte întruniri ori a participării cetăţenilor la acestea fie prin constrângerea lor la participare:

a) săvârșită de o persoană cu funcţie de răspundere;

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) însoţită de violenţă nepericuloasă pentru viaţă sau sănătate,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) săvârșită cu aplicarea armei sau a altor obiecte care au servit drept armă ori au fost special adaptate pentru vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) însoţită de violenţă periculoasă pentru viaţă sau sănătate;

b[1]) săvârșită din motive de prejudecată;

c) soldată cu cauzarea de daune în proporţii mari,

d) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 185. Atentarea la persoană şi la drepturile

cetăţenilor sub formă de propovăduire

a credinţelor religioase şi de îndeplinire

a riturilor religioase

Organizarea, conducerea sau participarea activă la un grup a cărui activitate, desfăşurată sub formă de propovăduire a credinţelor religioase şi de îndeplinire a riturilor religioase, este însoţită fie de cauzarea de daune sănătăţii cetăţenilor, fie de alte atentate la persoană sau la drepturile acesteia, fie de instigarea cetăţenilor la refuzul de a îndeplini obligaţiile cetăţeneşti

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 185[1]. Încălcarea dreptului de autor

și a drepturilor conexe

(1) Însușirea fără drept, în întregime sau în parte, a calității de autor, coautor, sau interpret al operei sau al unui obiect al drepturilor conexe unui alt autor și publicarea acesteia ca fiind o creație proprie sau constrângerea la autorat sau coautorat ori constrângerea la renunțarea la autorat sau coautorat

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2) Încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari, săvârșită prin:

a) punerea fără drept la dispoziția publicului sau comunicarea publică, inclusiv în formă electronică, a operei, a unui obiect al drepturilor conexe sau a drepturilor *sui generis* ale producătorului unei baze de date;

b) reproducerea operelor sau a obiectelor drepturilor conexe în scopul comercializării sau oferirii spre comercializare, importului, exportului, precum și stocarea, transportul, închirierea exemplarelor de opere sau de fonograme în scopurile menționate sau orice altă

formă de valorificare a obiectelor dreptului de autor sau ale drepturilor conexe în scopul obținerii profitului, fără acordul titularului de drepturi;

c) radiodifuzarea, retransmiterea prin cablu, retransmisia operei, precum și prin realizarea de opere derivate, fără acordul autorului, al titularului dreptului de autor sau al titularului drepturilor conexe;

d) distribuirea, fixarea exemplarelor de fonograme, opere audiovizuale, programe pentru calculator sau baze de date electronice, fără marcaje de control și fără deținerea contractului cu titularul de drepturi,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) prin constrângere fizică sau psihică;

c) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 11000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracțiunii prin autodenunțare, prin denunțarea și facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit ori au contribuit la săvârșirea infracțiunii, prin predarea benevolă a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, a marcajelor de control, a echipamentelor tehnice ori a componentelor acestora, prin indicarea sursei de procurare a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, prin indicarea mijloacelor bănești și/sau a bunurilor ori a veniturilor rezultate din infracțiune, dacă a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul cauzat prin infracțiune. Nu poate fi considerată predare benevolă a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe ridicarea acestora la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea obiectelor respective.

Articolul 185^{2}. Încălcarea dreptului asupra obiectelor

de proprietate industrial

(1) Răspândirea informaţiilor privind invenţia, modelul de utilitate, desenul sau modelul industrial, soiul de plantă, topografia circuitului integrat fără consimțământul autorului (creatorului) sau al succesorului său în drepturi, până la publicarea oficială a

datelor din cererea de înregistrare, de către o persoană căreia aceste informaţii i-au fost încredinţate sau i-au devenit cunoscute în alt mod, precum şi însuşirea frauduloasă de către un terţ a calităţii de autor al invenţiei, al modelului de utilitate, al desenului sau al modelului industrial, al soiului de plantă, al topografiei circuitului integrat sau constrângerea la coautorat, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

(2) Utilizarea fără consimțământul titularului a mărcii protejate sau a unui semn care, din cauza identităţii ori similitudinii cu marca înregistrată şi a identităţii ori similitudinii produselor sau serviciilor acoperite de semn şi de marcă, generează riscul de confuzie în percepţia consumatorului, aplicarea semnului pe produse sau pe ambalaje, precum şi utilizarea lui în calitate de ambalaj în cazul mărcilor tridimensionale, oferirea produselor sub acest semn spre comercializare sau comercializarea ori stocarea lor în acest scop, sau, după caz, oferirea ori prestarea serviciilor sub acest semn, importul sau exportul produselor sub acest semn, utilizarea semnului în publicitate, multiplicarea, stocarea sau comercializarea semnului în scopurile menţionate, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2^1) Utilizarea comercială directă sau indirectă a unei denumiri de origine/indicaţii geografice înregistrate pentru produsele neacoperite de înregistrare în măsura în care aceste produse sunt comparabile cu cele înregistrate sub această denumire sau în măsura în care această utilizare permite de a profita de reputaţia denumirii protejate, precum şi uzurparea, imitarea sau evocarea asociațiilor legate de o denumire de origine/indicație geografică înregistrată, chiar dacă originea adevărată a produsului este indicată sau dacă denumirea protejată este folosită în traducere ori este însoţită de o expresie, cum ar fi „de genul”, „de tipul”, „de stilul”, „imitaţie”, ori de alte expresii similare, indicarea falsă sau înşelătoare cu privire la proveniența, originea, natura sau calităţile esenţiale ale produsului, care figurează pe produs sau pe ambalajul acestuia, în publicitate, precum şi utilizarea în calitate de ambalaj a unui recipient de natură să creeze o impresie eronată în privinţa originii produsului, desfăşurarea unor practici susceptibile să-l inducă în eroare pe consumator în ceea ce priveşte originea adevărată a produsului, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2^2) Orice practică susceptibilă să-l inducă în eroare pe consumator referitor la o denumire a specialităţii tradiţionale garantate, orice imitare a unei denumiri înregistrate şi rezervate conform legislaţiei cu privire la protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de

origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice folosire în comerţ a denumirilor de produse care ar putea fi confundate cu denumirile specialităţilor tradiţionale garantate înregistrate cu rezervarea denumirii conform legislaţiei cu privire la protecţia indicaţiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităţilor tradiţionale garantate, orice uzurpare abuzivă sau înşelătoare a menţiunii „Specialitate tradiţională garantată” şi a simbolului naţional asociat acesteia, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2^3) Utilizarea ilegală în sensul alin. (2^1) a unei denumiri de origine/indicații geografice neînregistrate, protejate în baza acordurilor bilaterale la care Republica Moldova este parte, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, săvârșite în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(3) Fabricarea, importul, exportul, transportarea, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulaţie economică sau stocarea în aceste scopuri a produsului, folosirea de procedee, ceea ce constituie invenţii sau modele de utilitate ori include obiectul invenţiei sau al modelului de utilitate protejate, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizare din partea titularului, efectuate fără această autorizare, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(4) Fabricarea, importul, exportul, oferirea spre vânzare, vânzarea, alt mod de punere în circulaţie economică sau stocarea în aceste scopuri a produsului obţinut prin aplicarea desenului sau modelului industrial protejate, dacă acest produs, integral sau într-o măsură substanţială, este o copie a desenului sau a modelului industrial protejate, pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizare din partea titularului, efectuate fără această autorizare, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(5) Producerea, reproducerea, condiţionarea în scop de înmulţire, oferirea spre vânzare, vânzarea sau alte forme de comercializare, importul, exportul sau stocarea în aceste scopuri a materialului soiului de plantă pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizare din partea titularului, efectuate fără această autorizare, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(6) Reproducerea topografiei circuitului integrat sau a unei părţi a acesteia, importul, exportul, oferirea spre vânzare, vânzarea sau distribuirea în orice alt mod în scopuri comerciale a topografiei circuitului integrat pentru care, în conformitate cu legislaţia, este necesară autorizare din partea titularului, efectuate fără această autorizare, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestor acţiuni, care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(7) Acţiunile de la alin.(1), (2), (2^1), (2^2), (2^3), (3), (4), (5) şi (6) săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d) prin constrângere fizică sau psihică;

e) în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă de la 4000 la 6000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 8000 la 11000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.

(8) Persoana care a săvârșit acţiunile prevăzute la alin.(1)–(7) este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracţiunii prin autodenunţare, prin denunţarea şi facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit sau au contribuit la săvârșirea infracţiunii, prin predarea benevolă a obiectelor de proprietate industrială, prin indicarea mijloacelor băneşti şi/sau a bunurilor ori a veniturilor rezultate din infracţiune, dacă a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat, în alt mod, prejudiciul cauzat prin infracţiune. Nu poate fi considerată predare benevolă a obiectelor de proprietate industrială ridicarea acestora la reţinerea persoanei, precum şi la efectuarea acţiunilor de urmărire penală pentru depistarea şi ridicarea obiectelor respective.

Articolul 185[3]. Declarațiile intenționat false

în documentele de înregistrare

ce ţin de protecţia proprietăţii

intelectuale

Declaraţiile intenţionat false, operarea intenţionată cu înscrieri false în documentele ce ţin de protecţia proprietăţii intelectuale, precum şi falsificarea documentelor necesare eliberării titlului de protecţie, perfectarea intenţionată a documentelor falsificate sau prezentarea intenţionată de documente cu date care subminează autoritatea solicitantului de protecţie a obiectului de proprietate intelectuală

se pedepsesc cu amendă de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

Articolul 185[4]. Încălcarea privind măsurile tehnice

și informațiile referitoare la gestionarea

dreptului de autor și a drepturilor conexe

(1) Eliminarea sau modificarea ilegală a simbolurilor sau a semnelor de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe, a informațiilor de gestionare a drepturilor, inclusiv în format electronic, ori fabricarea, importul, păstrarea, în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a dispozitivelor care permit eliminarea sau modificarea acestora, care a cauzat daune în proporții mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2) Falsificarea, producerea, distrugerea, utilizarea sau comercializarea ilicită a marcajelor de control, care a cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) prin constrângere fizică sau psihică;

c) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 11000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracțiunii prin autodenunțare, prin denunțarea și facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit ori au contribuit la săvârșirea infracțiunii, prin predarea benevolă a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, a marcajelor de control, a echipamentelor tehnice ori a componentelor acestora, prin indicarea sursei de procurare a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe, prin indicarea mijloacelor bănești și/sau a bunurilor ori a veniturilor rezultate din infracțiune, dacă a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau a reparat în alt mod prejudiciul cauzat prin infracțiune. Nu poate fi considerată predare benevolă a operelor sau a obiectelor drepturilor conexe ridicarea acestora la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea obiectelor respective.

Capitolul VI

INFRACŢIUNI CONTRA PATRIMONIULUI

Articolul 186. Furtul

(1) Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Furtul săvârșit:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuinţă;

d) cu cauzarea de daune în proporţii considerabile,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

(2^1) Furtul bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potenţial arheologic

se pedepseşte cu amendă în mărime 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu

închisoare de la 2 la 5 ani.

(3) Furtul săvârșit:

a) în timpul unei calamităţi;

b) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 unităţi convenţionale.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Articolul 187. Jaful

(1) Jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Jaful săvârșit:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) prin pătrunderea în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuinţă;

e) cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţa sau sănătatea persoanei ori cu ameninţarea aplicării unei asemenea violenţe;

f) cu cauzarea de daune în proporţii considerabile;

g) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale.

(2[1]) Jaful bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potenţial arheologic

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 8 ani cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale.

(3) Jaful săvârșit:

a) în timpul unei calamităţi;

b) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 10 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 12 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 188. Tâlhăria

(1) Tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoţit de violenţă periculoasă pentru viaţa sau sănătatea persoanei agresate ori de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 950 la 1350 unităţi convenţionale.

(2) Tâlhăria săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) prin pătrundere în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuinţă;

e) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;

f) cu cauzarea de daune în proporţii considerabile;

g) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 10 ani.

(2[1]) Tâlhăria în scopul sustragerii bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potenţial arheologic

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale.

(3) Tâlhăria săvârșită:

a) în timpul unei calamităţi;

b) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

c) cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

d) cu deosebită cruzime,

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 12 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 11 la 14 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 189. Şantajul

(1) Şantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului, posesorului sau deţinătorului ori dreptul asupra acestora sau de a săvârși alte acţiuni cu caracter patrimonial, amenințând cu violenţă persoana, rudele sau apropiaţii acesteia, cu răspândirea unor ştiri defăimătoare despre ele, cu deteriorarea sau cu distrugerea bunurilor proprietarului, posesorului, deţinătorului ori cu răpirea proprietarului, posesorului, deţinătorului, a rudelor sau a apropiaţilor acestora,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(2) Şantajul săvârșit:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţă sau sănătate;

d) prin ameninţare cu moartea;

e) cu deteriorarea ori distrugerea bunurilor;

f) împotriva donatorilor partidelor politice sau ai concurenţilor electorali,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 7 ani cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) săvârșite cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă;

c) însoţite de violenţă periculoasă pentru viaţă sau sănătate;

d) săvârșite cu deosebită cruzime;

e) urmate de dobîndirea bunurilor cerute,

f) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unităţi convenţionale.

(4) Acţiunile prevăzute la alin.(1), (2) sau (3), însoţite de răpirea proprietarului, posesorului sau deţinătorului, a rudelor sau a apropiaţilor acestora,

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 13 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 11 la 13 ani.

(6) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 13 la 15 ani.

Articolul 190. Escrocheria

(1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Escrocheria săvârșită:

a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

d) cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 9000 de unități convenționale.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 9000 la 16000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(6) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 191. Delapidarea averii străine

(1) Delapidarea averii străine, adică sustragerea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredinţate în baza unui titlu şi cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui,

se pedepseşte cu amendă în mărime până la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Delapidarea averii străine, săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

d) cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2^1) Delapidarea averii străine săvârșită de administratorul unei bănci,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2^2) Delapidarea bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potenţial arheologic

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1)–(2^2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Articolul 192. Pungășia

(1) Pungăşia, adică acţiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, genţi sau din alte obiecte prezente la persoană,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Pungăşia săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepseşte cu închisoare de până la 4 ani cu amendă în mărime de la 550 la 1350 unităţi convenţionale.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 7 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani.

Articolul 192[1]. Răpirea mijlocului de transport

(1) Răpirea mijlocului de transport fără scop de însuşire

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) săvârșită de două sau mai multe persoane;

b) însoţită de violenţă nepericuloasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe;

c) săvârșită prin pătrundere în garaj, în alte încăperi sau spaţii îngrădite ori păzite,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2) însoţite de violenţă periculoasă pentru viaţa sau sănătatea victimei sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 7 ani.

Articolul 192[2]. Răpirea mijlocului de transport

cu tracţiune animală, precum şi

a animalelor de tracţiune

Răpirea mijlocului de transport cu tracţiune animală, precum şi a animalelor de tracţiune, fără scop de însuşire, urmată:

a) de distrugerea de bunuri;

b) de îmbolnăvirea gravă sau pieirea animalelor răpite,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

Articolul 193. Tulburarea de posesie

(1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia cu aplicarea violenţei sau cu ameninţarea aplicării violenţei ori prin distrugerea sau strămutarea semnelor de hotar

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

Articolul 194. Însuşirea sau utilizarea ilicită a energiei

electrice, termice sau a gazelor natural

(1) Însuşirea energiei electrice, termice sau a gazelor naturale ori utilizarea ilicită a acestora evitând sistemele de evidenţă instalate în modul stabilit sau prin acestea, dar deteriorate de consumator, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 3350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 195. - *abrogat.*

Articolul 196. Cauzarea de daune materiale prin

înşelăciune sau abuz de încredere

(1) Cauzarea de daune materiale în proporţii mari proprietarului prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o sustragere,

se pedepseşte cu amendă în mărime până la 550 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

b) - *abrogată.*

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(4) Cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari prin înşelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o sustragere,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 197. Distrugerea sau deteriorarea

intenţionată a bunurilor

(1) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de 240 de ore.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite prin incendiere, explozie sau prin o altă modalitate periculoasă;

b) săvârșite din motive de prejudecată;

c) săvârșite asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligaţiilor de serviciu sau obşteşti;

d) care au provocat din imprudenţă decesul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de până la 6 ani.

(3) Distrugerea sau risipirea bunurilor băncii de către administratorul acesteia în procesul de administrare,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 8 ani.

Articolul 198. - *abrogat.*

Articolul 199. Dobândirea sau comercializarea

bunurilor despre care se ştie că

au fost obţinute pe cale criminală

(1) Dobândirea sau comercializarea, fără o promisiune prealabilă, a bunurilor despre care se ştie că au fost obţinute pe cale criminală

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 180 de ore.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) sub formă de îndeletnicire;

c) în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau la alin.(2) lit. a) şi b), săvârșite în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 199[1]. Deteriorarea sau distrugerea bunurilor

de patrimoniu cultural

(1) Deteriorarea bunurilor de patrimoniu cultural

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani.

(2) Distrugerea bunurilor de patrimoniu cultural

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3350 la 6350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 6350 la 10350 de unităţi convenţionale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunea prevăzută la alin. (1) sau (2):

a) săvârșită prin incendiere, explozie sau prin o altă modalitate periculoasă;

b) săvârșită din motive de prejudecată;

c) care a provocat din imprudență decesul persoanei,

se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani.

Articolul 199^{2}. Efectuarea lucrărilor neautorizate

în siturile arheologice sau în zonele

cu potenţial archeologic

(1) Efectuarea săpăturilor neautorizate sau căutarea de comori în siturile arheologice sau în zonele cu potenţial archeologic

se pedepsesc cu amendă de la 850 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Efectuarea lucrărilor de construcţie, precum şi a altor activităţi de intervenţie asupra solului în siturile arheologice sau în zonele cu potenţial arheologic, fără certificat de descărcare de sarcină arheologică

se pedepseşte cu amendă de la 3350 la 4350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 7350 la 10350 de unităţi convenţionale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

Articolul 199^{3}. Tăinuirea sau păstrarea ilegală

a bunurilor arheologice mobile

Tăinuirea sau păstrarea ilegală a bunurilor arheologice mobile, inclusiv a comorilor, descoperite întâmplător sau în cadrul unor lucrări de intervenţie asupra solului ori cu

ajutorul detectoarelor de metale sau al altor aparate de teledetecţie, precum şi neanunțarea la timp a autorităţilor publice privind descoperirea întâmplătoare a bunurilor arheologice mobile, inclusiv a comorilor,

se pedepsesc cu amendă de la 850 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3350 la 5350 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

Articolul 199[4]. Comercializarea neautorizată a bunurilor

arheologice mobile şi a bunurilor culturale

mobile clasate

(1) Comercializarea neautorizată a bunurilor arheologice mobile şi a bunurilor culturale mobile clasate

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 850 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) săvârșită cu folosirea situaţiei de serviciu;

c) care a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6350 la 10350 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Articolul 199[5]. - *abrogat.*

Articolul 200. - *abrogat.*

Capitolul VII

INFRACŢIUNI CONTRA FAMILIEI ŞI MINORILOR

Articolul 201. Incestul

(1) Raportul sexual între rude pe linie dreaptă până la gradul trei inclusiv, precum şi între rude pe linie colaterală (fraţi, surori),

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Persoanele prevăzute la alin.(1) nu sunt pasibile de răspundere penală dacă, la momentul săvârșirii faptei, sunt minore şi diferenţa de vârstă între ei nu este mai mare de 2 ani.

Articolul 201[1]. Violenţa în familie

(1) Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al comunicațiilor electronice, manifestată prin:

a) maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămare uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinţei sau a controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existenţă primară, neglijare, interzicerea de a folosi bunurile și resursele comune, controlul asupra bunurilor victimei, extragerea mijloacelor de pe conturile bancare ale victimei fără permisiunea acesteia, dacă au cauzat victimei suferințe psihice sau fizice,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei;

a[1]) săvârșite cu bună știință asupra unui minor ori asupra unei femei gravide sau profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori unui alt factor;

b) săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecţie;

c) care au provocat vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care:

a) au cauzat vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) au determinat sinuciderea sau încercarea de sinucidere;

c) constituie femicid,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii soldată cu decesul victimei

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 201[2]. - *abrogat.*

Articolul 202. - *abrogat.*

Articolul 203. - *abrogat.*

Articolul 204. - *abrogat.*

Articolul 205. Abuzul părinţilor şi altor persoane

la adopţia copiilor

(1) Primirea de către părinte, tutore (curator) sau alt reprezentant legal al copilului, de către altă persoană a unei recompense sub orice formă pentru consimțământul la adopţie sau în alte scopuri legate de adopţie

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 750 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Intermedierea, facilitarea sau încurajarea adopţiei unui copil în scop de profit, beneficiu material sau alt beneficiu

se pedepseşte cu amendă de la 550 la 750 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 3000 la 5000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Exercitarea sub orice formă a constrângerii asupra părintelui, tutorelui (curatorului) copilului în scopul obţinerii consimțământului pentru adopţie sau prezentării de date neveridice pentru încuviinţarea adopţiei, instituirea tutelei (curatelei), plasamentul copilului într-o instituţie rezidenţială, într-o familie sau casă de copii de tip familial

se pedepseşte cu amendă de la 600 la 750 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 3500 la 5500 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acţiunile prevăzute la alineatele (1)-(3), săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) în privinţa a doi sau mai mulţi copii;

c) de o persoană cu funcţie de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu;

d) de două sau mai multe persoane;

e) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4000 la 7000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 206. Traficul de copii

(1) Recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil, inclusiv schimbul sau transferul de control asupra acestuia, precum şi darea sau primirea unor plăţi ori beneficii pentru obţinerea consimțământului unei persoane care deţine controlul asupra copilului, în scopul:

[Art.206 al.(1) dispoziția modificată prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

a) exploatării sexuale;

[Art.206 al.(1), lit.a) modificată prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

a^{1}) căsătoriei forțate;

[Art.206 al.(1), lit.a^{1}) introdusă prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

b) exploatării prin muncă sau servicii forţate;

b^{1}) practicării cerşetoriei;

[Art.206 al.(1), lit.b^{1}) modificată prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

b^{2}) însuşirii ajutoarelor, indemnizaţiilor sau prestaţiilor sociale;

b^{3}) folosirii ilegale în testări sau experimente medicale ori ştiinţifice;

c) exploatării în sclavie sau în condiţii similare sclaviei;

c^{1}) aservirii;

[Art.206 al.(1), lit.c^{1}) introdusă prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

d) folosirii în conflicte armate;

e) folosirii în activitate criminală;

f) prelevării organelor, ţesuturilor şi/sau celulelor umane;

h) vânzării sau cumpărării;

i) folosirii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere;

j) adopţiei ilegale,

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni însoţite:

a) de violenţă fizică şi/sau psihică, de aplicare a armei de foc sau de ameninţare cu aplicarea acesteia;

b) de abuz şi/sau violenţă sexuală;

c) de profitare de abuz de autoritate sau de situaţia de vulnerabilitate a copilului, de ameninţare cu divulgarea informaţiilor confidenţiale familiei copilului sau altor persoane;

d) - *abrogată;*

e) - *abrogată;*

f) de prelevare a organelor ţesuturilor şi/sau celulelor umane;

g) de motive de prejudecată;

h) de distribuirea, difuzarea sau facilitarea distribuirii, difuzării, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale sau al rețelelor de comunicații electronice, a imaginilor, a materialelor video ori a materialelor similare, cu caracter sexual, care implică copilul victimă,

[Art.206 al.(2), lit.h) introdusă prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) - *abrogată;*

b) săvârșite asupra a doi sau mai multor copii;

b^1) săvârșite de două sau mai multe persoane;

c) săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu;

d) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d[1]) însoțite de contaminarea copilului cu o boală venerică sau cu virusul HIV;

e) soldate cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau cu o boală psihică a copilului, cu decesul sau sinuciderea acestuia;

e[1]) săvârșite asupra copilului care se află în îngrijirea, sub ocrotirea, sub protecția, la educarea sau la tratamentul făptuitorului;

f) săvârșite asupra unui copil în vârstă de până la 14 ani,

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu detenţiune pe viaţă, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unităţi convenţionale, cu privarea de dreptul de a desfăşura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Victima traficului de copii este absolvită de răspundere penală pentru infracţiunile săvârșite de ea în legătură cu această calitate procesuală.

Articolul 206[1]. Utilizarea rezultatelor muncii

sau serviciilor unei persoane care

este victimă a traficului de copii

(1) Utilizarea produselor și/sau serviciilor care constituie rezultatul exploatării în infracțiunea de trafic de copii, prestate de o persoană despre care beneficiarul știe că este victima acestei infracțiuni, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

[Art.206[1] al.(1) în redacția LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

[Art.206[1] al.(2) abrogat prin LP166 din 30.07.26, MO435-438/09.09.26 art. 450; în vigoare 09.12.26]

Articolul 207. Scoaterea ilegală a copiilor din țară

(1) Scoaterea copilului din țară în baza unor acte false sau prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea frontierei, în alte scopuri decât cele menționate la art. 206,

se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceeași faptă săvârșită cu abandonarea minorului în străinătate

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani.

Articolul 208. Atragerea minorilor la activitate criminală

sau determinarea lor la săvârșirea unor

fapte imorale

(1) Atragerea minorilor la activitatea criminală sau instigarea lor la săvârșirea infracţiunilor, precum şi determinarea minorilor la săvârșirea unor fapte imorale (cerşetorie, jocuri de noroc), săvârșite de o persoană care a atins vârsta de 18 ani,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite de părinţi sau de alţi ocrotitori legali ai copilului, precum şi de pedagogii acestuia

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 6 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) cu aplicarea violenţei sau cu ameninţarea aplicării ei;

b) prin atragerea minorilor într-un grup criminal organizat sau într-o organizaţie criminală;

c) prin atragerea minorului la săvârșirea unei infracţiuni cu caracter terorist;

c[1]) prin atragerea minorului la săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 217–217[4] sau 219;

d) asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 8 ani.

Articolul 208[1]. Circulația materialelor privind

abuzul sexual asupra unui copil

(1) Accesarea cu bună știință prin intermediul tehnologiilor informaționale ori al comunicațiilor electronice a materialelor privind abuzul sexual asupra unui copil, precum și distribuirea, difuzarea, importarea, exportarea, oferirea, transmiterea, punerea la dispoziție, procurarea, schimbarea, folosirea sau deținerea unor astfel de materiale

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Producerea sau vinderea de materiale privind abuzul sexual asupra unui copil

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

b) asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

c) cu materiale care implică violență sau zoofilie;

d) prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Nu constituie infracțiuni faptele prevăzute la alin. (1) și (2) în cazul în care materialele privind abuzul sexual asupra unui copil sunt deținute sau produse de către copilul reprezentat în materialele respective ori sunt create de către un copil cu implicarea benevolă a altui copil pentru folosința exclusiv personală a acestora.

Articolul 208^{2}. Recurgerea la prostituția practicată

de un copil

(1) Practicarea activităților sexuale cu un copil, în condițiile în care se acordă ori se promit bani sau orice altă formă de remunerare sau foloase în schimbul implicării copilului în aceste activități, indiferent dacă banii sau altă formă de remunerare sau foloase se acordă ori se promit copilului respectiv sau unui terț,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate de la 2 la 4 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite asupra doi sau mai mulți copii;

b) soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau cu o boală psihică a copilului, cu decesul sau sinuciderea acestuia;

c) săvârșite asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate de la 3 la 5 ani.

Articolul 208[3]. Determinarea persoanei care nu a atins

vârsta de 16 ani să asiste la acte sexuale sau

la acțiuni cu caracter sexual

(1) Determinarea cu scop sexual cu bună știință a unei persoane care nu a atins vârsta de 16 ani să asiste la acte sexuale sau la acțiuni cu caracter sexual consimțite ori să asiste la spectacole pornografice, precum și obținerea profitului, în mod direct sau indirect, din astfel de activități ori punerea la dispoziția persoanei respective a materialelor cu caracter pornografic sau a materialelor privind abuzul sexual asupra unui copil, dacă aceste fapte nu întrunesc elementele traficului de copii,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

b) săvârșite asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului;

c) dacă actele sexuale sau acțiunile cu caracter sexual, la care asistă victima, implică violență sau zoofilie;

d) dacă actele sexuale sau acțiunile cu caracter sexual, la care asistă victima, constituie fapte prevăzute la art. 171–173;

e) săvârșite prin abuz de poziție de autoritate asupra victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Actul sexual consimțit sau acțiunile cu caracter sexual consimțite, săvârșite în prezența unei persoane care nu a atins vârsta de 16 ani,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 750 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Articolul 208[4]. Participarea unui copil

la spectacole pornografice

(1) Instigarea sau recrutarea unui copil pentru participarea la spectacole pornografice sau exploatarea în acest scop a unui copil în orice alt fel, ori tragerea de foloase de pe urma unor astfel de fapte, dacă acestea nu întrunesc elementele traficului de copii,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Constrângerea unui copil să participe la spectacole pornografice

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) asupra unei persoane care nu a atins vârsta de 14 ani;

b) asupra unei persoane care se află în grija, sub ocrotirea, sub protecția, în educarea sau în tratamentul făptuitorului,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 9 ani cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Vizionarea cu bună știință de spectacole pornografice care implică participarea unui copil

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 208[5]. Determinarea sau constrângerea

copilului la practicarea prostituției

(1) Determinarea unui copil să practice prostituția, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de la 7 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită prin constrângere, dacă aceasta nu întrunește elementele traficului de copii,

se pedepsește cu închisoare de 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Articolul 209. Atragerea minorilor la consumul ilegal

de droguri, produse etnobotanice sau analogi

ai substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Atragerea de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani a minorilor la consumul ilegal de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope, produse etnobotanice sau analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1 000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 180 de ore, sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite:

a) cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării violenței;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu folosirea situației de serviciu;

d) pe teritoriul instituțiilor de învățământ, al instituțiilor de reabilitare socială, al penitenciarelor, al unităților militare, în locurile de agrement, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, de instruire a minorilor sau a tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora,

se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani.

Articolul 210. - *abrogat.*

Capitolul VIII

INFRACŢIUNI CONTRA SĂNĂTĂŢII PUBLICE

ŞI CONVIEŢUIRII SOCIALE

Articolul 211. Transmiterea unei boli venerice

(1) Persoana care, ştiind că suferă de o boală venerică, o transmite altei persoane

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceeaşi acţiune săvârşită:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu bună-ştiinţă asupra unui minor;

d) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 212. Contaminarea cu virusul HIV

(1) Punerea intenţionată a altei persoane în pericol de contaminare cu virusul HIV

se pedepseşte cu închisoare de până la 1 an

(2) Contaminarea cu virusul HIV de către o persoană care ştia că suferă de această boală

se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani.

(3) Acţiunea prevăzută la alin.(2), săvârșită:

a) asupra a două sau mai multor persoane;

b) cu bună-ştiinţă asupra unui minor;

c) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani.

(4) Contaminarea cu virusul HIV ca urmare a neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare de către un medic sau un lucrător medical a obligaţiilor sale profesionale

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(5) Persoana care a săvârșit acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2) nu este pasibilă de răspundere penală dacă a comunicat din timp persoanei puse în pericol de a fi contaminată despre existenţa la primul a virusul HIV sau dacă persoana pusă în pericol de a fi contaminată știa despre existenţa acestei maladii, dar benevol a săvârșit acţiuni ce au constituit pericol de contaminare.

Articolul 213. Încălcarea din neglijenţă a regulilor

şi metodelor de acordare a asistenţei

medicale

Încălcarea din neglijenţă de către medic sau de către un alt lucrător medical a regulilor sau metodelor de acordare a asistenţei medicale, dacă aceasta a cauzat:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul pacientului,

se pedepseşte cu închisoare de până la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 213[1]. Publicitatea în scopul obținerii ilegale

de organe, țesuturi și celule umane sau

privind donarea ilicită a acestora

Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe, țesuturi și/sau celule umane, precum și publicitatea sau mediatizarea unor anunțuri privind donarea ilicită de organe, țesuturi și/sau celule umane

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 1300 la 1600 de unități convenționale.

Articolul 214. Practicarea ilegală a medicinei sau

a activităţii farmaceutice

(1) Practicarea medicinei ca profesie sau a activităţii farmaceutice de către o persoană care nu are licenţă sau altă autorizaţie, dacă aceasta a cauzat din imprudenţă o vătămare a sănătăţii,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat din imprudenţă decesul victimei

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Articolul 214[1]. Producerea sau comercializarea

medicamentelor contrafăcute

(1) Producerea sau comercializarea medicamentelor contrafăcute

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni dacă au provocat din imprudenţă vătămarea gravă sau medie a sănătăţii ori decesul persoanei

se pedepsesc cu închisoare de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani sau cu lichidarea întreprinderii.

Articolul 215. Răspândirea bolilor epidemic

(1) Nerespectarea măsurilor de prevenire sau combatere a bolilor epidemice, dacă aceasta a provocat sau a contribuit la răspândirea unei asemenea boli,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași fapte soldate din imprudență cu vătămarea gravă sau medie a sănătății, cu decesul persoanei sau săvârșite din motive de prejudecată

se pedepsesc cu închisoare de până la 7 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 2000 la 3000 unităţi convenţionale cu lichidarea întreprinderii.

Articolul 216. Producerea, transportarea, păstrarea,

comercializarea, oferirea cu titlu oneros

sau gratuit a produselor (mărfurilor),

prestarea serviciilor, periculoase pentru

viaţa sau sănătatea consumatorilor

(1) Producerea, transportarea, păstrarea, comercializarea, oferirea cu titlu oneros sau gratuit a produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, periculoase pentru viaţa sau sănătatea consumatorilor, săvârşite în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 950 la 1150 unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) - *abrogată;*

b) dacă au provocat din imprudenţă vătămarea gravă sau medie a sănătăţii ori decesul persoanei;

c) săvârşite în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 unităţi convenţionale sau cu

închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 9000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

b) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

c) dacă au provocat decesul a două sau mai multe persoane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 9000 la 11000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 216[1]. Încălcarea măsurilor de restricție privind

substanțele cu efecte psihoactive neclasificate

(1) Încălcarea intenționată a măsurilor de restricție privind fabricarea, procurarea, deținerea, comercializarea, depozitarea, transportarea, plasarea pe piață, importul, exportul, tranzitul sau utilizarea substanțelor cu efecte psihoactive neclasificate

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1 000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5 000 la 8 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7 000 la 10 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9 000 la 13 000 de unități convenționale cu lichidarea acesteia.

Articolul 217. Circulația ilegală a drogurilor, a produselor

etnobotanice sau a analogilor substanțelor

stupefiante sau psihotrope fără scop de înstrăinare

(1) Semănatul, cultivarea sau prelucrarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, precum și semănatul, cultivarea sau prelucrarea plantelor pentru fabricarea produselor etnobotanice, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 200 la 400 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 100 de ore, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3 000 la 5 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Producerea, fabricarea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, transportarea drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 400 la 700 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5 000 la 7 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu;

c) pe teritoriul instituțiilor de învățământ, al instituțiilor de reabilitare socială sau medicală, al penitenciarelor, al unităților militare, în locurile de agrement sau în alte locuri publice, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, de instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora;

d) cu utilizarea drogurilor ori a substanțelor stupefiante sau psihotrope a căror circulație în scopuri medicale este interzisă,

se pedepsesc cu închisoare de până la 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6 000 la 8 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) săvârșite în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6 000 la 10 000 de unități convenționale

cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4) pentru prima dată poate fi liberată de răspundere penală în faza de urmărire penală dacă s-a autodenunțat sau a denunțat autorul, organizatorul sau instigatorul infracțiunii, a predat benevol drogurile, substanțele stupefiante, psihotrope, produsele etnobotanice sau analogii substanțelor stupefiante sau psihotrope și/sau a contribuit activ la descoperirea ori contracararea infracțiunii prin indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune. Nu poate fi considerată predare benevolă a drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope ridicarea acestora la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor.

Articolul 217[1]. Circulația ilegală a drogurilor, a produselor

etnobotanice sau a analogilor substanțelor

stupefiante sau psihotrope în scop de înstrăinare

(1) Semănatul, cultivarea sau prelucrarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, precum și semănatul, cultivarea sau prelucrarea plantelor pentru fabricarea produselor etnobotanice, săvârșite în scop de înstrăinare,

se pedepsesc cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20 000 la 25 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, livrarea sau distribuirea drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, săvârșită în scop de înstrăinare, ori înstrăinarea ilegală a drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 27 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Producerea, fabricarea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea sau transformarea drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, săvârșită în scop de înstrăinare,

se pedepsește cu închisoare de la 10 la 12 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 27 000 la 30 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei

juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu;

c) pe teritoriul instituțiilor de învățământ, al instituțiilor de reabilitare socială sau medicală, al penitenciarelor, al unităților militare, în locurile de agrement sau în alte locuri publice, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, de instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora;

d) în proporții mari;

e) cu utilizarea drogurilor ori a substanțelor stupefiante sau psihotrope a căror circulație în scopuri medicale este interzisă,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 30 000 la 35 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3) sau (4) săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 17 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 40 000 la 50 000 de unități convenționale cu lichidarea acesteia.

Articolul 217^2. Circulația ilegală a precursorilor în scopul

producerii, fabricării sau prelucrării drogurilor,

a substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, livrarea, distribuirea sau înstrăinarea precursorilor în scopul producerii, fabricării sau prelucrării ilegale a drogurilor, a substanțelor stupefiante sau psihotrope,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1 500 la 2 000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 12 000 la 15 000 de unități

convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Producerea, fabricarea, prepararea, prelucrarea sau experimentarea precursorilor în scopul producerii, fabricării sau prelucrării ilegale a drogurilor, a substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1 800 la 2 500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8 000 la 11 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 8 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20 000 la 25 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 30 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 217^3. Circulația ilegală a materialelor și a utilajelor

destinate producerii sau prelucrării drogurilor,

a produselor etnobotanice sau a analogilor

substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, livrarea, distribuirea, înstrăinarea sau efectuarea oricăror alte operațiuni cu materiale ori cu utilaje destinate producerii, preparării sau prelucrării drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope ori cultivării plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10 000 la 15 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Producerea sau fabricarea materialelor ori a utilajelor destinate producerii, preparării sau prelucrării drogurilor, substanțelor stupefiante, psihotrope, produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope ori cultivării plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 15 000 la 25 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu;

c) pe teritoriul instituțiilor de învățământ, al instituțiilor de reabilitare socială, al penitenciarelor, al unităților militare, în locurile de agrement, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, de instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 30 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 30 000 la 35 000 de unități convenționale cu lichidarea acesteia.

Articolul 217[4]. Sustragerea sau extorcarea drogurilor,

a produselor etnobotanice sau a analogilor

substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Sustragerea sau extorcarea drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu;

c) prin pătrundere în încăpere, într-un alt loc pentru depozitare sau în locuință;

d) cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe;

e) în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe;

c) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 217^{5}. Consumul ilegal public sau organizarea

consumului ilegal de droguri, produse

etnobotanice sau analogi ai substanțelor

stupefiante sau psihotrope

(1) Consumul ilegal de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope, produse etnobotanice sau de analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope, săvârșit în mod public sau pe teritoriul instituțiilor de învățământ, al instituțiilor de reabilitare socială, al penitenciarelor, al unităților militare, în locurile de agrement, în locurile de desfășurare a acțiunilor de educație, de instruire a minorilor sau tineretului, a altor acțiuni culturale sau sportive ori în imediata apropiere a acestora,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1 050 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

(2) Organizarea consumului ilegal de droguri, substanțe stupefiante, psihotrope, produse etnobotanice sau de analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1 050 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 217[6]. Introducerea ilegală intenționată în organismul

altei persoane, împotriva voinței acesteia,

a drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope,

a produselor etnobotanice sau a analogilor

substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Introducerea ilegală intenționată, indiferent de mod, în organismul altei persoane, împotriva voinței acesteia, a drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

a) față de două sau mai multe persoane;

b) cu bună știință față de un minor sau de o femeie gravidă ori profitând de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilității ori altui factor;

c) cu folosirea situației de serviciu;

d) cu utilizarea drogurilor ori a substanțelor stupefiante sau psihotrope a căror circulație în scopuri medicale este interzisă,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani.

Articolul 217[7]. Înregistrarea sau utilizarea conturilor

de utilizator sau a altor mijloace informatice

în scopul circulației ilegale a drogurilor,

a produselor etnobotanice sau a analogilor

substanțelor stupefiante sau psihotrope

(1) Înregistrarea sau utilizarea conturilor de utilizator pe platforme de socializare, pe platforme de tranzacționare online, pe portaluri web, în aplicațiile informatice, precum și crearea sau utilizarea conturilor în cadrul serviciilor de mesagerie electronică, a adreselor poștale electronice ori a altor mijloace informatice în scopul promovării sau facilitării consumului de droguri, de substanțe stupefiante, psihotrope, de produse etnobotanice sau de analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10 000 la 15 000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Înregistrarea sau utilizarea conturilor de utilizator pe platforme de socializare, pe platforme de tranzacționare online, pe portaluri web, în aplicațiile informatice, precum și crearea sau utilizarea conturilor în cadrul serviciilor de mesagerie electronică, a adreselor poștale electronice ori a altor mijloace informatice în scopul oferirii, expedierii, transportării, livrării, distribuirii ori înstrăinării drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 15 000 la 20 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 30 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 12 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20 000 la 30 000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 218. Prescrierea ilegală a medicamentelor care conțin

substanțe stupefiante sau psihotrope și încălcarea

regulilor de circulație a drogurilor, a substanțelor

stupefiante, psihotrope sau a precursorilor

(1) Prescrierea fără necesitate a medicamentelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, precum și prescrierea medicamentelor care conțin precursori în scopul producerii, fabricării sau prelucrării ilegale a drogurilor, a substanțelor stupefiante sau psihotrope

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1 500 la 1 750 de unități convenționale sau

cu închisoare de la 2 la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5 000 la 10 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Falsificarea prescripției medicale sau a altor documente care permit obținerea drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope sau a precursorilor se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10 000 la 15 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu;

c) cu scopul de a obține droguri, substanțe stupefiante sau psihotrope în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15 000 la 25 000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Încălcarea regulilor stabilite de producere, preparare, prelucrare, procurare, păstrare, evidență, eliberare, înstrăinare, distribuire, transportare, expediere, utilizare, import, export, nimicire a drogurilor ori a materialelor sau a utilajelor destinate producerii sau prelucrării drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, precum și a regulilor de cultivare a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope, care a cauzat pierderea lor, săvârșită de persoana în obligațiile căreia intră respectarea regulilor menționate,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15 000 la 25 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Acțiunea prevăzută la alin. (4):

a) săvârșită din interes material;

b) care a cauzat din imprudență vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei;

c) care a provocat din imprudență decesul persoanei,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 30 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 219. Organizarea ori întreținerea speluncilor

pentru consumul de droguri, de substanțe

stupefiante, psihotrope, de produse etnobotanice

sau de analogi ai substanțelor stupefiante

sau psihotrope

(1) Organizarea ori întreținerea speluncilor pentru consumul de droguri, de substanțe stupefiante, psihotrope, de produse etnobotanice sau de analogi ai substanțelor stupefiante sau psihotrope, precum și punerea la dispoziție a localurilor în aceste scopuri

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1 500 la 2 000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 12 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

Articolul 220. Proxenetismul

(1) Îndemnul sau determinarea la prostituţie ori înlesnirea practicării prostituţiei, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituţiei de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra a două sau mai multor persoane;

b) asupra unei femei gravide;

c) de două sau mai multe persoane;

d) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internaţional cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 7 ani.

(3) Aceleași acțiuni săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Articolul 220[1]. Îndemnul, determinarea sau înlesnirea

la prestarea serviciilor sexuale online

(1) Îndemnul, determinarea sau înlesnirea prestării de către o altă persoană a serviciilor sexuale online constând în prezentarea persoanei angajate în activități sexuale explicite sau în reprezentarea organelor sexuale, transmise ca imagini video prin intermediul tehnologiilor informaționale sau comunicațiilor electronice, în scopul obținerii directe sau indirecte a unor venituri, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane sau ale infracțiunii prevăzute la art. 208[4],

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 3000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra unei femei gravide;

b) de două sau mai multe persoane;

c) asupra a două sau mai multe persoane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 5000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 15000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), soldate cu obținerea unui profit în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 10000 la 15000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită

activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), soldate cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 30000 la 50000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 40000 la 60000 unități convenționale sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 221. - *abrogat.*

Articolul 222. Profanarea mormintelor

și a monumentelor

(1) Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unui monument funerar sau de for public, a unei urne funerare sau a unui cadavru, precum şi însuşirea obiectelor ce se află în mormânt sau pe el,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 950 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) din motive de prejudecată;

c) cu cauzarea de daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1050 la 1250 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 4 ani.

Articolul 222[1]. Cruzimea faţă de animale

(1) Tratarea cu cruzime sau torturarea animalelor care a cauzat mutilarea ori moartea acestora

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 180 de ore, sau cu închisoare de

până la 1 an.

(2) Aceleaşi fapte săvârșite:

a) în public sau în prezenţa minorilor;

b) de o persoană responsabilă de îngrijirea, protecţia şi bunăstarea animalelor, de dresarea sau de acordarea asistenţei medicale veterinare;

c) din motive sadice,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 1350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Capitolul IX

INFRACȚIUNI DE MEDIU

Articolul 223. Încălcarea cerințelor securității de mediu

(1) Încălcarea cerințelor securității de mediu la proiectarea, evaluarea, avizarea, amplasarea, construcția, reconstrucția, instalarea, lichidarea, demolarea sau punerea în exploatare, precum și la exploatarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor, inclusiv a celor periculoase, a substanțelor și a produselor chimice, radioactive, a construcțiilor industriale, de transportare, hidrotehnice, agricole, științifice, locative, educaționale, culturale, sociale sau a altor obiective de către persoanele responsabile de respectarea lor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 950 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), dacă acestea au provocat:

a) depășirea nivelului radiației;

b) daune sănătății populației;

c) pieirea animalelor;

d) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 9000 de unități convenționale cu

privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), dacă acestea au provocat:

a) pieirea animalelor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova;

b) daune în ariile protejate de stat,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), dacă acestea au provocat din imprudență decesul persoanei,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 223[1]. Neîndeplinirea sau îndeplinirea

necorespunzătoare a atribuțiilor

de respectare a legislației cu privire

la protecția mediului

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică sau de către o persoană cu funcție de demnitate publică a atribuțiilor și obligațiilor de serviciu privind respectarea legislației cu privire la protecția mediului, dacă aceasta a cauzat:

a) poluarea solului, apei, aerului în proporții ce depășesc limitele admisibile;

b) depopularea sau diminuarea prin contaminare a biodiversității;

c) prăbușiri și/sau alunecări de teren;

d) incendii;

e) daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau

cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), dacă acestea au provocat:

a) daune în proporții deosebit de mari;

b) decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 224. Încălcarea regulilor de gestionare

a substanțelor și produselor chimice,

a deșeurilor, inclusiv a celor

periculoase și radioactive

(1) Încălcarea regulilor stabilite ce țin de fabricarea, importul, exportul, stocarea, depozitarea, înhumarea, păstrarea, transportarea sau utilizarea, tratarea și valorificarea substanțelor și a produselor chimice periculoase, a deșeurilor, inclusiv a celor periculoase, dacă aceasta a pus în pericol viața sau sănătatea populației ori dacă a existat pericolul cauzării unor daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Încălcarea regulilor stabilite ce țin de colectarea, transportarea, valorificarea sau eliminarea deșeurilor, inclusiv a celor periculoase, de controlul acestor operațiuni și de întreținerea ulterioară a spațiilor de eliminare, dacă a existat pericolul de a cauza:

a) daune sănătății populației;

b) daune calității aerului, solului, apei;

c) reducerea regnului animal și/sau vegetal;

d) daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite în zona unei calamități naturale;

b) săvârșite într-o arie naturală protejată de stat;

c) soldate cu pieirea animalelor;

d) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) care au provocat din imprudență decesul persoanei

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 12000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 225. Tăinuirea de date sau prezentarea

intenționată de date neautentice

despre poluarea mediului

(1) Tăinuirea datelor sau prezentarea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere, de către o persoană publică sau o persoană cu funcție de demnitate publică ori de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală a datelor neautentice despre avariile cu poluare a mediului, cu poluare radioactivă, chimică, bacteriologică sau cu alte urmări periculoase pentru viața sau sănătatea populației, precum și despre starea sănătății populației afectate de poluarea mediului, dacă aceasta a provocat din imprudență:

a) daune sănătății populației;

b) pieirea animalelor,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni soldate cu daune în proporții deosebit de mari ori cu decesul persoanei din imprudență

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu

amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 226. Neîndeplinirea obligațiilor de lichidare

a consecințelor încălcărilor de mediu

(1) Eschivarea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere, de către o persoană publică sau o persoană cu funcție de demnitate publică ori de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală a obligațiilor de lichidare a consecințelor încălcărilor de mediu, dacă aceasta a provocat din imprudență:

a) daune sănătății populației;

b) pieirea animalelor;

c) daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași fapte soldate cu daune în proporții deosebit de mari ori cu decesul persoanei din imprudență

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 227. Poluarea solului

(1) Poluarea chimică, fizică sau biologică a solului cu produse periculoase, inclusiv cu cele rezultate din desfășurarea activității economice ori de altă natură, ca urmare a încălcării regulilor și a normelor de gestionare a substanțelor chimice și a produselor chimice periculoase, a deșeurilor, a produselor biocide, a stimulenților de creștere a plantelor și cu alte substanțe chimice periculoase, radioactive sau biologice în timpul transportării, utilizării sau păstrării lor, în cantități și/sau concentrații care au schimbat caracteristicile sau proprietățile solului, dacă aceasta a cauzat:

a) daune sănătății populației;

b) daune în proporții mari;

c) daune mediului,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de

la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) soldate cu:

a) daune în proporții deosebit de mari;

b) decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 227[1]. Exploatarea neautorizată a solului

(1) Exploatarea ilegală a solului, manifestată prin compactare, decopertare, înmlăștinire sau amestec fabricat ori natural ce contribuie la modificarea morfologică a solului, soldată cu diminuarea fertilității, dacă aceasta a cauzat:

a) daune mediului a căror valoare este mai mare sau egală cu 500 de unități convenționale;

b) erodare, prăbușiri sau alunecări de teren;

c) daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) soldate:

a) cu daune în proporții deosebit de mari;

b) cu decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 228. Încălcarea cerințelor de protecție

a subsolului

(1) Încălcarea cerințelor de protecție a subsolului, a zăcămintelor de substanțe minerale utile sau a altor resurse ale subsolului, precum și construcțiile subterane neautorizate sau depozitarea neautorizată a deșeurilor pe terenurile cu zăcăminte de

substanțe minerale utile, inclusiv deversarea substanțelor poluante în subsol, dacă acestea au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), dacă acestea au provocat:

a) prăbușiri sau alunecări ale terenului;

b) poluarea apelor subterane;

c) daune în proporții deosebit de mari;

d) decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 228[1]. Folosirea ilicită a subsolului

(1) Folosirea ilicită și/sau exploatarea neautorizată a subsolului, adică extragerea și/sau sustragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile și/sau a substanțelor minerale utile în lipsa actelor permisive, prin încălcarea limitelor perimetrului minier, prin efectuarea lucrărilor contrar proiectelor tehnice coordonate și aprobate, schemelor tehnologice, planurilor de dezvoltare a lucrărilor miniere, proiectelor de recultivare a terenurilor și schimbare a destinației, cu încălcarea proiectului tehnic, cu încălcarea schemei tehnologice, precum și prin depozitarea neautorizată a deșeurilor deasupra zăcămintelor de substanțe minerale utile și/sau a substanțelor minerale utile, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 800 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), dacă acestea au provocat:

a) prăbușiri sau alunecări de proporții ale terenului;

b) poluarea apelor subterane și ale subsolului;

c) daune în proporții deosebit de mari;

d) decesul persoanei din imprudență;

e) daune mediului,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) soldate cu decesul a două sau mai multor persoane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale și/sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 12000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pentru o perioada de 7 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 229. Poluarea apei

(1) Poluarea apelor de suprafață ori subterane cu ape uzate sau cu alte deșeuri ale întreprinderilor, ale instituțiilor și ale organizațiilor industriale, agricole, comunale sau de altă natură, ce depășesc parametrii microbiologici și chimici și/sau concentrațiile maximale admisibile de substanțe poluante,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), dacă au creat pericolul de a cauza:

a) daune sănătății populației;

b) pieirea animalelor;

c) daune în proporții mari;

d) daune mediului,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat:

a) daune în proporții deosebit de mari;

b) decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 12000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 229[1]. Bararea sau modificarea ilegală

a cursului de apă

(1) Bararea sau modificarea cursului de apă care curge în mod natural, pe o lungime mai mare de 10 km, dacă a existat pericolul de a cauza:

a) secarea, totală sau parțială, a unui sau mai multor corpuri de apă;

b) micșorarea volumului de apă ce ar afecta alimentarea cu apă a populației, adăparea animalelor și/sau irigarea;

c) reducerea regnului animal și/sau vegetal;

d) daune în proporții mari;

e) daune mediului,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), dacă a existat pericolul de a cauza:

a) prăbușiri și/sau alunecări ale terenului;

b) decesul persoanei din imprudență;

c) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat decesul persoanei din imprudență

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 12000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 229[2]. Folosirea neautorizată a apei

(1) Folosirea neautorizată a apelor, dacă a existat pericolul de a cauza daune mediului,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Folosirea neautorizată a apei, dacă aceasta a provocat:

a) prăbușiri și/sau alunecări ale terenului;

b) secarea, totală sau parțială, a unuia sau mai multor corpuri de apă;

c) decesul persoanei din imprudență;

d) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 230. Poluarea aerului atmosferic

(1) Poluarea aerului atmosferic ca urmare a depășirii emisiilor limitate admisibile și/sau a concentrațiilor maximale admisibile, ca urmare a emisiei sau a evacuării în atmosferă a poluanților sau a încălcării regulilor de exploatare ori ca urmare a neutilizării utilajului, aparatajului, instalațiilor de purificare și control al emisiilor în atmosferă, dacă a existat pericolul de a cauza daune mediului sau sănătății populației,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1500 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1), dacă acestea au provocat:

a) pieirea animalelor;

b) daune în proporții mari;

c) depopularea și/sau contaminarea florei, a faunei, a biodiversității;

d) daune sănătății populației,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) soldate cu:

a) daune în proporții deosebit de mari;

b) decesul persoanei din imprudență,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 231. Tăierea ilegală a vegetației silvice

(1) Tăierea, ruperea sau scoaterea din rădăcini a arborilor sau a arbuștilor din fondul forestier, a vegetațiilor silvice din afara fondului forestier sau din spațiile verzi, precum și a vegetației forestiere din afara fondului forestier sau din spațiile verzi, săvârșită:

a) în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale;

b) de persoane cu funcție de răspundere, de persoane publice sau de persoane responsabile de protecția și paza vegetației silvice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite în proporții mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

(4) Tăierea ilegală a vegetației silvice din ariile naturale protejate de stat, dacă aceasta a provocat daune a căror valoare este mai mare sau egală cu 250 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de

dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

Articolul 231[1]. Diminuarea suprafețelor fondului

forestier

Folosirea ilegală a terenului fondului forestier și a vegetației silvice din afara fondului forestier prin ocuparea neautorizată, în întregime sau în parte, reducerea, fragmentarea, diminuarea terenurilor din zonele verzi, inclusiv spațiile verzi, zonele de protecție și zonele sanitare, precum și a terenurilor fondului silvic și a terenurilor fondului apelor,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2500 la 4000 de unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 232. Distrugerea sau deteriorarea masivelor

silvice

(1) Distrugerea sau deteriorarea în proporții ce depășesc 500 de unități convenționale a masivelor forestiere și/sau a sectoarelor silvice și a spațiilor verzi, a zonelor de protecție și a zonelor sanitare

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 950 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite în proporții mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1) săvârșite în ariile naturale protejate de stat

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la

7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 233. Vânatul ilegal

(1) Vânatul fără autorizația corespunzătoare fie în perioada interzisă, fie în locurile interzise, fie cu unelte şi metode nepermise (braconajul), dacă acesta a cauzat daune ce depăşesc 200 de unităţi convenţionale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită de o persoană cu funcţie de răspundere, de o persoană publică ori de o persoană cu funcţie de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 700 la 1000 de unităţi convenţionale sau cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii pe un termen de până la 3 ani, sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

Articolul 234. Îndeletnicirea ilegală cu pescuitul,

vânatul sau cu alte exploatări ale apelor

Îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vânatul sau cu alte exploatări ale apelor, cu utilizarea materialelor explozive şi otrăvitoare sau a altor mijloace de nimicire în masă a faunei, dacă aceasta a cauzat daune ce depăşesc 200 de unităţi convenţionale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 235. Încălcarea regimului de administrare

şi protecţie a fondului ariilor naturale

protejate de stat

Încălcarea regimului de administrare şi protecţie a fondului ariilor naturale protejate de stat, dacă aceasta creează pericolul cauzării de daune în proporţii mari sau a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Capitolul X

INFRACŢIUNI ECONOMICE

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulaţie

a semnelor băneşti false sau a titlurilor

de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulaţie sau punerea în circulaţie a semnelor băneşti (bancnotelor şi monedelor metalice, inclusiv a celor jubiliare şi comemorative, emise de Banca Naţională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine), a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, utilizate pentru efectuarea plăţilor,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

c) în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 237. Fabricarea sau punerea în circulaţie

a cardurilor sau a altor instrumente

de plată false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulaţie sau punerea în circulaţie a cardurilor, a tichetelor de masă sau a altor instrumente de plată false, care nu reprezintă semne băneşti sau titluri de valoare, dar care confirmă, stabilesc sau acordă drepturi sau obligaţii patrimoniale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) de un funcţionar ori alt salariat în exerciţiul funcţiunii;

c) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d) în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 238. Dobândirea creditului, împrumutului sau

despăgubirii/indemnizației de asigurare

prin înşelăciune

(1) Prezentarea cu bună ştiinţă a unor informaţii false în scopul obţinerii unui credit, împrumut sau despăgubiri / indemnizaţiei de asigurare sau majorării sumei acestora, sau obtinerii unui credit sau împrumut în condiţii avantajoase, dacă prin aceasta au fost cauzate instituţiei financiare, organizaţiei financiare nebancare, asociaţiei de economii şi împrumut sau asigurătorului daune în mărime mai mare sau egală cu 500 unităţi convenţionale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1850 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 239. Încălcarea regulilor de creditare,

politicilor de acordare a împrumuturilor

sau regulilor de acordare a despăgubirii

/indemnizaţiei de asigurare

(1) Acordarea unui credit, împrumut sau despăgubirii/indemnizaţiei de asigurare cu încălcarea intenţionată a legii, regulilor de creditare, politicilor de acordare a împrumuturilor sau normelor de prudenţă financiară, dacă prin aceasta au fost cauzate instituţiei financiare, organizaţiei financiare nebancare, asociaţiei de economii şi împrumut sau asigurătorului daune în mărime mai mare sau egală cu 500 unităţi convenţionale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite

funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni care:

a) au cauzat instituţiei financiare, asociaţiei de economii şi împrumut, organizaţiei financiare nebancare sau asigurătorului daune în proporţii deosebit de mari;

b) au condus la insolvabilitatea instituţiei financiare, asociaţiei de economii şi împrumut, organizaţiei financiare nebancare sau asigurătorului,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 239[1]. Gestiunea defectuoasă sau frauduloasă

a băncii, a societății de investiții, a

societății de asigurări

(1) Neîntreprinderea acţiunilor necesare prevăzute de lege, de hotărârile Băncii Naţionale a Moldovei, de hotărârile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, de statutul băncii, de statutul societății de investiții, a societății de asigurări, în situaţia înregistrării pierderilor financiare sau existenţei pericolului unor asemenea pierderi, de către membrii organelor de conducere, acţionarii, beneficiarii efectivi și persoanele afiliate ale acționarilor și beneficiarilor efectivi,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Falsificarea sau nimicirea documentelor bancare, inducerea în eroare, prezentarea sau utilizarea unor date false, distorsionarea sau tăinuirea datelor veridice de către persoanele prevăzute la alin. (1), în procesul de administrare a băncii, a societății de investiții, a societății de asigurări,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile săvârșite sau omisiunile admise, prevăzute în art. 238, 239 și 239[1], de către membrii organelor de conducere ale băncii, acţionarii băncii, beneficiarii efectivi ai acționarilor băncii, precum și persoanele afiliate ale acționarilor și beneficiarilor efectivi, care au condus la insolvabilitatea băncii sau la declanșarea procesului rezoluție a acesteia, astfel cum este prevăzut în Legea cu privire la redresarea și rezoluția băncilor, inclusiv ca rezultat al insolvabilității entității-mamă,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(4) În sensul prezentului articol, termenul de persoană afiliată va avea semnificația prevăzută în art. 31 din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.

Articolul 239[2]. Obstrucționarea supravegherii

bancare

Săvârșirea de către acționarul, administratorul sau oricare alt angajat al băncii a uneia dintre următoarele fapte:

a) nu răspunde la solicitările de informaţii ale Băncii Naţionale a Moldovei, în modul prevăzut de aceasta, în scopul exercitării competenţelor sale prevăzute de lege;

b) transmite rapoarte sau informaţii eronate Băncii Naţionale a Moldovei, nu asigură implementarea măsurilor corective, de remediere sau a restricţiilor impuse de Banca Naţională a Moldovei;

c) împiedică efectuarea inspecţiilor Băncii Naţionale a Moldovei sau a verificărilor auditorului sau refuză să prezinte documentele necesare inspecţiilor şi verificărilor;

d) obstrucționează în orice alt mod exercitarea supravegherii de către Banca Naţională a Moldovei,

se pedepseşte cu amendă de la 750 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 6 luni la 1 an.

Articolul 240. Utilizarea necorespunzătoare

a mijloacelor din împrumuturi interne

sau din fonduri externe

(1) Utilizarea în alte scopuri decât cele pentru care au fost acordate inițial a mijloacelor din împrumuturi interne sau din fonduri externe, a subvențiilor, a donațiilor, a ajutoarelor umanitare, a granturilor ori a creditelor, în proporții considerabile, dacă fapta nu constituie o sustragere,

se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită:

a) în proporții mari;

b) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 5000

de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu;

b) în proporții deosebit de mari;

c) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 12000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 241. Practicarea ilegală a activităţii

de întreprinzător

(1) Practicarea ilegală a activităţii de întreprinzător, soldată cu obţinerea unui profit în proporţii mari, săvârșită prin:

a) desfăşurarea activităţii fără înregistrare (reînregistrare), licenţă şi/sau fără autorizare obligatorii, conform legii, pentru desfăşurarea activităţii în cauză;

b) desfăşurarea unor genuri de activitate interzise de lege,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 200 de ore, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu folosirea situaţiei de serviciu;

d) - *abrogată;*

e) - *abrogată;*

f) cu obţinerea unui profit în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 241[1]. Practicarea ilegală a activităţii

financiare

(1) Practicarea activităţii financiare fără înregistrare şi/sau fără autorizare (licenţiere), în modul prevăzut de legislaţie, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unităţi convenţionale.

(2) Aceeaşi acţiune care a cauzat daune în proporţii deosebit de mari se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1700 la 2700 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani.

Articolul 242. Pseudoactivitatea de întreprinzător

Pseudoactivitatea de întreprinzător, adică crearea de întreprinderi fără intenţia de a desfăşura activitatea de întreprinzător sau bancară pentru acoperirea genurilor activităţii de întreprinzător ilicite, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2025 la 3525 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 242[1]. Manipularea unui eveniment

(1) Încurajarea, influenţarea sau instruirea unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat să întreprindă acţiuni care ar produce un efect viciat asupra evenimentului respectiv, cu scopul de a obţine bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană,

se pedepseşte cu amendă de la 2350 la 4350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă de la 6000 la 9000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite de către un antrenor, un agent al sportivului, un membru al juriului, un proprietar de club sportiv sau de o persoană care face parte din conducerea unei organizaţii sportive

se pedepsesc cu amendă de la 3350 la 5350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 7 ani.

Articolul 242[2]. Pariurile aranjate

(1) Parierea pe un eveniment sportiv sau pe un alt eveniment de pariat fie informarea altor persoane despre existenţa unei înţelegeri în privinţa trucării acelui eveniment în intenţia de a le determina să participe la pariul respectiv, săvârșită de către o persoană care cunoaşte cu certitudine despre existenţa unei înţelegeri privind trucarea acelui eveniment,

se pedepseşte cu amendă de la 2350 la 4350 de unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă de la 6000 la 8000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Acţiunile prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă de la 3350 la 5350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă de la 9000 la 11000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 242[3]. Încălcarea legislației privind organizarea

și desfășurarea jocurilor de noroc care

constituie monopol de stat

(1) Organizarea și desfășurarea pe teritoriul Republicii Moldova a activităților în domeniul jocurilor de noroc care constituie monopol de stat, de către persoane neautorizate, precum și orice acțiuni de import, promovare, susținere, intermediere, facilitare sau încurajare a acestor activități, inclusiv prestarea de servicii de plată sau plată electronică în condițiile Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată şi moneda electronică în favoarea persoanelor neautorizate să organizeze şi să desfășoare pe teritoriul Republicii Moldova activități în domeniul jocurilor de noroc care constituie monopol de stat,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) soldate cu obținerea unui profit în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2500 la 6000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7500 unităţi convenţionale.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1):

a) soldate cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari;

b) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

c) săvârșite în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 6500 la 9000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unităţi convenţionale.

Articolul 243. Spălarea banilor

(1) Spălarea banilor săvârșită prin:

a) convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracţiunii principale, de a se sustrage de la consecinţele juridice ale acestor acţiuni;

b) tăinuirea sau deghizarea naturii, originii, amplasării, dispunerii, transmiterii, deplasării proprietăţii reale a bunurilor ori a drepturilor aferente de către o persoană care ştie sau trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite;

c) dobândirea, deţinerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite;

d) participarea la orice asociere, înţelegere, complicitate prin acordarea de asistenţă, ajutor sau sfaturi în vederea comiterii acţiunilor prevăzute la lit.a)-c),

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2350 la 4350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 10000 la 13000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) - *abrogată;*

c) cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 4350 la 7350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 14000 la 18000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 40000 la 60000 de unități convenționale sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acţiuni ilicite constituie şi faptele comise în afara teritoriului ţării dacă acestea conţin elementele constitutive ale unei infracţiuni în statul în care au fost comise şi pot constitui elementele constitutive ale unei infracţiuni comise pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 244. Evaziunea fiscală a întreprinderilor,

instituţiilor şi organizaţiilor

(1) Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituţiilor şi organizaţiilor prin includerea intenţionată în documentele contabile, fiscale şi/sau financiare, inclusiv în cele electronice, a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile care nu au la bază operaţiuni reale ori care au la bază operaţiuni ce nu au existat, fie prin tăinuirea intenţionată a unor obiecte impozabile, acte contabile, fiscale şi/sau financiare, dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuţiei de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală aferente unui an fiscal depăşeşte 50 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) dacă suma cumulativă a impozitului, taxei prevăzute de Codul fiscal, contribuţiei de asigurări sociale de stat obligatorii sau primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală aferente unui an fiscal depăşeşte 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Fapta care are ca efect diminuarea resurselor bugetului Uniunii Europene sau ale

bugetelor instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii Europene, înființate în temeiul tratatelor, sau ale bugetelor gestionate ori monitorizate direct sau indirect de acestea, dacă a cauzat daune în proporții considerabile, fiind săvârșită prin:

a) utilizarea sau prezentarea de declarații ori documente false, incorecte sau incomplete;

b) neprezentarea cu bună știință a unor informații cerute potrivit prevederilor legale;

c) utilizarea necorespunzătoare a unui beneficiu obținut în mod legal,

se pedepsește cu închisoare de până la 4 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(4) Faptele prevăzute la alin. (3) care au cauzat daune în proporții mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 8000 la 11000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 16000 la 20000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1)–(4) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 17000 la 20000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 40000 la 60000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 244[1]. Evaziunea fiscală a persoanelor fizice

(1) Evaziunea fiscală a persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător prin eschivarea de la prezentarea declaraţiei cu privire la impozitul pe venit sau prin includerea în declarație a unor date denaturate, dacă suma impozitului pe venit care trebuia să fie achitat depășește 2500 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 9000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

(2) Aceeaşi acţiune care a condus la neachitarea impozitului în proporţii deosebit de mari

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an.

Articolul 244[2]. Manipularea pe piața gazelor naturale

și a energiei electrice

Acțiunea de manipulare pe piața gazelor naturale și a energiei electrice prin cel puțin una dintre următoarele modalități, dacă aceasta a cauzat daune în proporții deosebit de mari:

a) efectuarea unei tranzacții sau emiterea unui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro care oferă sau este susceptibil de a oferi semnale false sau înșelătoare în ceea ce privește oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;

b) efectuarea unei tranzacții sau emiterea unui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro care stabilește sau prin care se încearcă stabilirea, în mod artificial, prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane care acționează în mod concertat, a prețului unuia sau mai multor produse energetice angro;

c) efectuarea unei tranzacții sau emiterea unui ordin de tranzacționare cu produse energetice angro care utilizează un instrument fictiv sau o altă formă de înșelăciune sau abuz de încredere, care transmite sau este de natură să transmită semnale false sau înșelătoare cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro;

d) difuzarea, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, inclusiv al internetului, sau prin orice alte mijloace, a unor informații, știri care oferă sau sunt susceptibile de a oferi semnale false cu privire la oferta, cererea sau prețul produselor energetice angro, dacă persoana care a difuzat informațiile, știrile respective știa sau trebuia să știe că acestea sunt false,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 244[3]. Utilizarea abuzivă a informaţiilor

privilegiate pe piaţa gazelor naturale

Utilizarea de către orice persoană a informațiilor privilegiate cu intenţia de a dobândi sau înstrăina, în mod direct sau indirect, pentru sine sau pentru o terță persoană, produse energetice angro la care se referă aceste informații, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea

persoanei juridice.

Articolul 245. Abuzurile la emiterea instrumentelor

financiare

(1) Includerea în prospectul emisiei sau în alte documente, în temeiul cărora se înregistrează emisia instrumentelor financiare, a informaţiilor neautentice sau care pot induce în eroare, aprobarea cu bună-ştiinţă a prospectului emisiei care conţine informaţii neautentice sau care pot induce în eroare, precum şi aprobarea rezultatelor emisiei vădit neautentice, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 6000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) - *abrogată;*

b) săvârșite de două sau mai multe persoane;

c) care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[1]. Manipularea pe piaţa de capital

(1) Acţiunile de manipulare pe piaţa de capital prin cel puţin una dintre următoarele acţiuni, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari:

a) tranzacţii sau ordine de tranzacţionare care oferă sau pot oferi informaţii false ori care induc în eroare în ceea ce priveşte cererea, oferta sau preţul instrumentelor financiare, ori care, prin acţiunea uneia sau mai multor persoane ce activează în mod concertat, influențează stabilirea preţului unuia sau mai multor instrumente financiare la un nivel anormal sau artificial;

b) efectuarea de tranzacţii fictive sau prin înşelăciune;

c) aplicarea de ordine de tranzacţionare fictive;

d) difuzarea şi/sau răspândirea, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, inclusiv prin Internet sau prin orice alt mijloc, a informaţiilor ce oferă sau pot oferi indicaţii false despre instrumentele financiare, în cazul în care persoana care a difuzat informaţiile

ştia ori trebuia să ştie că informaţiile în cauză sunt false,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245^{2}. Încălcarea legislaţiei la ţinerea registrul

deţinătorilor de valori mobiliare/unităţi

de fond

(1) Admiterea accesului persoanelor neautorizate la datele din conturile deţinătorilor de valori mobiliare/unităţi de fond şi/sau includerea intenţionată în conturile deţinătorilor de valori mobiliare/unităţi de fond a informaţiilor neautentice, denaturate, false, urmată de transferul dreptului de proprietate către o altă persoană şi/sau eliberarea de către entitatea care ţine evidenţa deţinătorilor de valori mobiliare a listei acţionarilor în alte cazuri decât cele prevăzute de legislaţie, şi/sau refuzul de a elibera lista acţionarilor, extrasul de cont, şi/sau folosirea listei acţionarilor de către orice persoană în scopul achiziţionării sau înstrăinării de acţiuni ale societăţii, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite din imprudenţă, care a cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 500 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani.

(3) Acţiunile descrise la alin.(1):

a) - *abrogată;*

b) care a cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[3]. Utilizarea abuzivă a informaţiilor

privilegiate pe piaţa de capital

(1) Utilizarea de către orice persoană a informaţiilor privilegiate cu intenţia de a dobândi sau înstrăina, pe cont propriu sau pe contul unei terţe persoane, direct ori indirect, instrumente financiare la care aceste informaţii se referă, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni:

urmate de dobândirea sau înstrăinarea de instrumente financiare; care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[4]. Încălcarea prevederilor cu privire

la modul de încheiere a unor tranzacţii

cu bunurile societăţii comerciale

(1) Încălcarea modului de încheiere a tranzacţiilor de proporţii şi / sau a tranzacţiilor cu conflict de interese în cadrul societăţii comerciale, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 3000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 9000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 4 la 6 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 până la 5 ani.

Articolul 245[5]. Refuzul intenţionat de a dezvălui

şi/sau prezenta informaţiile prevăzute

de legislaţia privind piaţa financiară

nebancară sau bancară

(1) Refuzul intenţionat de a dezvălui şi/sau a prezenta informaţii privind activitatea economico-financiară a societăţii pe acţiuni, deţinerile de acţiuni, rapoartele, declaraţiile, actele de constituire ori evenimentele care influenţează emitentul, informaţii a căror prezentare ori dezvăluire este obligatorie, sau prezentarea intenţionată a unor informaţii neautentice, denaturate ori false, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari sau au condus la intentarea procesului de insolvabilitate,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[6]. Practicarea de activităţi pe piaţa financiară

nebancară cu încălcarea condiţiilor de

licenţiere (autorizare)

(1) Nerespectarea de către participantul la piaţa financiară nebancară a condiţiilor de licenţiere (autorizare), a regulilor prudenţiale stabilite prin lege şi prin actele normative ale Comisiei Naţionale a Pieţei Financiare, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 2350 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari sau au condus la intentarea procesului de insolvabilitate,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[8]. Încălcarea legislaţiei la desfăşurarea

activităţii de evaluare a valorilor

mobiliare şi a activelor ce se referă

la ele

(1) Desfăşurarea activităţii de evaluare a valorilor mobiliare şi a activelor ce se referă la ele cu încălcarea cerinţelor stabilite în legislaţie, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 2350 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari sau au condus la intentarea procesului de insolvabilitate,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a deţine anumite funcţii sau de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[9]. Împiedicarea realizării drepturilor

asociaţilor (acţionarilor) societăţii

comerciale şi privarea nelegitimă

de aceste drepturi

(1) Încălcarea legislaţiei privind convocarea şi desfăşurarea adunării generale a asociaţilor (acţionarilor) societăţii comerciale care a cauzat daune în proporţii mari, săvârşită prin:

a) refuzul sau eschivarea de la convocarea adunării generale a asociaţilor (acţionarilor) societăţii comerciale;

b) neinformarea în modul stabilit de lege privind desfăşurarea adunării generale a asociaţilor (acţionarilor) sau şedinţei consiliului sau divulgarea unor informaţii vădit false cu privire la data, ora şi locul adunării generale sau a şedinţei consiliului;

c) refuzul ilegal de a înregistra persoanele care au dreptul să participe la adunarea generală a asociaţilor (acţionarilor);

d) desfăşurarea adunării generale a asociaţilor (acţionarilor) în lipsa cvorumului necesar;

e) împiedicarea exercitării libere a dreptului la vot în cadrul aprobării deciziei la o adunare generală a asociaţilor (acţionarilor) sau şedinţa consiliului unei societăţi comerciale sau denaturarea intenţionată a rezultatelor votării prin introducerea în procesul-verbal, în extrasul din procesul-verbal al adunării generale sau al şedinţei consiliului, precum şi în alte documente care includ informaţia privind modul şi rezultatele votării a informaţiilor vădit false despre numărul de voturi, cvorum sau rezultatele votării; prin întocmirea listei vădit false a persoanelor care au dreptul să participe la adunarea generală a asociaţilor (acţionarilor) sau la şedinţa consiliului, prin calcularea vădit falsă a voturilor sau buletinelor de vot;

f) blocarea sau limitarea accesului asociatului (acţionarului) societăţii comerciale sau a unui membru al consiliului la exercitarea dreptului de vot;

g) votarea în numele asociatului (acţionarului) societăţii comerciale sau în numele unui membru al consiliului în baza procurii (mandatului) vădit false sau în lipsa vădită a împuternicirilor;

h) aprobarea deciziilor referitor la modificarea şi / sau completarea actului de constituire (statutului) a societăţii comerciale, sau privind schimbarea componenţei organelor de conducere a societăţii comerciale, sau privind desemnarea unei organizaţii gestionare sau privind numirea unui administrator, sau privind majorarea capitalului social al societăţii comerciale sau privind reorganizarea sau dizolvarea societăţii comerciale cu încălcarea legislaţiei;

i) orice alte acţiuni săvârșite în scopul stabilirii unui control ilegal asupra societăţii comerciale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 3350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 160 la 240 ore, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni, dacă ele au fost comise prin constrângerea unui asociat (acţionar) sau unui membru al consiliului societăţii comerciale să voteze în anumit fel sau să refuze să voteze şi sunt legate de şantaj, precum şi ameninţarea cu violenţa, distrugerea sau deteriorarea bunurilor acestuia, au cauzat daune în proporţii deosebit de mari sau care au

adus la insolvabilitatea societăţii comerciale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 5350 unităţi convenţionale sau cu închisoare până la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 până la 5 ani.

Articolul 245[10]. Obținerea ilegală și/sau divulgarea

informațiilor ce constituie

secret comercial, bancar sau fiscal

(1) Colectarea de informații care constituie secret comercial, bancar sau fiscal prin sustragerea de informații, inclusiv prin folosirea mijloacelor tehnice speciale, prin extorcare sau prin amenințarea cu aplicarea violenței

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 4350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Divulgarea sau folosirea ilegală a informațiilor ce constituie secret comercial, bancar sau fiscal de către persoana căreia i-au fost încredințate sau i-au devenit cunoscute în virtutea atribuțiilor deținute, fără consimțământul proprietarului informației,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(3) Aceleași acțiuni care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 4350 la 5350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 245[11]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea

fondurilor de pensii facultative

(1) Încălcarea legislaţiei privind activitatea fondurilor de pensii facultative care au cauzat daune în proporţii mari prin:

a) prezentarea unor informații eronate sau refuzul de a prezenta informații despre starea activului personal;

b) includerea în rapoartele prezentate în conformitate cu prevederile legislaţiei a unor date eronate;

c) prezentarea de către beneficiar a unor documente false sau întocmite greşit în vederea primirii înainte de termen a mijloacelor acumulate;

d) însuşirea, în temeiul unor documente false sau întocmite greşit, a mijloacelor acumulate în fond;

e) - *abrogată;*

f) divulgarea către persoane terțe a informației privind starea activelor personale ale participanților sau ale beneficiarilor;

g) acțiunea intenționată a administratorului, a depozitarului activelor fondului sau a entității de audit;

h) utilizarea activelor fondurilor de pensii facultative în alte scopuri decât cele prevăzute de lege,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 3350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 160 la 240 ore, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni care au cauzat daune în proporţii deosebit de mari:

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[12]. Încălcarea legislaţiei privind activitatea

birourilor istoriilor de credit

(1) Obţinerea, utilizarea în alte scopuri sau în alt mod decât cel prevăzut în lege şi / sau divulgarea în orice formă de către birourile istoriilor de credit, utilizatorii istoriei de credit, sursele de formare a istoriei de credit, precum şi de către persoanele cu funcţie de răspundere ale acestora a informaţiei care constituie secret comercial al biroului istoriilor de credit, al sursei de formare a istoriei de credit, al subiectului istoriei de credit sau al utilizatorului istoriei de credit, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 2350 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Neprezentarea intenționată a informației în volumul stabilit de lege sau prezentarea eronată a acesteia în mod intenționat la biroul istoriilor de credit de către sursele de formare a istoriilor de credit, precum şi de către persoanele cu funcţie de răspundere ale acestora, dacă aceste acţiuni au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 2350 de unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Furnizarea și/sau folosirea, și/sau administrarea ilegală a informațiilor ce caracterizează respectarea de către debitori a obligațiilor asumate prin contractele de credit și/sau contractele de împrumut de către persoanele juridice ce nu dețin licențe pentru activitatea biroului istoriilor de credit, precum și de către persoanele cu funcție de răspundere ale acestora, dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 2350 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 245[13]. Marketingul, vânzarea sau distribuirea

în Republica Moldova a instrumentelor

financiare derivate interzise

(1) Marketingul, vânzarea sau distribuirea în Republica Moldova a instrumentelor financiare derivate, interzise conform Legii nr. 171/2012 privind piața de capital,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 20000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceeași acțiune care a cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani,

iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 40000 la 60000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 246. Limitarea concurenţei libere

(1) Limitarea concurenţei libere prin încheierea unui acord anticoncurenţial orizontal care constituie un cartel dur interzis de legislaţia din domeniul concurenţei, care are ca obiect fixarea preţurilor de vânzare a produselor către terţi, limitarea producţiei sau a vânzărilor, împărţirea pieţelor sau a clienţilor sau participarea cu oferte trucate la licitaţii sau la alte forme de concurs de oferte, dacă prin aceasta a fost obţinut un profit în proporţii deosebit de mari sau au fost cauzate daune în proporţii deosebit de mari unei terţe persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare până la 6 ani.

(2) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin.(1) este liberată de răspundere penală în cazul în care aceasta beneficiază de clemenţă conform legislaţiei din domeniul concurenţei.

Articolul 246[1]. Concurenţa neloială

Orice act de concurenţă neloială, inclusiv:

a) crearea, prin orice mijloace, de confuzie cu întreprinderea, cu produsele sau cu activitatea industrială sau comercială a unui concurent;

b) răspândirea, în procesul comerţului, de afirmaţii false, care discreditează întreprinderea, produsele sau activitatea de întreprinzător a unui concurent;

c) inducerea în eroare a consumatorului referitor la natura, la modul de fabricare, la caracteristicile, la aptitudinea de întrebuinţare sau la cantitatea mărfurilor concurentului;

d) folosirea denumirii de firmă sau a mărcii comerciale într-o manieră care să producă confuzie cu cele folosite legitim de un alt agent economic;

e) compararea în scopuri publicitare a mărfurilor produse sau comercializate ale unui agent economic cu mărfurile unor alţi agenţi economici,

se pedepsesc cu amendă de la 3000 la 4000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 3500 la 5000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

Articolul 246[2]. Falsificarea şi contrafacerea produselor

(1) Falsificarea produselor, adică fabricarea lor în scop de comercializare fără documente de însoţire, proveniență, calitate şi conformitate, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestei acţiuni, săvârșite în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(2) Contrafacerea produselor, adică acţiunile specificate la alin. (1) cu referire la produsele care constituie sau includ un obiect de proprietate intelectuală protejat, precum şi îndemnarea terţilor la efectuarea acestei acţiuni, săvârșite în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, cu amendă, aplicată persoanei juridice, de la 4500 la 6000 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

(3) Persoana care a săvârșit acţiunile prevăzute la alin.(1) şi (2) este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracţiunii prin autodenunţare, prin denunţarea şi facilitarea tragerii la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit ori au contribuit la săvârșirea infracţiunii.

Articolul 247. Constrângerea de a încheia o tranzacţie

sau de a refuza încheierea ei

(1) Constrângerea de a încheia o tranzacţie sau de a refuza încheierea ei, însoţită de ameninţări cu aplicarea violenţei, cu nimicirea sau deteriorarea bunurilor, precum şi cu răspândirea unor informaţii care ar cauza daune considerabile drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanei sau rudelor ei apropiate, în lipsa semnelor de şantaj,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) cu aplicarea violenţei, cu nimicirea sau cu deteriorarea bunurilor;

c) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 7000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 248. Contrabanda

(1) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tăinuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă

valoarea mărfurilor este mai mare de 8000 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2500 la 3000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă valoarea mărfurilor este mai mare de 4000 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 4500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5500 la 6500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Înstrăinarea sau punerea în libera circulație, fără achitarea drepturilor de import, a mărfurilor aflate sub supraveghere vamală, dacă valoarea mărfurilor este mai mare de 8000 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(4) Scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor prin declarare neautentică a originii mărfii ca fiind obținute integral în Republica Moldova, dacă valoarea acestora este mai mare de 8000 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 4500 la 5500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6500 la 7500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(5) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor culturale, atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale, precum şi nereturnarea pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor culturale în cazul în care returnarea lor este obligatorie

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 4500 la 5500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(6) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova, atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale, a drogurilor, a substanțelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice, a precursorilor sau a analogilor substanțelor stupefiante sau psihotrope, a substanțelor toxice și nocive, a armelor și munițiilor interzise

în circuitul civil sau supuse autorizării, a componentelor esențiale ale armelor de foc, a mărfurilor strategice, a dispozitivelor militare, a materialelor explozive, nucleare sau radioactive

se pedepsește cu închisoare de la 8 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 12 000 la 15 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(7) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3), (4), (5) sau (6):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu folosirea situației de serviciu;

c) dacă valoarea mărfurilor este mai mare de 16 000 de unități convenționale;

d) săvârșite în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 12 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15 000 la 20 000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(8) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6) sau (7):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) săvârșite în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 25 000 la 40 000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 248[1]. Contrabanda cu mărfuri accizate

(1) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor supuse accizelor, prin locuri stabilite pentru control vamal, prin tăinuire de controlul vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă valoarea mărfurilor este mai mare de 4000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 60000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2500 la 3000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor

supuse accizelor, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, dacă valoarea acestora este mai mare de 2000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 30000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 4500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5500 la 6500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Înstrăinarea sau punerea în libera circulație fără achitarea drepturilor de import a mărfurilor accizate aflate sub supraveghere vamală, dacă valoarea acestora este mai mare de 4000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 60000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu folosirea situației de serviciu;

c) dacă valoarea mărfurilor accizate este mai mare de 8000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 120000 de bucăți,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 12000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 248^2. Colectarea, deținerea, producerea,

transportul, preluarea, depozitarea,

predarea, desfacerea și vânzarea

mărfurilor introduse prin contrabandă

Colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea mărfurilor care trebuie plasate sub o destinație vamală, cunoscând că acestea au fost introduse prin contrabandă, dacă valoarea acestora este mai mare de 2000 de unități convenționale în cazul mărfurilor supuse accizelor, în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 60000 de bucăți, iar în cazul celorlalte mărfuri – mai mare de 4000 de unități convenționale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4500 la 5500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 249. Eschivarea de la achitarea drepturilor

de import

(1) Eschivarea de la achitarea drepturilor de import prin includerea în documentele vamale, comerciale, de transport, contabile, financiare, inclusiv în format electronic, a unor date neautentice privind valoarea mărfurilor, clasificarea mărfurilor, regimul sau destinația vamală, tratamentul tarifar favorabil sau preferențial, dacă suma drepturilor de import neachitate este mai mare de 8000 de unități convenționale,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 5000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani și 6 luni cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu folosirea situației de serviciu;

c) dacă suma drepturilor de import neachitate este mai mare de 16000 de unități convenționale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 16000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 250. Transportarea, păstrarea sau comercializarea

mărfurilor supuse accizelor, fără marcarea lor

cu timbre de control sau timbre de acciz

(1) Transportarea, păstrarea sau comercializarea mărfurilor supuse accizelor fără marcarea lor cu timbre de control sau timbre de acciz de modelul stabilit, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni însoţite de:

a) marcarea cu alte timbre decât cele de modelul stabilit;

b) cauzarea de daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 unităţi convenţionale, iar

persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 250[1]. Fabricarea ilegală a semnelor de marcare

de stat, punerea în circulaţie și utilizarea

acestora

(1) Falsificarea semnelor de marcare de stat, punerea în circulaţie şi utilizarea acestora, precum și fabricarea, comercializarea articolelor din metale prețioase şi pietre preţioase cu marcaj fals

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2025 la 3525 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 8000 la 11000 unităţi convenţionale sau cu privarea de a exercita o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) în proporţii deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 250[2]. Fabricarea, punerea în circulație

și utilizarea timbrelor de accize false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație, punerea în circulație sau utilizarea timbrelor de accize false

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un funcționar ori alt salariat în exercițiul funcțiunii;

b) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

c) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu

amendă în mărime de la 2500 la 5000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 251. Însuşirea, înstrăinarea în cazurile nepermise

de lege tăinuirea bunurilor gajate, înghețate,

luate în leasing, sechestrate sau confiscate

Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege, tăinuirea bunurilor gajate, înghețate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate, în proporții mari, ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 252. Insolvabilitatea intenţionată

(1)Insolvabilitatea intenţionată care a cauzat creditorului daune în proporţii mari

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu cauzarea de daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Cauzarea insolvabilităţii băncii, prin acţiuni sau inacţiuni intenţionate ale administratorului acesteia, inclusiv prin efectuarea cheltuielilor excesive, vinderea activelor băncii la un preţ sub valoarea reală a acestora, asumarea obligaţiilor nerezonabile, angajarea în relaţii de afaceri cu o persoană insolvabilă, omiterea colectării creanţelor băncii la scadenţă sau în orice alt mod contrar bunei administrări, care diminuează intenționat patrimoniul băncii,

se pedepseşte cu închisoare de la 4 la 6 ani şi cu amendă în mărime de la 2350 la 3350 unităţi convenţionale.

(4) Acţiunile prevăzute la alin. (3) săvârșite:

a) de un grup de administratori şi/sau de acţionari;

b) cu scopul de a evita plata creanţelor şi repornirea afacerii bancare,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 6 ani şi cu amendă în mărime de la 2850 la 3350 unităţi convenţionale.

Articolul 253. Insolvabilitatea fictive

(1) Insolvabilitatea fictivă care a cauzat creditorului daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu cauzarea de daune în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 254. - *abrogat.*

Articolul 255. - *abrogat.*

Articolul 256. Primirea unei remuneraţii ilicite

pentru îndeplinirea lucrărilor legate

de deservirea populaţiei

(1) Primirea, prin extorcare, de către un salariat dintr-o întreprindere, instituţie sau organizaţie, a unei remuneraţii sau a altor avantaje patrimoniale pentru îndeplinirea unor lucrări sau pentru prestarea unor servicii în sfera comerţului, alimentaţiei publice, transportului, deservirii sociale, comunale, medicale sau de altă natură, lucrări şi servicii ce ţin de obligaţiile de serviciu ale acestui salariat,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 120 la 180 de ore.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 257. Executarea necalitativă a construcţiilor

(1) Darea în folosinţă a caselor de locuit, a obiectivelor industriale, a construcţiilor în domeniul transporturilor şi energeticii, a altor construcţii în stare necalitativă, neterminate sau necorespunzând condiţiilor proiectului de către conducătorii organizaţiilor de construcţie, conducătorii de şantier şi persoanele cu funcţie de răspundere care exercită controlul calităţii în construcţii

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Continuarea de către persoanele responsabile a lucrărilor executate necorespunzător şi oprite prin acte de control

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Proiectarea, verificarea, expertizarea, realizarea de către persoanele responsabile a unui complex urbanistic ori a unei construcţii sau executarea de modificări ale acestora fără respectarea prevederilor documentelor normative privind siguranţa, rezistenţa şi stabilitatea, dacă aceasta a avut drept urmare:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii persoanei ori pierderea de către aceasta a capacităţii de muncă;

b) distrugerea totală sau parţială a construcţiei;

c) distrugerea sau defectarea unor instalaţii sau utilaje importante;

d) daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acţiunile prevăzute la alin.(3), care au provocat decesul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 257[1]. Încălcarea regulilor de executare

a construcțiilor cu cinci sau mai

multe etaje

(1) Proiectarea, verificarea, expertizarea, autorizarea, executarea sau recepția construcțiilor cu cinci sau mai multe etaje cu încălcarea actelor normative în construcții, a documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, a prevederilor regimurilor certificatului de urbanism pentru proiectare sau a autorizației de construire privind:

a) regimul de înălțime;

b) aliniamentul stradal;

c) indicii de densitate normată a populației;

d) distanța normativă dintre construcții,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) săvârșite în contextul lucrărilor de construcție amplasate în zonele de protecție

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1500 la 2500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 25000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au provocat din imprudență:

a) vătămarea gravă a sănătății persoanei;

b) decesul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 30000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 258. Încălcarea regulilor de exploatare,

reparaţii şi modificare a locuinţelor

dintr-un bloc de locuit

Încălcarea de către proprietari, sau locatari a regulilor de exploatare, reparaţie şi modificare a locuinţelor dintr-un bloc de locuit, precum şi a comunicaţiilor lor interne, fapt care cauzează daune deosebit de mari integrităţii structurale a blocului de locuit sau a locuinţelor altor proprietari sau locatari ori înrăutăţeşte condiţiile locative ale acestora,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale.

Capitolul XI

INFRACŢIUNI INFORMATICE ŞI INFRACŢIUNI

ÎN DOMENIUL COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE

Articolul 259. Accesul ilegal la un sistem informatic

(1) Accesarea ilegală a unui sistem informatic de către o persoană care nu este autorizată în temeiul legii sau al unui contract, care depășește limitele autorizării ori nu are permisiunea persoanei competente să folosească, să administreze sau să controleze un sistem informatic ori să desfășoare cercetări științifice sau să efectueze orice altă operațiune într-un sistem informatic

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

a) cu violarea sistemelor de protecție;

b) cu conectarea la canalele de comunicații electronice;

c) cu folosirea unor mijloace tehnice speciale;

d) cu utilizarea ilegală a calculatorului, a sistemului sau a rețelei informatice, în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 260^{1}- 260^{3}, 260^{5} și 260^{6};

e) în privința informației protejate de lege;

f) cu cauzarea de daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 5 ani sau cu amendă în mărime de la 1500 până la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10000 la 30000 de unități convenționale și cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 260. Producerea, importul, comercializarea

sau punerea ilegală la dispoziţie a

mijloacelor tehnice sau produselor

program

Producerea, importul, comercializarea sau punerea la dispoziţie, sub orice altă formă, în mod ilegal, a mijloacelor tehnice sau produselor program, a unei parole, a unui cod de acces sau a unor date informatice similare care să permită accesarea, în tot sau în parte, a unui sistem informatic, concepute sau adaptate, în scopul săvârșirii uneia dintre infracţiunile prevăzute la art.237, 259, 260^{1}–260^{3}, 260^{5}–260^{7},

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea întreprinderii.

Articolul 260^{1}. Interceptarea ilegală a unei transmisii

de date informatice

Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice (inclusiv a unei emisii electronice ori electromagnetice) care nu sunt publice şi care sunt destinate unui sistem informatic, provin dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea întreprinderii.

Articolul 260^{2}. Alterarea integrităţii datelor informatice

ţinute într-un sistem informatic

(1)Modificarea, ştergerea sau deteriorarea intenţionată și fără drept a datelor informatice ţinute într-un sistem informatic ori restricționarea ilegală a accesului la aceste date, transferul neautorizat de date informatice dintr-un sistem informatic, dintr-un mijloc de stocare, dobândirea, comercializarea sau punerea la dispoziţie, sub orice formă, a datelor informatice cu acces limitat

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni:

a) săvârșite din interes material;

b) care au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Articolul 260^{3}. Perturbarea funcţionării sistemului

informatic

(1) Perturbarea funcţionării unui sistem informatic prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea intenționată și fără drept a datelor informatice sau prin restricționarea accesului la aceste date

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1050 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea întreprinderii.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) săvârșită din interes material;

b) - *abrogată;*

c) săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d) care a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1050 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale sau cu lichidarea întreprinderii.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10000 la 30000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 260[4]. Producerea, importul, comercializarea

sau punerea ilegală la dispoziţie a parolelor,

codurilor de acces sau a datelor similar

(1) Producerea, importul, comercializarea sau punerea la dispoziţie, sub orice altă formă, în mod ilegal, a unei parole, a unui cod de acces sau a unor date similare care permit accesul total sau parţial la un sistem informatic în scopul săvârșirii uneia dintre infracţiunile prevăzute la art.237, 259, 260^{1}−260^{3}, 260^{5} şi 260^{6}

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite din interes material;

b) - *abrogată;*

c) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

d) care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea întreprinderii.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10000 la 30000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 260[5]. Falsul informatic

Introducerea, modificarea sau ştergerea ilegală a datelor informatice ori restricţionarea ilegală a accesului la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecinţe juridice

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 260[6]. Frauda informatică

(1) Introducerea, modificarea sau ștergerea datelor informatice, restricționarea accesului la aceste date ori împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, dacă aceste acțiuni au cauzat daune considerabile,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 1850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) care au cauzat daune în proporţii mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 9 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Articolul 260[7]. Furt de identitate

Acțiunea de obținere a identității unei alte persoane în mod fraudulos prin intermediul sistemelor informatice sau de telecomunicație cu inducerea în eroare a utilizatorului sistemului informatic datorită creării unei stări de aparență menite a determina utilizatorul să furnizeze date personale în cadrul unei comunicări electronice

se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 la 500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 260[8]. Operațiuni ilegale cu mijloace de plată

fără numerar

(1) Acceptarea unei operațiuni de retragere de numerar, de transfer de fonduri, de încărcare sau descărcare a monedei electronice ori a monedei virtuale cunoscând că operațiunea este efectuată prin folosirea unui instrument de plată fără numerar sau a unui instrument de plată electronică care este falsificat sau utilizat fără consimțământul titularului

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1100 la 2400 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Dobândirea pentru sine sau pentru altul ori deținerea în vederea utilizării frauduloase a unui mijloc de plată fără numerar însușit prin săvârșirea unei infracțiuni

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1300 la 2400 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 4 ani.

(3) Efectuarea unei operațiuni de retragere de numerar, de transfer de fonduri, de încărcare sau descărcare a monedei electronice ori a monedei virtuale prin utilizarea, fără consimțământul titularului, a unui instrument de plată fără numerar, a unui instrument de plată electronică sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1300 la 2600 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3):

a) săvârșite prin utilizarea de date de identificare fictive;

b) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

c) care au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 261. Încălcarea regulilor de securitate

a sistemului informatic

Încălcarea regulilor de colectare, prelucrare, păstrare, difuzare, repartizare a informaţiei ori a regulilor de protecţie a sistemului informatic, prevăzute în conformitate cu statutul informaţiei sau gradul ei de protecţie, dacă această acţiune a contribuit la însuşirea, denaturarea sau la distrugerea informaţiei,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Articolul 261[1]. Accesul neautorizat la reţelele

şi serviciile de comunicații electronice

(1) Accesul neautorizat la reţelele şi/sau serviciile de comunicații electronice cu utilizarea reţelelor şi/sau serviciilor de comunicații electronice ale altor operatori, dacă acesta a cauzat daune considerabile,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) săvârșită cu violarea sistemelor de protecţie;

d) săvârșită cu folosirea mijloacelor tehnice speciale;

e) care a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 10000 la 30000 de unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Capitolul XII

INFRACŢIUNI ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR

Articolul 262. Încălcarea regulilor de zbor

Intrarea, ieşirea sau tranzitarea aeriană a teritoriului Republicii Moldova fără autorizaţia stabilită, nerespectarea căilor aeriene indicate în autorizaţie, a locurilor de aterizare, a punctelor de intrare, a înălţimii de zbor fără autorizarea organelor respective sau altă încălcare a regulilor referitoare la executarea zborurilor în spaţiul aerian al Republicii Moldova

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 263. Încălcarea regulilor de securitate

a circulaţiei sau de exploatare a

transportului feroviar, naval sau

aerian

(1) Încălcarea de către un lucrător al transportului feroviar, naval sau aerian a regulilor de securitate a circulaţiei sau de exploatare a transportului, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămare gravă sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori daune materiale în proporţii mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune care a provocat:

a) decesul unei persoane,

b) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 264. Încălcarea regulilor de securitate

a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor

de transport de către persoana care conduce

mijlocul de transport

(1) Încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă o vătămare medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită în stare de ebrietate

se pedepsește cu amendă de la 2500 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(3) Acţiunea prevăzută la alin.(1), care a provocat:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(4) Acțiunea prevăzută la alin. (3) săvârșită cu depășirea limitelor de alcool admisibile sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare sau săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(5) Acţiunea prevăzută la alin.(1), care a cauzat decesul a două sau mai multor persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 10 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(6) Acțiunea prevăzută la alin. (5) săvârșită cu depășirea limitelor de alcool admisibile sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare sau săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport

se pedepsește cu închisoare de la 8 la 12 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Articolul 264[1]. Conducerea mijlocului de transport

cu depășirea limitelor de alcool

admisibile sau în stare de ebrietate

produsă de alte substanțe

(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,7 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,35 mg/l ori care se află în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(2) Predarea cu bună-știință a conducerii mijlocului de transport către o persoană care se află în starea menționată la alin. (1), dacă această acțiune a provocat urmările indicate la art. 264,

se pedepsește cu amendă de la 1500 la 2500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de

transport.

(3) Refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică și/sau testarea antidrog, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical

se pedepsește cu amendă de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 4 ani, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(4) Consumul de alcool, de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare, cu excepția consumului de medicamente cu efecte similare substanțelor psihotrope, de către conducătorul mijlocului de transport implicat în accident rutier, până la testarea alcoolscopică și/sau testarea antidrog sau până la recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei,

se sancționează cu amendă de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 4 ani, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1)–(4) săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere ori care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport sau în privința căreia a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport

se pedepsește cu amendă de la 2500 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 264^2. Desfășurarea curselor ilegale

(1) Participarea conducătorului mijlocului de transport la întreceri, concursuri sau antrenamente neautorizate pe drumurile publice

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, cu sau fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani.

(2) Organizarea întrecerilor, concursurilor sau antrenamentelor neautorizate pe drumurile publice

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 1500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 2 ani.

Articolul 265. Punerea în exploatare a mijloacelor

de transport cu defecte tehnice vădite

Punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite sau altă încălcare gravă a regulilor de exploatare a acestora, ce asigură securitatea circulaţiei,

săvârșită de către o persoană responsabilă pentru starea tehnică sau pentru exploatarea mijloacelor de transport, precum şi încălcarea de către o persoană cu funcţie de răspundere ori de către o persoană care gestionează o organizaţie comercială, obştească sau o altă organizaţie nestatală a regimului de lucru al şoferilor sau mecanizatorilor, dacă aceste acţiuni au provocat urmările indicate la art.264,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa funcţii de răspundere legate de asigurarea stării tehnice sau a exploatării mijloacelor de transport pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 266. Părăsirea locului accidentului rutier

Părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport şi care a încălcat regulile de securitate a circulaţiei sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(1), (3) şi (5),

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 267. Repararea necalitativă a căilor

de comunicaţie, a mijloacelor de transport

feroviar, naval sau aerian ori punerea lor

în exploatare cu defecte tehnice

Repararea necalitativă a căilor de comunicaţie, a instalaţiilor de pe ele, a mijloacelor de comunicații electronice sau de semnalizare ori a mijloacelor de transport feroviar, naval, aerian, precum şi punerea lor în exploatare cu defecte tehnice, sau încălcarea gravă a regulilor de exploatare a acestora, acţiuni săvârșite de o persoană responsabilă pentru starea tehnică sau pentru exploatarea lor, dacă au provocat urmările indicate la art.263,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1050 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 268. Deteriorarea sau distrugerea intenţionată

a căilor de comunicaţie şi a mijloacelor

de transport

Deteriorarea sau distrugerea intenţionată a căilor de comunicaţie, a instalaţiilor de pe ele, a mijloacelor de comunicații electronice sau de semnalizare ori a altor utilaje pentru transporturi, precum şi a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.263 sau art. 264 alin.(5),

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 7 ani

Articolul 269. Încălcarea regulilor privind menţinerea

ordinii şi securitatea circulaţiei

Încălcarea de către pasager, pieton sau alt participant la trafic a regulilor privind menţinerea ordinii şi securitatea circulaţiei, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1050 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 270. Oprirea samavolnică, fără necesitate,

a trenului

Oprirea samavolnică, fără necesitate, a trenului prin decuplarea conductei generale a frânei sau printr-un alt mijloc, dacă aceasta a provocat:

a) accidente cu oameni;

b) deraierea sau deteriorarea materialului rulant;

c) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 7 ani.

Articolul 271. Blocarea intenţionată a arterelor

de transport

Blocarea intenţionată a arterelor de transport prin crearea de obstacole, prin stabilirea de posturi sau prin alte mijloace, dacă aceasta a provocat:

a) accidente cu oameni;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani.

Articolul 272. Constrângerea lucrătorului din transportul

feroviar, naval, aerian sau auto de a nu-şi

îndeplini obligaţiile de serviciu

(1) Constrângerea lucrătorului din transportul feroviar, naval, aerian sau auto de a

nu-şi îndeplini obligaţiile de serviciu prin ameninţare cu moartea, cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, cu distrugerea averii lui sau a rudelor lui apropiate, dacă a existat pericolul realizării unei astfel de ameninţări,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 140 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 273. - *abrogat.*

Articolul 274. - *abrogat.*

Articolul 275. Deturnarea sau capturarea unei garnituri

de tren, a unei nave aeriene, maritime sau

fluviale

(1) Deturnarea, capturarea sau exercitarea ilegală a controlului asupra unei garnituri de tren, a unei nave aeriene, maritime sau fluviale ori ocuparea gării, aeroportului, portului sau altei întreprinderi, instituţii, organizaţii de transport, precum şi acapararea încărcăturilor, fără scop de însuşire,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) însoţite de violenţă sau de ameninţare cu aplicarea ei ori de o altă formă de intimidare;

b[1]) săvârșite asupra unei aeronave aflate în zbor;

c) soldate cu avarierea unei garnituri de tren, a unei nave aeriene, maritime sau fluviale;

d) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), care au provocat:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Articolul 276. Falsificarea elementelor de identificare

ale autovehiculelor

(1) Falsificarea seriei, a numărului de identificare ale şasiului, caroseriei sau motorului auto prin ştergere, înlocuire sau modificare

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 277. - *abrogat.*

Capitolul XIII

INFRACŢIUNI CONTRA SECURITĂŢII PUBLICE

ŞI A ORDINII PUBLICE

Articolul 278. Actul terorist

(1) Actul terorist, adică provocarea unei explozii, a unui incendiu sau săvârșirea altei fapte care creează pericolul de a cauza moartea ori vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii, daune esenţiale proprietăţii sau mediului, dacă această faptă este săvârșită în scopul de a intimida populaţia unui stat ori o parte din ea, de a atrage atenţia societăţii asupra ideilor politice, religioase ori de altă natură ale făptuitorului sau de a sili un stat, o organizație internațională, o persoană juridică sau fizică să săvârșească sau să se abţină de la săvârșirea vreunei acţiuni, precum şi ameninţarea de a săvârși astfel de fapte în aceleaşi scopuri,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(2) Aceeaşi faptă săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de un grup criminal organizat;

c) cu aplicarea armelor de foc sau a materialelor explozive;

d) cu vătămarea gravă sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

e) cu cauzarea de daune materiale în proporţii deosebit de mari,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) săvârșite de o organizaţie criminală;

b) soldate cu decesul unei persoane din imprudenţă,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 ani.

(4) Actul terorist săvârșit prin omorul unei sau mai multor persoane în scopurile prevăzute la alin. (1)

se pedepseşte cu închisoare de la 16 la 20 ani sau cu detenţiune pe viaţă.

(5) Persoanei care a comis actul de terorism, altor participanţi li se pot aplica pedepse penale minime, prevăzute la prezentul articol, dacă ei au preîntâmpinat autorităţile despre faptele respective şi prin aceasta au contribuit la evitarea morții oamenilor, a vătămării integrităţii corporale sau a sănătăţii sau la demascarea altor făptuitori.

(6) Persoana care a participat la pregătirea actului de terorism se liberează de răspundere penală dacă ea, prin anunţarea la timp a autorităţilor sau prin alt mijloc, a contribuit la preîntâmpinarea realizării actului de terorism şi dacă acţiunile ei nu conţin o altă componenţă de infracţiune.

Articolul 278[1]. Livrarea, plasarea, punerea în funcţiune

sau detonarea unui dispozitiv exploziv

ori a altui dispozitiv cu efect letal

(1) Livrarea, plasarea, punerea în funcţiune sau detonarea unui dispozitiv exploziv ori a altui dispozitiv cu efect letal într-un loc de utilizare publică, în cadrul unui obiect de stat sau guvernamental, al unui obiect de infrastructură sau al sistemului de transport public sau săvârșirea acestor acţiuni împotriva locului sau obiectelor menţionate cu scopul de a cauza:

a) moartea ori vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) daune esenţiale acestui loc, obiect sau sistem,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) cu vătămarea gravă sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) cu cauzarea de daune în proporţii mari sau deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1) lit. b), care au provocat din imprudență decesul unei persoane,

se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 12 de ani.

(4) Acţiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 18 ani.

(5) Acţiunile prevăzute la alin. (1), însoţite de omor intenţionat,

se pedepsesc cu închisoare de la 16 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 279. Finanţarea terorismului

(1) Finanţarea terorismului, adică punerea la dispoziţie sau colectarea intenţionată de către orice persoană, prin orice metodă, direct sau indirect, a bunurilor de orice natură dobândite prin orice mijloc, sau prestarea unor servicii financiare în scopul utilizării acestor bunuri ori servicii sau cunoscând că vor fi utilizate, în întregime sau parţial:

a) la organizarea, pregătirea ori comiterea unei infracţiuni cu caracter terorist;

b) în orice scop, de către un grup criminal organizat, o organizaţie criminală sau de o persoană aparte care comite ori întreprinde tentative de comitere a unei infracţiuni cu caracter terorist sau care organizează, dirijează, se asociază, se înţelege în prealabil, instigă sau participă în calitate de complice la comiterea acestei infracţiuni,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 8000 la 11000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Infracţiunea de finanţare a terorismului se consideră consumată indiferent de faptul dacă infracţiunea cu caracter terorist a fost comisă, dacă bunurile au fost utilizate la comiterea acestei infracţiuni de către grupul, organizația ori persoana menţionată la alin. (1) lit. b) sau dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul ori în afara teritoriului Republicii Moldova.

Articolul 279[1]. Recrutarea, instruirea, beneficierea

de instruire sau acordarea de alt

suport în scop terorist

(1) Recrutarea în scop terorist, adică solicitarea adresată unei persoane de a comite sau de a participa la pregătirea ori comiterea unei infracţiuni cu caracter terorist, sau de a se asocia la o organizaţie sau un grup, cu intenţia sau cunoscând că această solicitare este făcută în scopul de a contribui la comiterea unei sau mai multor infracţiuni cu caracter terorist,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 8000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Instruirea în scop terorist, adică furnizarea de instrucţiuni cu privire la fabricarea sau utilizarea materialelor explozive, a armelor de distrugere în masă, a dispozitivelor ori materialelor radioactive, a armelor de foc ori a altor arme sau substanţe nocive ori periculoase sau cu privire la alte metode ori tehnici specifice, cu intenţia sau cunoscând că această furnizare este făcută în scopul de a contribui la comiterea unei sau mai multor infracţiuni cu caracter terorist,

se pedepseşte cu închisoare de la 4 la 9 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 6000 la 9000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

(2^1) Autoinstruirea sau beneficierea de instruire în scop terorist, adică obținerea de cunoștințe sau deprinderi practice privind fabricarea sau utilizarea dispozitivelor ori a substanțelor explozive, a armelor de distrugere în masă, a dispozitivelor ori materialelor radioactive, a armelor de foc ori a altor arme sau substanțe nocive ori periculoase sau privind alte metode ori tehnici specifice care pot contribui la comiterea uneia sau mai multor infracțiuni cu caracter terorist,

se pedepseşte cu închisoare de la 4 la 8 ani cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Procurarea, păstrarea, producerea, transportarea sau furnizarea de arme, muniţii, alte dispozitive sau mijloace distructive, arme biologice, substanţe nocive ori periculoase, înlesnirea trecerii frontierei de stat, găzduirea, facilitarea pătrunderii în zone cu acces limitat, culegerea, deţinerea în scopul transmiterii ori punerea la dispoziţie de date despre obiective-ţintă, precum şi acordarea altui suport, sub orice formă, cu intenţia sau cunoscând că aceste acţiuni sunt săvârșite în scopul de a contribui la comiterea unei sau mai multor infracţiuni cu caracter terorist,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 8000 la 11000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acţiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3), săvârșite cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani.

Articolul 279[2]. Instigarea în scop terorist sau

justificarea publică a terorismului

(1) Instigarea în scop terorist, adică distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziţia publicului a unui mesaj cu intenţia de a instiga sau cunoscând că un astfel de mesaj poate instiga la comiterea unei infracţiuni cu caracter terorist,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Justificarea publică a terorismului, adică distribuirea sau punerea în alt mod la dispoziţia publicului a unui mesaj despre recunoaşterea unei ideologii sau practici de comitere a infracţiunilor cu caracter terorist ca fiind justă, care necesită a fi susţinută sau este demnă de urmat,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 140 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 1800 la 3000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite:

a) prin intermediul unui mijloc de informare în masă;

b) cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale cu (sau fără) privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 279[3]. Călătoria în străinătate în scop terorist

(1) Călătoria în străinătate în scop terorist, adică călătoria către un stat care nu este

statul de reşedinţă al persoanei, nici statul a cărui cetăţenie persoana o deţine, pentru planificarea, pregătirea, săvârșirea ori participarea la infracţiuni cu caracter terorist sau pentru a instrui în scop terorist ori a beneficia de instruire în scop terorist,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(2) Organizarea sau facilitarea călătoriei în străinătate în scop terorist

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 6 ani cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 3000 la 7000 de unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 280. Luarea de ostatici

(1) Luarea sau reţinerea persoanei în calitate de ostatic şi amenințarea cu omor, cu vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii ori cu reţinerea în continuare a persoanei în această calitate cu scopul de a sili statul, organizaţia internaţională, persoana juridică sau fizică ori un grup de persoane să săvârșească sau să se abţină de la săvârșirea vreunei acţiuni în calitate de condiţie pentru eliberarea ostaticului

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Luarea de ostatici săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) cu bună ştiinţă în privinţa unui minor sau a unei femei gravide ori profitând de starea de neputinţă cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate, bolii, dizabilităţii ori altui factor;

d) - *abrogată;*

e) din interes material;

f) cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa sau sănătatea persoanei,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 12 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale.

(3) Luarea de ostatici săvârșită:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

b) cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

c) cu provocarea decesului victimei din imprudență,

d) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Articolul 281. Comunicarea mincinoasă cu bună-știință

despre actul terorist

(1) Comunicarea mincinoasă cu bună-știință despre pregătirea unor explozii, incendieri sau a altor acțiuni care periclitează viața oamenilor sau care s-au soldat cu împiedicarea activității unei întreprinderi, instituții ori organizații

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(2) Acțiunea prevăzută la alin. (1):

a) care a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice;

b) care a cauzat daune securității statului;

c) săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

d) săvârșită în condițiile stării de urgență, asediu sau de război;

e) săvârșită la indicația unui stat străin, a unei organizații străine, a unei entități anticonstituționale sau a reprezentanților acestora,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 8 ani.

Articolul 282. Organizarea unei formaţiuni paramilitare

ilegale sau participarea la ea

(1) Organizarea sau conducerea unei formaţiuni paramilitare neprevăzute de legislaţia Republicii Moldova, precum şi participarea la o astfel de formaţiune,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(1^1) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 9 ani.

(2) Persoana care, în mod benevol, s-a retras dintr-o formaţiune paramilitară ilegală şi a predat arma se liberează de răspundere penală dacă acţiunile ei nu conţin o altă componenţă de infracţiune.

Articolul 283. Banditismul

Organizarea unor bande armate în scopul atacării persoanelor juridice sau fizice, precum şi participarea la asemenea bande sau la atacurile săvârșite de ele,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani.

Articolul 284. Crearea sau conducerea unei

organizaţii criminale

(1) Crearea sau conducerea unei organizaţii criminale, adică întemeierea unei astfel de organizaţii şi organizarea activităţii ei, fie căutarea şi angajarea de membri în organizaţia criminală, fie ţinerea de adunări ale membrilor ei, fie crearea de fonduri băneşti şi de altă natură pentru susţinerea lor financiară şi a activităţii criminale a organizaţiei, fie înzestrarea organizaţiei criminale cu arme şi instrumente pentru săvârșirea de infracţiuni, fie organizarea culegerii de informaţii despre potenţialele victime şi despre activitatea organelor de drept, fie coordonarea planurilor şi acţiunilor criminale cu alte organizaţii şi grupuri criminale sau infractori aparte din ţară şi din străinătate,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

(2) Crearea sau conducerea unei organizaţii criminale sau a unui grup criminal organizat cu scopul de a comite una sau mai multe infracţiuni cu caracter terorist

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 ani sau cu detenţiune pe viaţă.

(3) Aderarea la una dintre organizațiile criminale sau grupurile criminale organizate prevăzute de alin. (1) sau (2)

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 285. Dezordini în masa

(1) Organizarea sau conducerea unor dezordini în masă, însoţite de aplicarea violenţei împotriva persoanelor, de pogromuri, incendieri, distrugeri de bunuri, de aplicarea armei de foc sau a altor obiecte utilizate în calitate de armă, precum şi de opunere de rezistenţă violentă sau armată reprezentanţilor autorităţilor,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani.

(2) Participarea activă la săvârșirea acţiunilor prevăzute la alin.(1)

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Chemările la nesupunere violentă activă cerinţelor legitime ale reprezentanţilor autorităţilor şi la dezordini în masă, precum şi la săvârșirea actelor de violenţă împotriva persoanelor,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 286. Acţiunile care dezorganizează

activitatea penitenciarelor

Persoanele care, executând pedeapsa cu închisoare, îi terorizează pe condamnații porniți pe calea corectării fie săvârșesc atacuri violente asupra administraţiei, fie organizează în aceste scopuri grupuri criminale sau participă activ la asemenea grupuri

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

Articolul 287. Huliganismul

(1) Huliganismul, adică acţiunile intenţionate care încalcă ordinea publică, însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanelor sau de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe, de opunerea de rezistenţă violentă reprezentanţilor autorităţilor sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum şi acţiunile care, prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) pe teritoriul sau în incinta unei instituţii medico-sanitare publice ori private;

d) împotriva medicului sau a lucrătorului medical aflat în exercițiul funcțiunii;

e) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

(3) Huliganismul agravat, adică acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrităţii corporale sau sănătăţii,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani

Articolul 288. Vandalismul

(1) Vandalismul, adică pângărirea edificiilor sau a altor încăperi, precum şi nimicirea bunurilor în transportul public sau în alte locuri publice,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 140 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane;

c) asupra bunurilor care au valoare istorică, culturală sau religioasă;

d) din motive de prejudecată,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 289. Pirateria

(1) Jefuirea săvârșită în scopuri personale de către echipajul sau pasagerii unei nave împotriva persoanelor sau bunurilor care se găsesc pe această navă ori împotriva altei nave, dacă navele se află în marea liberă sau într-un loc care nu este supus jurisdicţiei nici unui stat,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) săvârșită de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală;

c) săvârșită cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de arme;

d) soldată cu decesul persoanei din imprudenţă;

e) soldată cu alte urmări deosebit de grave,

se pedepseşte cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Articolul 289[1]. Infracţiuni contra securităţii aeronautice

şi contra securităţii aeroporturilor

(1) Faptele ce pot periclita securitatea aeronautică şi securitatea aeroporturilor, adică:

a) săvârșirea unui act de violenţă asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave aflate în zbor, dacă acest act poate periclita securitatea navei;

b) săvârșirea unui act de violenţă asupra unei persoane într-un aeroport care deserveşte aviaţia civilă, dacă acest act poate periclita securitatea aeroportului;

c) distrugerea unei aeronave aflate în exploatare sau cauzarea de daune acestei nave care o scot din funcţiune ori care pot periclita securitatea aeronavei în timpul zborului;

d) plasarea sau o altă faptă ce a condus la plasarea pe bordul unei aeronave aflate în exploatare, prin orice metodă, a unui dispozitiv ori a unei substanţe capabile să distrugă această aeronavă sau să-i cauzeze daune care o scot din funcţiune ori care pot periclita securitatea aeronavei în timpul zborului;

e) distrugerea sau deteriorarea instalaţiei ori a serviciului de navigaţie aeriană, sau perturbarea funcţionării lor, dacă aceste acţiuni pot periclita securitatea unei nave aeriene aflate în zbor;

f) distrugerea sau deteriorarea instalaţiei ori a edificiului unui aeroport care deserveşte aviaţia civilă sau a unei aeronave situate în aeroport şi care nu se află în exploatare, sau perturbarea funcţionării serviciului aeroportului, dacă aceste acţiuni pot periclita securitatea aeroportului;

g) comunicarea unei informaţii cunoscând că este falsă, dacă prin aceasta se creează pericol pentru securitatea unei aeronave aflate în zbor;

h) survolarea ilegală a spațiului aerian al Republicii Moldova de obiecte utilizate în scopuri militare,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(2) Aceleaşi fapte care au provocat din imprudenţă:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 289^2. Infracţiuni contra securităţii

transportului naval

(1) Faptele ce pot periclita securitatea transportului naval, adică:

a) săvârșirea unui act de violenţă asupra unei persoane aflate la bordul unei nave maritime sau fluviale, dacă acest act poate periclita navigaţia în siguranţă a navei;

b) distrugerea unei nave maritime sau fluviale ori cauzarea de daune acestei nave sau încărcăturii ei care pot periclita navigaţia în siguranţă a navei;

c) plasarea sau o altă faptă ce a condus la plasarea pe bordul unei nave maritime sau fluviale, prin orice metodă, a unui dispozitiv ori a unei substanţe capabile să distrugă nava

sau să cauzeze acesteia ori încărcăturii ei daune care pot periclita navigaţia în siguranţă a navei;

d) distrugerea sau deteriorarea instalaţiei ori a serviciului de navigaţie, sau perturbarea funcţionării lor, dacă aceste acţiuni pot periclita navigaţia în siguranţă a navei maritime sau fluviale;

e) comunicarea unei informaţii cunoscând că este falsă, dacă prin aceasta se creează pericol pentru navigaţia în siguranţă a navei maritime sau fluviale,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(2) Aceleaşi fapte care au provocat din imprudenţă:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 289[3]. Infracţiuni contra securităţii

platformelor fixe

(1) Faptele ce periclitează securitatea platformelor fixe, adică:

a) capturarea sau exercitarea ilegală a controlului asupra unei platforme fixe însoţită de violenţă, de ameninţarea cu aplicarea ei sau de o altă formă de intimidare;

b) săvârșirea unui act de violenţă asupra unei persoane aflate pe o platformă fixă, dacă acest act poate periclita securitatea platformei;

c) distrugerea unei platforme fixe sau cauzarea de daune acestei platforme care pot periclita securitatea platformei;

d) plasarea sau o altă faptă care a condus la plasarea pe o platformă fixă, prin orice metodă, a unui dispozitiv ori a unei substanţe capabile să distrugă această platformă sau să pericliteze securitatea ei,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(2) Aceleaşi fapte care au provocat din imprudenţă:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 289[4]. Pătrunderea neautorizată pe teritoriul

zonelor militare restricționate sau al

obiectivelor militare restricționate

(1) Pătrunderea neautorizată pe teritoriul zonelor militare restricționate sau al obiectivelor militare restricționate

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 60 la 240 de ore.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

a) cu scopul de a culege informații de amplasare a imobilelor, a depozitelor, a tehnicii militare și a armamentului aflat în zonele militare restricționate sau a obiectivelor militare restricționate;

b) prin pătrunderea în grup cu scopul capturării sau exercitării ilegale a controlului asupra zonelor militare restricționate sau a obiectivelor militare restricționate, însoțită de violență, de amenințarea cu aplicarea ei sau de o altă formă de intimidare;

c) prin comiterea unui act de violență asupra unui militar care încearcă să împiedice pătrunderea neautorizată, dacă acest act poate periclita securitatea zonelor militare restricționate sau a obiectivelor militare restricționate;

d) prin comiterea unui act de violență asupra unui militar aflat în serviciul de zi/gardă/operativ, dacă acest act poate periclita securitatea zonelor militare restricționate sau a obiectivelor militare restricționate;

e) prin distrugerea sau deteriorarea instalațiilor militare ori perturbarea funcționării lor, dacă aceste acțiuni pot periclita securitatea zonelor militare restricționate sau a obiectivelor militare restricționate;

f) prin plasarea sau o altă faptă care a condus la plasarea pe teritoriul zonei militare restricționate sau al obiectivului militar restricționat, prin orice metodă, a unui dispozitiv ori a unei substanțe capabile să distrugă sau să pericliteze securitatea zonei militare restricționate sau a obiectivului militar restricționat,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au provocat decesul unei persoane

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 de ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori la indicația unui stat străin sau a unei entități anticonstituționale

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenție pe viață.

Articolul 290. Purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea,

repararea, modificarea construcției ori a

marcajului sau comercializarea ilegală

a armelor ori a munițiilor, a componentelor

esențiale ale armelor, precum și sustragerea

acestora

(1) Purtarea, păstrarea sau procurarea armelor de recuzită, a replicilor de arme de tip airsoft, a armelor pneumatice, a armelor cu cartușe de tip Flaubert, a armelor cu gaze, de start, de semnalizare sau a armelor vechi în scopul transformării acestora în arme de foc, precum și transformarea lor

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 650 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea, modificarea construcției ori a marcajului sau comercializarea ilegală a armelor sau a munițiilor interzise în circuitul civil ori supuse autorizării, a componentelor esențiale ale armei de foc, precum și sustragerea acestora

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de două sau mai multe persoane

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de către un grup criminal organizat sau de către o organizație criminală

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(5) Persoana care a predat de bună voie arma, componentele esențiale ale armei de foc sau munițiile pe care le deținea ilegal este liberată de răspundere penală.

Articolul 291. Păstrarea neglijentă a armelor de foc

şi a muniţiilor

Păstrarea neglijentă a armelor de foc şi a muniţiilor, precum şi transmiterea acestora altor persoane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de până la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 292. Fabricarea, procurarea, prelucrarea,

păstrarea, transportarea, folosirea sau

neutralizarea materialelor explozive

sau radioactive

(1) Fabricarea, procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, folosirea sau neutralizarea materialelor explozive, radioactive sau nucleare fără autorizaţia corespunzătoare sau orice altă operaţie ilegală privind circulaţia acestora

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 3000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(1^1) Aceleaşi fapte săvârşite cu materialul nuclear, dacă acestea creează pericolul de a cauza moartea ori vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, daune esenţiale proprietăţii sau mediului,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 950 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 7000 la 9000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (1^1), care au provocat din imprudenţă:

a) decesul unei persoane;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 8000 la 11000 unităţi convenţionale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 293. Încălcarea regulilor de evidenţă,

păstrare, transportare şi folosire

a substanţelor ușor inflamabile

sau corozive

Încălcarea regulilor de evidenţă, păstrare, transportare şi folosire a substanţelor uşor inflamabile sau corozive, precum şi expedierea ilegală prin poştă sau bagaj a acestor substanţe,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 294. - *abrogat.*

Articolul 295. Sustragerea materialelor sau a dispozitivelor

radioactive ori a instalaţiilor nucleare,

ameninţarea de a sustrage sau cererea

de a transmite aceste materiale,

dispozitive sau instalaţii

(1) Sustragerea materialului sau a dispozitivului radioactiv ori a instalaţiei nucleare

se pedepseşte cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Cererea de a transmite material sau dispozitiv radioactiv ori o instalaţie nucleară însoţită de ameninţarea cu aplicarea violenţei sau de altă formă de intimidare

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu folosirea situaţiei de serviciu;

c) cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţa sau sănătatea persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(4) Atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii materialului sau a dispozitivului radioactiv ori a instalaţiei nucleare, însoţit de violenţă periculoasă pentru viaţa sau sănătatea persoanei agresate ori de ameninţarea cu aplicarea unei asemenea violenţe,

se pedepseşte cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(5) Acţiunile prevăzute la alin. (4), săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;

c) cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 17 ani.

(6) Acţiunile prevăzute la alin. (1), (2), (3), (4) sau (5), săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizaţie criminală ori în favoarea acestora;

b) în proporţii mari sau deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

(7) Ameninţarea de a sustrage material sau dispozitiv radioactiv ori o instalaţie nucleară cu scopul de a sili statul, organizaţia internaţională, persoana juridică sau fizică să săvârșească sau să se abţină de la săvârșirea vreunei acţiuni

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 295[1]. Deţinerea, confecţionarea sau utilizarea

materialelor sau a dispozitivelor radioactive

ori a instalaţiilor nucleare

(1) Deţinerea materialului radioactiv, confecţionarea sau deţinerea unui dispozitiv radioactiv cu scopul de a cauza moartea ori vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, daune esenţiale proprietăţii sau mediului

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Utilizarea prin orice metodă a materialului sau a dispozitivului radioactiv ori a instalaţiei nucleare, însoţită de eliberarea sau de pericolul eliberării materialului radioactiv, săvârșită cu scopul:

a) de a cauza moartea ori vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, daune esenţiale proprietăţii sau mediului;

b) de a sili statul, organizaţia internaţională, persoana juridică sau fizică să săvârșească sau să se abţină de la săvârșirea vreunei acţiuni,

se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

(3) Ameninţarea de a săvârși o faptă prevăzută la alin. (2)

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 295[2]. Atacul asupra unei instalaţii nucleare

(1) Săvârșirea unei acţiuni îndreptate împotriva unei instalaţii nucleare sau care perturbă funcţionarea unei instalaţii nucleare

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) de două sau mai multe persoane;

b) cu aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa sau sănătatea persoanei;

c) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă,

se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) însoţite de expunerea la radiaţie ori de eliberarea de substanţe radioactive;

b) care au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

(4) Ameninţarea de a săvârși o acţiune prevăzută la alin. (1)

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(5) Ameninţarea de a săvârși o acţiune prevăzută la alin. (1) cu scopul de a sili statul, organizaţia internaţională, persoana juridică sau fizică să săvârșească sau să se abţină de la săvârșirea vreunei acţiuni

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 296. Încălcarea regulilor de protecţie contra

incendiilor

Neîndeplinirea dispoziţiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, precum şi încălcarea cu rea-voinţă a regulilor de protecţie contra incendiilor, dacă acestea au pus în pericol viața sau sănătatea populației ori dacă a existat pericolul cauzării unor daune în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 297. Neîndeplinirea dispoziţiilor organelor

de stat de supraveghere în domeniul

protecţiei civile

Neîndeplinirea dispoziţiilor organelor de stat de supraveghere în domeniul protecţiei civile, precum şi încălcarea cu rea-voinţă a normelor şi regulilor în domeniul protecţiei civile, dacă acestea au provocat:

a) decesul unei persoane;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 298. Încălcarea regulilor de exploatare

a obiectivelor energetice

Încălcarea regulilor de exploatare a staţiilor de producere, a liniilor de transportare şi distribuire a energiei electrice şi termice, a conductelor de transportare a combustibilului, dacă aceasta a provocat:

a) decesul unei persoane;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 299. - *abrogat.*

Articolul 300. Încălcarea regulilor la efectuarea

exploatărilor miniere sau a lucrărilor

de construcţie miniere

Încălcarea regulilor de securitate, de construcţie, sanitare sau de protecţie contra incendiilor la efectuarea exploatărilor miniere sau a lucrărilor de construcţie miniere, precum şi încălcarea regulilor de exploatare a mecanismelor de construcţie, dacă acestea au provocat:

a) decesul unei persoane;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani.

Articolul 301. Încălcarea regulilor de securitate

în întreprinderile sau secţiile supuse

pericolului exploziei

Încălcarea disciplinei tehnice şi de producţie sau a regulilor ce asigură securitatea de producţie în întreprinderile sau secţiile supuse pericolului exploziei, dacă aceasta a provocat:

a) decesul unei persoane;

b) daune în proporții deosebit de mari,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani.

Articolul 301[1]. Producerea, comercializarea

sau procurarea în scop de

comercializare a mijloacelor tehnice

speciale destinate pentru obţinerea

ascunsă a informaţiei, săvârșite ilegal

Producerea, comercializarea sau procurarea în scop de comercializare a mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obţinerea ascunsă a informaţiei, săvârșite ilegal,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani.

Articolul 302. Organizarea cerșetoriei

(1) Organizarea cerșetoriei cu scopul de a obține pentru sine sau pentru altul foloase materiale injuste, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 3500 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceeași acțiune săvârșită:

a) asupra a două sau mai multor persoane;

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 2850 de unități convenționale sau cu

închisoare de până la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 3500 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

Capitolul XIV

INFRACŢIUNI CONTRA JUSTIŢIEI

Articolul 303. Amestecul în înfăptuirea justiţiei

şi în urmărirea penală

(1) Amestecul, sub orice formă, în judecarea cauzelor de către instanţele de judecată naţionale sau internaţionale cu scopul de a împiedica examinarea multilaterală, deplină şi obiectivă a cauzei concrete sau de a obţine pronunţarea unei hotărâri judecătoreşti

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală sau a personalului instanţelor de judecată internaţionale cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă şi obiectivă a cauzei penale

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 700 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite cu folosirea situaţiei de serviciu,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 303[1]. Amestecul în activitatea avocatului

sau a avocatului stagiar

(1) Amestecul, sub orice formă, în activitatea avocatului sau a avocatului stagiar cu scopul de a împiedica reprezentarea și/sau apărarea clientului

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 850 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 950 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 304. - *abrogat.*

Articolul 305. - *abrogat.*

Articolul 306. Tragerea cu bună-ştiinţă la răspundere

penală a unei persoane nevinovate

(1) Tragerea cu bună-ştiinţă la răspundere penală a unei persoane nevinovate de cel care efectuează urmărirea penală

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) urmărind învinuirea de săvârșire a unei infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave,

b) - *abrogată.*

c) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 307. Pronunțarea unei hotărâri,

sentințe, decizii, încheieri sau

ordonanțe cu încălcarea legii

(1) Pronunțarea cu bună-știință de către judecător a unei hotărâri, sentințe, decizii, încheieri sau ordonanțe cu încălcarea normelor legale imperative, în scopul favorizării sau defavorizării unei persoane,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(2) Aceeași acțiune:

a) legată de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave;

b) care a cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 308. Reţinerea sau arestarea ilegală

(1) Reținerea ilegală cu bună-știință săvârșită de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către persoana care realizează acte de constatare,

se pedepseşte cu închisoare de până la 2 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu cu încălcarea normelor legale imperative, aplicată cu bună-știință de către judecător,

se pedepseşte cu închisoare de până la 3 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) - *abrogat.*

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au provocat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, decesul sau sinuciderea victimei,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 309. Constrângerea de a face declaraţii

Constrângerea persoanei, prin ameninţare sau prin alte acte ilegale, de a face declaraţii, de a încheia acord de recunoaştere a vinovăţiei, constrângerea, în acelaşi mod, a expertului de a face concluzia sau a traducătorului, sau a interpretului de a face o traducere sau interpretare incorectă de către persoana care constată infracţiunea, ofiţerul de urmărire penală, procuror sau de către judecător, dacă aceasta nu constituie tortură, tratament inuman sau degradant,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani sau cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unităţi convenţionale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

Articolul 310. Falsificarea probelor

(1) Falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1150 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Falsificarea probelor în procesul penal de către persoana care efectuează urmărirea penală, procuror sau de către apărătorul admis în procesul penal

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite

funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 311. Denunţarea falsă sau plângerea falsă

(1) Denunţarea cu bună ştiinţă falsă în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracţiuni, sau plângerea cu bună ştiinţă falsă despre săvârșirea unei infracţiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcţie de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) legată de învinuirea de săvârșire a unei infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave;

b) săvârșită din interes material;

c) însoţită de crearea artificială a probelor acuzatoare,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 312. Declaraţia mincinoasă, concluzia falsă

sau traducerea incorectă

(1) Prezentarea, cu bună-ştiinţă, a declaraţiei mincinoase de către martor, victimă sau partea vătămată, a concluziei false de către specialist sau expert, a traducerii sau a interpretării incorecte de către traducător sau interpret, dacă această acţiune a fost săvârșită în cadrul procesului civil, procesului penal, procesului contravenţional sau în instanţa de judecată ori internaţională

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 650 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 2 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) legate de învinuirea de săvârșire a unei infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave;

b) săvârșite din interes material;

c) însoţite de crearea artificială a probelor acuzatoare,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 1150 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa

anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Articolul 313. Refuzul sau eschivarea martorului,

a victimei ori a părții vătămate

de a face declarații

Refuzul sau eschivarea martorului, a victimei ori a părții vătămate de a face declarații în cadrul procesului penal sau contravențional

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 314. Determinarea la depunerea

de declarații mincinoase, la formularea

de concluzii false sau la efectuarea

de traduceri incorecte

(1) Determinarea, prin constrângere sau prin promisiune, prin oferire sau dare de bunuri, servicii ori de alte avantaje patrimoniale ori nepatrimoniale, a martorului, a victimei sau a părții vătămate la depunerea de declarații mincinoase, a expertului sau a specialistului la formularea de concluzii sau declarații false, a interpretului sau a traducătorului la efectuarea de interpretări sau traduceri incorecte, precum și la eschivarea de la depunerea declarațiilor, de la formularea concluziilor sau a declarațiilor, de la efectuarea interpretărilor sau a traducerilor, corespunzătoare adevărului, în cadrul procesului civil, al procesului penal, al procesului contravențional sau în instanța de judecată internațională,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Determinarea, prin constrângere sau prin promisiune ori dare de bani, bunuri sau de alte avantaje patrimoniale ori nepatrimoniale, a bănuitului, a învinuitului, a inculpatului la depunerea de declarații mincinoase, precum și la eschivarea de la depunerea declarațiilor în cadrul urmăririi penale ori judecării cauzei penale în instanța de judecată națională sau internațională,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 950 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în privința unei persoane minore

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(4) Nu constituie infracțiune înțelegerea cu caracter patrimonial dintre bănuit,

învinuit sau inculpat și persoana vătămată, intervenită în cazul unei fapte pentru care urmărirea penală a fost pornită în baza plângerii sau pentru care intervine împăcarea.

Articolul 315. Divulgarea datelor urmăririi penale

(1) Divulgarea datelor urmăririi penale contrar interdicției persoanelor care efectuează urmărirea penală

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Divulgarea intenționată a datelor urmăririi penale de către persoana care efectuează urmărirea penală, judecătorul de instrucție, ofițerul de investigații sau de către persoana abilitată cu controlul asupra desfășurării urmăririi penale

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 10 ani.

Articolul 316. Divulgarea datelor privind măsurile

de asigurare a securității aplicate

față de judecător, executorul judecătoresc,

participantul la procesul penal sau angajatul

organului abilitat cu protecția martorilor

(1) Divulgarea datelor privind măsurile de asigurare a securității aplicate față de judecător, executorul judecătoresc, participantul la procesul penal sau angajatul organului abilitat cu protecția martorilor, precum și față de rudele apropiate ale acestora,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 750 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeași faptă:

a) săvârșită de către o persoană căreia aceste date i-au fost încredințate în virtutea atribuțiilor de serviciu;

b) soldată cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății ori cu decesul victimei,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 317. Evadarea

(1) Evadarea din locurile de deținere săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare, precum și de persoana care se află sub arest preventiv, sau părăsirea fără

încuviințare a domiciliului ori a altui loc stabilit pentru executarea măsurii preventive a arestării la domiciliu de către persoana aflată în arest la domiciliu

se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) însoţită de aplicarea violenţei;

d) săvârșită cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de arme,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 6 ani.

(3) Nu constituie infracțiune, în sensul prezentului articol, evadarea persoanei în privința căreia, la momentul săvârșirii faptei, nu exista sau a încetat temeiul legal al privării de libertate.

Articolul 318. Înlesnirea evadării

(1) Înlesnirea prin orice mijloace a evadării

se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Înlesnirea evadării de o persoană cu funcţie de răspundere cu folosirea situației de serviciu

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 319. Eschivarea de la executarea pedepsei

cu închisoare sau a măsurii preventive

a arestării la domiciliu

Eschivarea de la executarea pedepsei a condamnatului căruia i s-a permis să plece pe scurtă durată din locurile de deţinere ori neprezentarea, fără motive întemeiate, la domiciliu sau în alt loc stabilit pentru executarea măsurii preventive a arestării la domiciliu de către persoana care cunoaște despre aplicarea măsurii

se pedepseşte cu închisoare de până la 2 ani.

Articolul 320. Neexecutarea hotărârii instanţei de judecată

(1) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanţei de judecată, dacă aceasta a fost comisă după aplicarea sancţiunii contravenţionale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 650 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare de către o persoană cu funcţie de răspundere a hotărârii instanţei de judecată, precum şi împiedicarea executării ei, dacă aceste fapte au fost comise după aplicarea sancţiunii contravenţionale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 850 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 320[1]. Neexecutarea ordonanței de protecție

a victimei violenței împotriva femeilor

și a violenței în familie

Neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea măsurilor de protecție, inclusiv de monitorizare electronică, stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței împotriva femeilor și a violenței în familie,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

Articolul 321. Nesupunerea prin violenţă cerinţelor

administraţiei penitenciarului

Nesupunerea prin violenţă cerinţelor legitime ale administraţiei penitenciarului, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa în penitenciar,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 322. Transmiterea ilegală a obiectelor sau

substanțelor interzise persoanelor deținute

în instituțiile penitenciare, deținerea sau

folosirea pe teritoriul penitenciarului de

către persoanele deținute a unor astfel

de obiecte sau substanțe

(1) Transmiterea tăinuită de control, prin orice mijloace, către persoanele deținute în instituțiile penitenciare a telefoanelor mobile, a cartelelor SIM și a altor dispozitive de comunicare la distanță (radiotelefoane, stații radio, computere, tablete), precum și a subansamblelor sau a accesoriilor pentru acestea,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 800 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Acțiunea prevăzută la alin. (1) săvârșită cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de până la 3 ani.

(3) Primirea sau folosirea în instituțiile penitenciare de către persoanele deținute a telefoanelor mobile, a cartelelor SIM și a altor dispozitive de comunicare la distanță (radiotelefoane, stații radio, computere, tablete), precum și a subansamblelor sau a accesoriilor pentru acestea,

se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani.

(4) Transmiterea tăinuită de control, prin orice mijloace, către persoanele deținute în instituțiile penitenciare a băuturilor alcoolice, a drogurilor, a etnobotanicelor sau a analogilor acestora

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani.

(5) Acțiunea prevăzută la alin. (4) săvârșită cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 2500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(6) Transmiterea tăinuită de control, prin orice mijloace, către persoanele deținute în instituțiile penitenciare a armelor, a substanțelor explozive, toxice, incendiare sau radioactive

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani.

(7) Acțiunea prevăzută la alin. (6) săvârșită cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(8) Producerea sau păstrarea pe teritoriul instituțiilor penitenciare de către persoanele deținute a armelor, a substanțelor explozive, toxice, incendiare sau radioactive

se pedepsește cu închisoare de la 6 la 8 ani.

Articolul 323. Favorizarea infracţiunii

(1) Favorizarea dinainte nepromisă a infracţiunii grave, deosebit de grave sau excepţional de grave

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Nu sunt pasibili de răspundere penală pentru favorizarea infracţiunii soţul (soţia) şi rudele apropiate ale persoanei care a săvârșit infracţiunea.

Capitolul XV

INFRACŢIUNI CONTRA BUNEI DESFĂŞURĂRI

A ACTIVITĂŢII ÎN SFERA PUBLICĂ

Articolul 324. Coruperea pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică sau de către un funcționar internațional

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1), (2) sau (3) săvârșite:

a) cu extorcare de bunuri sau servicii;

b) în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) sau (4) săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 324[1]. Corupere politică pasivă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică în exercitarea mandatului obținut în urma alegerilor de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a pleca din (a părăsi) o formațiune politică şi/sau pentru a adera la o altă formațiune politică

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate la alin. (1);

b) în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) în proporții deosebit de mari;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale şi cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 325. Coruperea activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități

convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Faptele prevăzute la alin.(1) săvârșite în privința unei persoane cu funcție de demnitate publică sau a unui funcționar internațional

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale

se pedepsesc cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 14000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în proporții mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 14000 la 18000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) sau (4) săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani cu amendă în mărime de la 12000 la 18000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(6) Persoana care a promis, a oferit sau a dat bunuri ori servicii enumerate la art. 324 este liberată de răspundere penală dacă acestea i-au fost extorcate sau dacă persoana s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o.

Articolul 325[1]. Coruperea politică activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice în exercitarea mandatului obținut în urma alegerilor de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru a pleca din (a părăsi) o formațiune politică și/sau pentru a adera la o altă formațiune politică

se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la

6000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 14000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 14000 la 18000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Persoana care a promis, a oferit sau a dat bunuri ori servicii enumerate la art. 324^1 este liberată de răspundere penală dacă acestea i-au fost extorcate sau dacă persoana s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o.

Articolul 326. Traficul de influenţă

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influenţă sau care susţine că are influenţă asupra unei persoane publice, persoane cu funcţie de demnitate publică, persoane publice străine, funcţionar internaţional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acţiuni în exercitarea funcţiei sale, indiferent dacă asemenea acţiuni au fost sau nu săvârșite,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 6 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(1^1) Promisiunea, oferirea sau darea unei persoane, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje enumerate la alin. (1), pentru aceasta sau pentru o altă persoană, când respectiva persoană are sau susţine că are o influenţă asupra unei persoane publice, persoane cu funcţie de demnitate publică, persoane publice străine, funcţionar internaţional, în scopul indicat la alin. (1)

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Acţiunile prevăzute la alin. (1) sau (1^1):

a) - *abrogată;*

b) - *abrogată;*

c) săvârșite cu primirea de bunuri sau avantaje în proporţii mari;

d) urmate de influenţa promisă sau de obţinerea rezultatului urmărit,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1), (1^1) sau (2) săvârșite:

a) cu primirea de bunuri sau avantaje în proporţii deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizaţii criminale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 7000 la 12000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Persoana care a promis, a oferit sau a dat bunuri ori servicii enumerate la alin. (1) este liberată de răspundere penală dacă ele i-au fost extorcate sau dacă persoana s-a autodenunţat neştiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracţiunea pe care a săvârșit-o.

Articolul 326^1. Exercitarea atribuţiilor în sectorul public

în situaţie de conflict de interese

(1) Fapta persoanei publice care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, a soluţionat cereri, demersuri sau plângeri, a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terţe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii în vederea obţinerii, directe sau indirecte, a unui avantaj patrimonial a cărui valoare depăşeşte 10000 de unităţi convenţionale, pentru sine sau pentru o persoană apropiată în sensul Legii nr.133/2016 privind declararea averii şi a intereselor personale, dacă conflictul de interese nu a fost declarat şi soluționat în conformitate cu legislaţia privind declararea şi controlul averii şi a intereselor personale,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 10000 la 15000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa

funcţii publice pe un termen de la 5 la 7 ani.

(2) Fapta prevăzută la alin.(1):

a) săvârșită de către o persoană cu funcţie de demnitate publică;

b) săvârșită în legătură cu negocierea, gestionarea sau executarea mijloacelor financiare din fonduri publice sau din fonduri externe,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii publice pe un termen de la 5 la 10 ani.

(3) Dispoziţiile prezentului articol nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării unor acte normative.

Articolul 327. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu

(1) Îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică, a unei acțiuni cu încălcarea legii, săvârșită din interes material, din alt interes personal sau în interesul unei terțe persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceeași faptă:

a) - *abrogată;*

b) săvârșită de o persoană cu funcţie de demnitate publică;

b^{1}) - *abrogată;*

c) care a cauzat daune în proporții mari,

d) - *abrogată.*

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(3) Abuzul de putere sau abuzul de serviciu, săvârșit în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizaţii criminale,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 ani şi 15 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin.(1)–(3) care au cauzat daune în proporții deosebit de

mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 328. Excesul de putere sau depășirea

atribuțiilor de serviciu

(1) Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași acțiuni:

a) săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) săvârșite cu aplicarea armei;

c) care au cauzat daune în proporții mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(5) Refuzul neîntemeiat de eliberare a actului permisiv care a condus la restrângerea dreptului de desfășurare a activității de întreprinzător, inclusiv desfășurarea neîntemeiată a unor controale, dacă aceasta a cauzat daune drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice ce depășesc 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei,

se pedepsește cu amendă de la 500 la 850 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 luni, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 329. Neglijenţa în serviciu

(1) Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu, prevăzute de lege, ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleași fapte:

a) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Articolul 330. - *abrogat.*

Articolul 330[1]. Încălcarea regimului de confidenţialitate

a informaţiilor din declaraţiile de avere

și interese personale

(1) - *abrogat.*

(2) - *abrogat.*

(3) Divulgarea sau publicarea intenţionată a informaţiilor din declaraţiile de avere și interese personale de către persoanele cărora aceste informaţii le-au devenit cunoscute în procesul îndeplinirii atribuţiilor de serviciu sau al exercitării controlului

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 650 unităţi convenţionale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani.

Articolul 330[2]. Îmbogățirea ilicită

(1) Deținerea intenționată, de către o persoană publică sau de către o persoană cu funcție de demnitate publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor a căror valoare depășește substanțial mijloacele dobândite, dacă s-a constatat, în baza probelor, că acestea nu aveau cum să fie obținute licit,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(2) Aceeași acțiune săvârșită în cazul în care depășirea substanțială constituie o diferență mai mare de 60 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, dintre averea deținută la momentul accederii în funcție și veniturile obținute în perioada exercitării funcției, inclusiv veniturile membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei, pe de o parte, și averea deținută, inclusiv cheltuielile realizate în această perioadă, pe de altă parte,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 7 la 15 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 331. - *abrogat.*

Articolul 332. Falsul în acte publice

(1) Înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum şi falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acţiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) de o persoană cu funcţie de demnitate publică;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizaţii criminale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Articolul 332[1]. Obţinerea frauduloasă a mijloacelor

din fonduri externe

(1) Folosirea sau prezentarea de declarații ori documente false, incorecte sau incomplete, precum și neprezentarea cu bună știință a unor informații cerute potrivit prevederilor legale pentru obținerea de fonduri, dacă fapta a avut ca rezultat obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceleași fapte:

a) - *abrogată;*

b) care au cauzat daune în proporţii mari;

c) săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcţie de răspundere, de o persoană publică străină sau de un funcţionar internaţional cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2):

a) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari;

c) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 332^2. Delapidarea mijloacelor din fondurile

externe

(1) Delapidarea de mijloace din fonduri externe, adică sustragerea sau dispunerea ilegală de mijloace din fonduri externe de către persoana căreia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) de două sau mai multe persoane;

b) în proporţii mari;

c) de o persoană publică, de o persoană cu funcţie de răspundere, de o persoană publică străină sau de un funcţionar internaţional cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite:

a) de o persoană cu funcţie de demnitate publică cu folosirea situației de serviciu;

b) în proporţii deosebit de mari;

c) de către un grup criminal organizat sau de către o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 6 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Capitolul XVI

INFRACŢIUNI DE CORUPŢIE ÎN SECTORUL PRIVAT

Articolul 333. Luarea de mită

(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un arbitru ales sau numit să soluționeze prin arbitraj un litigiu, de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească ori o altă organizație nestatală sau de către o persoană care lucrează pentru o astfel de organizație, de către un participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea unor oferte ori promisiuni din partea acestora pentru a îndeplini sau nu, pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni fiind în exercițiul funcției sau contrar acesteia ori în cadrul unui eveniment sportiv sau al unui eveniment de pariat

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1850 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite:

a) cu extorcarea mitei;

b) în proporții mari,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 4350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 7 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 4350 la 6350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 10 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 7 ani.

Articolul 334. Darea de mită

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unui arbitru ales sau numit să soluționeze prin arbitraj un litigiu, unei persoane care gestionează o organizație comercială, obștească ori o altă organizație nestatală sau unei persoane care lucrează pentru o astfel de organizație, unui participant la un eveniment sportiv sau la un eveniment de pariat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni fiind în exercițiul funcției sau contrar acesteia ori în cadrul unui eveniment sportiv sau al unui eveniment de pariat

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1850 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 9000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) și (2) săvârșite în proporții mari

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2350 la 4350 de unități convenționale sau cu

închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 6350 la 8350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 13000 la 15000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(5) Persoana care a dat mită este liberată de răspundere penală dacă mita i-a fost extorcată sau dacă persoana s-a autodenunțat neștiind că organele de urmărire penală sunt la curent cu infracțiunea pe care a săvârșit-o.

Articolul 335. Abuzul de serviciu

(1) Îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală ori care lucrează pentru o astfel de organizație a unei acțiuni contrar atribuțiilor în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceeași faptă care a cauzat daune în proporții mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale ori săvârșite de către administratorul unei bănci

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Articolul 335[1]. Falsul în documente contabile

(1) Întocmirea sau utilizarea unei facturi sau a oricărui alt document sau înscris contabil care conţine informaţii false, precum şi omisiunea cu rea-voinţă a contabilizării unei plăţi, săvârșite în scopul disimulării sau tăinuirii unor acte de corupţie, dacă fapta nu constituie complicitate,

se pedepsesc cu amendă în mărime de până la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 1350 la 2850 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizaţii criminale

se pedepsesc cu amendă în mărime de până la 1850 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepseşte cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 336. - *abrogat.*

Capitolul XVII

INFRACŢIUNI CONTRA AUTORITĂŢILOR PUBLICE

ŞI A SECURITĂŢII DE STAT

Articolul 337. Trădarea de Patrie

(1) Trădarea de Patrie, adică fapta săvârșită intenționat de către un cetățean al Republicii Moldova împotriva suveranității, independenței, unității, indivizibilității, securității sau capacității de apărare a Republicii Moldova, în interesul unui stat străin, al unei organizații străine, al unei entități anticonstituționale sau al reprezentanților lor, exprimată prin:

a) trecere de partea inamicului pe timp de război sau conflict armat;

b) spionaj;

c) divulgare a secretului de stat;

d) acordare de ajutor în vederea desfășurării unor activități ostile împotriva securității statului,

se pedepsește cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) săvârșite din interes material sau de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică

se pedepsesc cu închisoare de la 15 la 20 de ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) care au provocat decesul persoanei

se pedepsesc cu închisoare de la 16 la 20 de ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(4) Este liberat de răspundere penală pentru trădare de Patrie cetățeanul Republicii Moldova care a intrat în legătură cu un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau cu reprezentanții lor pentru înfăptuirea unei activități ostile împotriva Republicii Moldova dacă nu a săvârșit niciun fel de acțiuni pentru realizarea însărcinării criminale primite, a declarat de bunăvoie autorităților despre legătura sa cu statul străin, organizația străină, entitatea anticonstituțională sau cu reprezentanții lor și a contribuit activ la descoperirea sau la contracararea infracțiunii prin identificarea persoanelor cu care a stabilit și a menținut legătura.

Articolul 338. Spionajul

Transmiterea, precum și sustragerea sau culegerea de informații ce constituie secret de stat în scopul transmiterii lor unui stat străin, unei organizații străine, unei entități anticonstituționale sau agenturii lor, precum și transmiterea sau culegerea, din însărcinarea serviciului de spionaj străin sau al unei entități anticonstituționale, a altor informații pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova, dacă spionajul este săvârșit de un cetățean străin sau de un apatrid,

se pedepsește cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

Articolul 338[1]. Constituirea unei structuri informative ilegale

Inițierea constituirii, organizarea, constituirea pe teritoriul Republicii Moldova a unei structuri informative ilegale sau recrutarea, instigarea la recrutare a persoanelor în scopul comiterii unor acțiuni în dauna suveranității, independenței, inviolabilității teritoriale, securității de stat sau capacității de apărare a Republicii Moldova

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 4000 la 8000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 338[2]. Complotul împotriva Republicii Moldova

(1) Stabilirea, menținerea legăturilor cu un stat străin, cu o organizație străină, cu o entitate anticonstituțională sau cu reprezentanții acestora în scopul comiterii infracțiunilor prevăzute la art. 337, 338, 338[1] și 340[1] sau exprimarea acordului de a se implica într-o astfel

de activitate

se pedepsește cu închisoare pe un termen de la 2 la 7 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică,

se pedepsesc cu închisoare pe un termen de la 5 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Articolul 338[3]. Culegerea neautorizată de informații

(1) Culegerea ori sustragerea informațiilor în scopul stocării sau folosirii acestora în dauna suveranității, independenței, inviolabilității teritoriale, securității de stat sau capacității de apărare a Republicii Moldova, dacă fapta nu constituie trădare de Patrie sau spionaj,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite de o persoană căreia informațiile respective i-au devenit cunoscute în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1050 la 1850 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 339. Uzurparea puterii de stat

(1) Acţiunile săvârşite în scopul uzurpării sau menţinerii forţate a puterii de stat cu încălcarea prevederilor Constituţiei Republicii Moldova

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 de ani.

(2) Aceleaşi acţiuni care au provocat:

a) schimbarea prin violenţă a orânduirii constituţionale a Republicii Moldova;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 ani.

Articolul 340. Rebeliunea armată

Organizarea sau conducerea unei rebeliuni armate, precum şi participarea la ea, în scopul răsturnării sau schimbării prin violenţă a orânduirii constituţionale ori în scopul violării integrităţii teritoriale a Republicii Moldova

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

Articolul 340[1]. Separatismul

(1) Separatismul, adică acțiunile săvârșite cu scopul de a separa o parte din teritoriul Republicii Moldova,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 3000 la 5000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Instigarea la separatism, precum și distribuirea obiectelor, producerea și/sau distribuirea, în orice formă și prin orice mijloace, a materialelor și/sau informațiilor care instigă la separatism

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 700 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții ori de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1):

a) însoțite de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei;

b) însoțite de aplicarea armelor de foc sau a substanțelor explozive;

c) însoțite de cauzarea daunelor materiale în proporții deosebit de mari;

d) săvârșite la indicația unui stat străin, a unei entități anticonstituționale sau a reprezentanților acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 15 ani.

(5) Finanțarea separatismului, adică punerea la dispoziție sau colectarea intenționată, prin orice mijloace, direct sau indirect, a bunurilor de orice natură, dobândite prin orice mijloc în scopul utilizării acestora, în întregime sau parțial, la organizarea, la pregătirea sau la săvârșirea acțiunilor de separatism ori prestarea serviciilor financiare în scopul utilizării bunurilor sau serviciilor respective sau cunoscând că acestea vor fi utilizate, în întregime sau parțial, la organizarea, la pregătirea sau la săvârșirea acțiunilor de separatism,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 6 la 12 ani, cu amendă, aplicată persoanei juridice, în mărime de la 12000 la 15000 unități convenționale

cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 341. Chemările la răsturnarea sau schimbarea

prin violenţă a orânduirii constituţionale

a Republicii Moldova

(1) Chemările publice la răsturnarea sau schimbarea prin violenţă a orânduirii constituţionale, precum şi difuzarea prin diferite forme, în acest scop, de materiale cu asemenea chemări,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 550 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 1 la 4 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite din însărcinarea unei organizaţii străine sau a reprezentanţilor ei,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 342. Atentarea la viaţa Preşedintelui

Republicii Moldova, a Preşedintelui

Parlamentului sau a Prim-ministrului

Atentarea la viaţa Preşedintelui Republicii Moldova, a Preşedintelui Parlamentului sau a Prim-ministrului, săvârșită în scopul sistării activităţii lor de stat sau a altei activităţi politice ori din răzbunare pentru asemenea activitate,

se pedepseşte cu închisoare de la 12 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Articolul 343. Diversiunea

Săvârșirea, în scopul slăbirii bazei economice şi a capacităţii de apărare a ţării, a unor explozii, incendieri sau a altor acţiuni îndreptate spre exterminarea în masă a oamenilor, spre vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii mai multor persoane, spre distrugerea sau deteriorarea întreprinderilor, clădirilor, căilor şi mijloacelor de comunicaţie, a mijloacelor de comunicaţii electronice ori a altor bunuri de stat sau obşteşti, precum şi provocarea, în aceleaşi scopuri, a unor otrăviri sau răspândirea unor epidemii sau epizootii,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 20 de ani.

Articolul 344. Divulgarea secretului de stat

(1) Divulgarea informaţiilor ce constituie secret de stat de către o persoană căreia aceste informaţii i-au fost încredinţate sau i-au devenit cunoscute în legătură cu serviciul sau munca sa, dacă nu constituie trădare de Patrie sau spionaj,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 550 la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceeași faptă soldată cu:

a) publicarea documentului ce conține informații atribuite la secret de stat;

b) obținerea de către un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau de către reprezentanții lor a informațiilor atribuite la secret de stat;

c) deconspirarea persoanelor care acordă sprijin confidențial organelor de drept;

d) daune în proporții mari,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 345. Pierderea documentelor ce conțin

informații atribuite la secret de stat

Pierderea documentelor ce conțin informații atribuite la secret de stat, precum și a obiectelor datele despre care constituie secret de stat, de către o persoană căreia aceste documente sau obiecte i-au fost încredințate, ca rezultat al încălcării normelor de protecție a secretului de stat, dacă aceasta a condus la:

a) publicarea documentului ce conține informații atribuite la secret de stat sau aducerea la cunoștința publicului larg a informației atribuite la secret de stat;

b) obținerea de către un stat străin, o organizație străină, o entitate anticonstituțională sau de către reprezentanții lor a informațiilor atribuite la secret de stat;

c) deconspirarea persoanelor care acordă sprijin confidențial organelor de drept;

d) cauzarea daunelor în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 346. Instigarea la acțiuni violente pe motive

de prejudecată

Instigarea la ură sau violență, manifestată prin îndemnuri publice, diseminare a informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, împotriva unei categorii de persoane pe motive de prejudecată

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 an la 3 ani.

Articolul 346[1]. Conducerea sau organizarea activității

unei organizații extremiste ori

participarea la activitatea acesteia

(1) Conducerea sau organizarea, în orice formă, a activității unei organizații declarate ca fiind extremistă prin hotărâre judecătorească

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Participarea la activitatea unei organizații prevăzute la alin. (1) sau finanțarea, în orice formă, a activității unei astfel de organizații

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 de unități convenționale cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) din prezentul articol nu se aplică în cazul în care faptele conțin semnele componenței infracțiunii prevăzute la art. 135, 137–137[4], 139, 141, 176[1], art. 181[1] alin. (3[1]), art. 181[3] alin. (2), art. 278–279[1], 283–285, 289[1]–289[4], art. 290 alin. (4), art. 292 alin. (2), art. 324 alin. (5) lit. b), art. 324[1] alin. (3) lit. c), art. 337–340[1], 342 și 343.

Articolul 346[2]. Răspândirea materialelor cu caracter

extremist

(1) Răspândirea, distribuirea, etalarea, înstrăinarea sau difuzarea prin intermediul mijloacelor de informare în masă, inclusiv prin intermediul internetului sau al oricărui alt mijloc, a materialelor cu caracter extremist, precum și confecționarea, crearea sau deținerea acestora în scopul răspândirii, distribuirii sau difuzării unor astfel de materiale, dacă fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 176[1] alin. (3),

se pedepsește cu amendă de la 500 la 700 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1) dacă este săvârșită în interesul artei sau al științei, al cercetării sau al educației.

Articolul 347. Profanarea simbolurilor de stat

(1) Profanarea simbolurilor de stat (drapel, stemă, imn) ale Republicii Moldova sau ale altui stat arborate, utilizate sau intonate public

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 200 de ore.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) - *abrogată;*

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 1050 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 220 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite de persoana cu funcţie de răspundere responsabilă pentru respectarea modului de utilizare a simbolurilor de stat,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1150 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 348. - *abrogat.*

Articolul 349. Ameninţarea sau violenţa săvârșită

asupra unei persoane cu funcţie

de răspundere sau a unei persoane

care îşi îndeplineşte datoria obștească

(1) Ameninţarea cu moartea, cu vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii, fie cu nimicirea bunurilor persoanei cu funcţie de răspundere, rudelor ei apropiate, în scopul sistării activităţii ei de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care ameninţă sau al altei persoane, precum şi aceeaşi ameninţare împotriva persoanei care îşi îndeplineşte datoria obştească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracţiuni sau a unei fapte antisociale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de până la 180 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(1^1) Aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţă sau sănătate faţă de persoana cu funcţie de răspundere ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora în scopul sistării activităţii lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică

violenţa sau al altei persoane, precum şi aceleaşi acţiuni aplicate împotriva persoanei care îşi îndeplineşte datoria obştească sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracţiuni sau a unei fapte antisociale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţii convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (1^1) însoţite de:

a) aplicarea violenţei periculoase pentru viaţa sau sănătatea persoanelor menţionate la alin.(1);

b) distrugerea bunurilor prin mijloace periculoase pentru viaţa sau sănătatea mai multor persoane;

c) daune materiale în proporţii mari,

d) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani.

Articolul 349^1. Amenințarea sau violența săvârșită

asupra unui judecător sau asupra

unui procuror

(1) Amenințarea cu moartea, cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, cu deteriorarea sau cu distrugerea bunurilor judecătorului, ale procurorului sau ale rudelor apropiate ale acestora, în legătură cu exercitarea de către judecător sau de către procuror a atribuțiilor prevăzute de lege, săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 până la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de un judecător, un procuror sau față de rudele apropiate ale acestora ori deteriorarea sau distrugerea bunurilor acestora, în legătură cu exercitarea de către judecător sau de către procuror a atribuțiilor prevăzute de lege,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) însoțite de aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanelor menționate la alin. (1);

c) însoțite de deteriorarea sau de distrugerea bunurilor prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane;

d) care au cauzat daune în proporții mari;

e) săvârșite cu aplicarea armei sau a altor obiecte folosite în calitate de armă,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 8 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) care au cauzat daune în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Articolul 350. - *abrogat.*

Articolul 351. Uzurparea de calități oficiale

(1) Folosirea fără drept a unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat, însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 950 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) - *abrogat.*

Articolul 352. Samavolnicia

(1) Samavolnicia, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar şi prin încălcarea ordinii stabilite, dacă s-au cauzat daune în proporţii mari drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 100 la 240 de ore

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) - *abrogată;*

c) însoţită de ameninţare cu moartea ori cu vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii;

d) însoţită de aplicarea violenţei nepericuloase pentru viaţă sau sănătate;

e) însoţită de nimicirea bunurilor,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unităţi convenţionale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) - *abrogată;*

b) însoţite de aplicarea violenţei periculoase pentru viaţă sau sănătate;

c) săvârșite cu aplicarea armei;

d) soldate cu daune în proporţii deosebit de mari,

e) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.

Articolul 352[1]. Falsul în declaraţii

(1) Declaraţia necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecinţe juridice, pentru sine sau pentru o terţă persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declaraţia serveşte pentru producerea acestor consecinţe,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 950 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Includerea intenționată a unor date incomplete sau false, neincluderea intenționată a unor date în declarația de avere și interese personale

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 la 600 unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 1 an, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Articolul 352[2]. Nedenunțarea infracțiunilor contra

autorităților publice și a securității de stat

(1) Fapta persoanei care, cunoscând despre pregătirea, tentativa sau săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 337–340[1], 343, nu înștiințează autoritățile publice

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Nu sunt pasibili de răspundere penală conform alin. (1) din prezentul articol soțul (soția) și rudele apropiate ale persoanei care pregătește sau a săvârșit una dintre

infracțiunile prevăzute la art. 337–340[1], 343.

Articolul 352[3]. Neexecutarea sau obstrucționarea deciziilor

Consiliului Național de Securitate

(1) Neexecutarea intenționată a deciziilor Consiliului Național de Securitate sau obstrucționarea executării acestora

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoare de până la un an, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite pe durata stării de asediu sau de război,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 353. - *abrogat.*

Articolul 354. Eschivarea de la mobilizare

Eschivarea pe timp de război de la mobilizare în rândurile Forţelor Armate se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani.

Articolul 355. - *abrogat.*

Articolul 356. Eschivarea pe timp de război

de la îndeplinirea prestaţiilor

Eschivarea pe timp de război de la mobilizarea la muncă sau de la îndeplinirea altor prestaţii

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 357. - *abrogat.*

Articolul 358. - *abrogat.*

Articolul 359. Cumpărarea sau vânzarea documentelor

oficiale

Cumpărarea sau vânzarea documentelor oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligaţii

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 550 unităţi convenţionale.

Articolul 360. Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea

sau distrugerea documentelor, imprimatelor,

ștampilelor sau sigiliilor

(1) Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ştampilelor sau sigiliilor aparținând întreprinderilor, instituţiilor, organizaţiilor, indiferent de tipul de proprietate sau forma juridică de organizare, dacă această faptă a fost săvârșită din interes material sau din alte motive josnice,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea, distrugerea sau păstrarea actelor de identitate sau a altor documente importante ale persoanelor fizice, cu intenţia de a limita libertatea persoanei, inclusiv libertatea de circulaţie, sau de a o lipsi de aceasta,

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 850 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 361. Confecţionarea, deţinerea sau folosirea

documentelor oficiale, a imprimatelor,

ştampilelor sau sigiliilor false

(1) Confecţionarea, deţinerea sau folosirea documentelor oficiale false, inclusiv a documentelor electronice false, care acordă drepturi sau eliberează de obligaţii, confecţionarea imprimatelor, ştampilelor sau a sigiliilor false ale unor întreprinderi, instituţii, organizaţii, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 950 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) - *abrogată;*

b) săvârșite de două sau mai multe persoane;

c) - *abrogată;*

d) soldate cu daune în proporţii mari drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice;

e) săvârșite sub formă de îndeletnicire,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 950 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 6 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) și (2) comise în scop de înstrăinare ori înstrăinarea

documentelor oficiale false, inclusiv a documentelor electronice false,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 5000 la 8000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani.

Articolul 362. Trecerea ilegală a frontierei de stat

(1) Trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova, prin eludarea sau sustragerea de la controlul efectuat la trecerea acesteia

se pedepseşte cu amendă în mărime de până la 750 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin. (1):

a) însoţite de violenţă;

b) săvârșite cu aplicarea armei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 8 ani.

(4) Acţiunea prezentului articol nu se extinde asupra cetăţenilor străini veniţi în Republica Moldova, fără paşaportul stabilit sau fără autorizaţie, pentru a se folosi de dreptul de azil acordat de Constituţia Republicii Moldova, precum şi asupra persoanelor care sunt victime ale traficului de fiinţe umane.

Articolul 362[1]. Organizarea migraţiei ilegale

(1) Organizarea, în scopul obţinerii, direct sau indirect, a unui folos financiar sau material, a intrării, şederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau a ieşirii de pe acest teritoriu a persoanei care nu este nici cetăţean, nici rezident al acestui stat

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 4000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) asupra a două sau mai multor persoane;

b) de două sau mai multe persoane;

c) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional cu folosirea situației de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 9000 la 13000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) dacă au cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice;

c) săvârșite cu confecționarea actelor de identitate false;

d) dacă a existat pericolul de a cauza vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății ori decesul persoanei,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 12000 la 20000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Victima migraţiei ilegale este absolvită de răspundere penală pentru faptul intrării, şederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau al ieşirii de pe acest teritoriu, precum şi pentru faptele de deţinere şi folosire a documentelor oficiale false în scopul organizării migraţiei sale ilegale.

Articolul 363. Folosirea ilegală a însemnelor

Crucii Roşii

Folosirea emblemei Crucii Roşii şi a denumirii "Crucea Roşie" de către persoane care nu sunt împuternicite cu acest drept, precum şi a însemnelor care pot fi confundate cu emblema Crucii Roşii, dacă această acţiune a avut urmări grave,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 500 la 600 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore.

Capitolul XVIII

INFRACŢIUNI MILITARE

Articolul 364. Neexecutarea intenţionată a ordinului

(1) Neexecutarea intenţionată a ordinului șefului dat în modul stabilit, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii considerabile intereselor de serviciu,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore

sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(4) Neexecutarea ordinului din neglijenţă sau din lipsă de conştiinciozitate:

a) - *abrogată;*

b) pe timp de război;

c) în condiţii de luptă,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Articolul 365. Opunerea de rezistenţă şefului

sau constrângerea acestuia la

încălcarea obligaţiilor de serviciu

(1) Opunerea de rezistenţă şefului, unei alte persoane care îndeplineşte obligaţiile legate de serviciul militar sau constrângerea lor la încălcarea acestor obligaţii, însoţite de aplicarea violenţei,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu aplicarea armei,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) - *abrogată;*

b) săvârșite pe timp de război;

c) săvârșite în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 13 ani.

Articolul 366. - *abrogat.*

Articolul 367. Ameninţarea militarului

(1) Ameninţarea militarului de către şef sau subaltern cu moartea, cu vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii ori cu bătaia în timpul îndeplinirii obligaţiilor legate de serviciul militar

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani.

Articolul 368. Acte de violenţă săvârșite asupra

militarului

(1) Vătămarea intenţionată uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori lovirea subalternului de către şef, precum şi a şefului de către subaltern în timpul când aceştia îndeplinesc obligaţiile legate de serviciul militar

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni:

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu aplicarea armei;

c) - *abrogată;*

d) săvârșite pe timp de război;

e) săvârșite în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 12 ani.

Articolul 369. Încălcarea regulilor statutare cu privire

la relaţiile dintre militari dacă între ei nu

există raporturi de subordonare

(1) Încălcarea regulilor statutare cu privire la relaţiile dintre militari, în timpul

îndeplinirii serviciului militar, dacă între ei nu există raporturi de subordonare şi dacă această încălcare s-a manifestat prin acte de violenţă,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune:

a) - *abrogată;*

b) săvârșită asupra a două sau mai multor persoane;

c) soldată cu vătămarea ușoară sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepseşte cu închisoare de până la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;

b) săvârșite cu aplicarea armei,

c) - *abrogată.*

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani.

Articolul 370. Abuzul de putere, excesul de putere

sau inacțiunea la exercitarea puterii

(1) Abuzul de putere sau de serviciu, excesul de putere sau depăşirea atribuţiilor de serviciu de către şef sau de către o persoană cu funcţie de răspundere, inacțiunea la exercitarea puterii, dacă acestea au cauzat victimei sau intereselor de serviciu daune în proporţii considerabile,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 950 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Aceleași fapte soldate cu daune în proporții deosebit de mari

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Articolul 371. Dezertarea

(1) Dezertarea, adică părăsirea unităţii militare, centrului de instrucţie sau locului de serviciu în scopul eschivării de la serviciul militar, de la concentrare sau mobilizare, precum şi neprezentarea din acelaşi motiv la serviciu ori la concentrare sau mobilizare în cazurile permisiei din unitatea militară sau din centrul de instrucţie, repartizării, transferării, întoarcerii din misiune, din concediu sau din instituţia curativă, ce depășește 3 zile, săvârșită de către un militar sau rezervist,

se pedepseşte cu amendă în mărime de la 850 la 950 de unităţi convenţionale sau cu închisoare de până la 5 ani.

(2) Aceeaşi acţiune săvârșită:

a) cu armă;

b) de două sau mai multe persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

(4) - *abrogat.*

(5) Militarul care pentru prima dată a dezertat în condiţiile alin.(1) se liberează de răspundere penală dacă dezertarea a fost săvârșită în urma unui concurs de împrejurări grele.

Articolul 372. Eschivarea de la serviciul militar

Eschivarea militarului sau a rezervistului de la îndeplinirea obligațiilor serviciului militar sau de la concentrare ori mobilizare prin automutilare sau prin simularea unei boli, prin falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune, săvârșită:

a) pe timp de război;

b) în condiții de luptă,

se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani.

Articolul 373. Încălcarea regulilor de mânuire a armei,

de manipulare a substanţelor şi obiectelor

ce prezintă un pericol sporit pentru cei

din jur

(1) Încălcarea regulilor de mânuire a armei, de manipulare a muniţiilor, a substanţelor explozive, radioactive şi a altor substanţe şi obiecte ce prezintă un pericol sporit pentru cei din jur, dacă aceasta a cauzat vătămarea uşoară sau medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceeaşi acţiune care a provocat din imprudenţă:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(3) Aceeaşi acţiune care a provocat din imprudenţă decesul a două sau mai multor persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani.

Articolul 374. Încălcarea regulilor statutare cu privire

la serviciul de gardă

(1) Încălcarea regulilor statutare cu privire la serviciul de gardă, a ordinelor şi dispoziţiilor emise în vederea modificării şi completării acestor reguli, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii considerabile,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 10 ani.

Articolul 375. Încălcarea regulilor cu privire la serviciul

de alarmă (de luptă) al trupelor militare

(1) Încălcarea regulilor cu privire la serviciul de alarmă (de luptă) pentru

descoperirea şi respingerea la timp a unui atac prin surprindere asupra Republicii Moldova sau pentru apărarea şi asigurarea securităţii Republicii Moldova, dacă aceasta a cauzat sau putea să cauzeze daune intereselor securităţii statului,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

Articolul 376. Încălcarea regulilor statutare

cu privire la serviciul intern

(1) Încălcarea regulilor statutare cu privire la serviciul intern de o persoană care face parte din personalul de zi al unităţii militare, cu excepţia gărzii şi a cartului, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii considerabile,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceeaşi acţiune soldată cu daune în proporţii considerabile, a căror prevenire intră în obligaţiile persoanei indicate la alin.(1),

se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Articolul 377. Încălcarea regulilor cu privire

la menţinerea ordinii publice

şi la asigurarea securităţii publice

(1) Încălcarea regulilor cu privire la menţinerea ordinii de către o persoană din unitatea militară pentru menţinerea ordinii publice şi asigurarea securităţii publice, însoţită de încălcarea drepturilor şi libertăţilor omului sau de aplicarea violenței asupra lui,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) - *abrogat.*

Articolul 378. Atitudinea neglijentă faţă de serviciul

militar

(1) Atitudinea neglijentă a şefului sau a unei alte persoane cu funcţie de răspundere faţă de serviciul militar, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu închisoare de până la 3 ani.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Articolul 379. Distrugerea sau deteriorarea intenţionată

a patrimoniului militar

(1) Distrugerea sau deteriorarea intenţionată a armamentului, muniţiilor, mijloacelor de locomoţie, tehnicii militare sau a unui alt patrimoniu militar

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) - *abrogat.*

(3) Acţiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 12 ani.

Articolul 380. Distrugerea sau deteriorarea

din imprudenţă a patrimoniului militar

(1) Distrugerea sau deteriorarea din imprudenţă a patrimoniului militar în proporţii mari

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore

sau cu închisoare de până la 2 ani.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani.

Articolul 381. Risipirea sau pierderea patrimoniului

militar

(1) Comercializarea, gajarea sau darea în folosinţă de către un militar a echipamentului care i-a fost eliberat pentru folosinţă personală, precum şi pierderea sau deteriorarea acestor obiecte în urma încălcării regulilor de păstrare,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de până la 3 ani.

(3) Pierderea sau deteriorarea, în urma încălcării regulilor de păstrare, a armelor, muniţiilor, a mijloacelor de locomoţie, a obiectelor de aprovizionare tehnică sau a unui alt patrimoniu militar, încredinţat spre a fi folosit în timpul serviciului,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

(4) Aceleaşi acţiuni săvârșite:

a) pe timp de război;

b) în condiţii de luptă,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.

Articolul 382. Încălcarea regulilor de conducere sau

de exploatare a maşinilor

(1) Încălcarea regulilor de conducere sau de exploatare a maşinilor de luptă, speciale sau de transport, dacă aceasta a provocat o vătămare medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii ori daune în proporţii mari,

se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 60 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de până la 2 ani.

(2) Aceeaşi acţiune care a provocat:

a) vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii;

b) decesul unei persoane,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 7 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de până la 5 ani.

(3) Aceeaşi acţiune care a provocat decesul mai multor persoane

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de până la 5 ani.

Articolul 383. Încălcarea regulilor de zbor sau ale

pregătirii de zbor

Încălcarea regulilor de zbor sau ale pregătirii de zbor, dacă aceasta a provocat o catastrofă,

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Articolul 384. Încălcarea regulilor de navigație

Încălcarea regulilor de navigație, dacă aceasta a provocat:

a) scufundarea sau deteriorarea serioasă a navei;

b) decesul unei persoane,

c) - *abrogată.*

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

Articolul 385. Predarea sau lăsarea mijloacelor

de război inamicului

Predarea de către șef a forţelor militare ce i-au fost încredinţate, precum şi lăsarea, nejustificată de situaţia de luptă, a fortificaţiilor, a tehnicii de luptă şi altor mijloace de război inamicului,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani

Articolul 386. Părăsirea samavolnică a câmpului

de luptă sau refuzul de a acţiona

cu arma

Părăsirea samavolnică a câmpului de luptă în timpul luptei sau refuzul de a acţiona cu arma în timpul luptei

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Articolul 387. Predarea de bună voie în prizonierat

Predarea de bună voie în prizonierat

se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 15 ani.

Articolul 388. Acţiunile criminale ale militarilor

aflaţi în prizonierat

(1) Participarea benevolă a militarului aflat în prizonierat la lucrările de importanţă militară sau la alte lucrări despre care se ştie că pot cauza daune Republicii Moldova sau statelor aliate cu ea, dacă aceasta nu constituie trădare de Patrie,

se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani.

(2) Actele de violenţă săvârșite asupra altor prizonieri de război sau comportarea plină de cruzime faţă de ei din partea unui prizonier de război care se află în situaţia de superior

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani.

(3) Săvârșirea de un militar aflat în prizonierat a unor acţiuni în dauna altor prizonieri de război din interes material sau pentru a-şi asigura o comportare indulgentă din partea inamicului

se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI Eugenia OSTAPCIUC

Nr. 985-XV. Chişinău, 18 aprilie 2002.